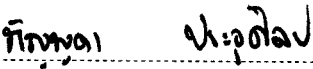
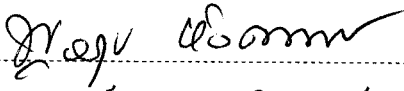
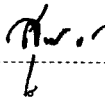

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข
ชื่อและนามสกุล นางเบญจพร ปิยสิริวัฒน์
แขนงวิชา การบริหารการพยาบาล
สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.พูลสุข หิงคานนท์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุภมาส อังศุโชติ

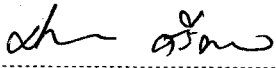
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญดา ประจุกสิลป)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พูลสุข หิงคานนท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภมาส อังศุโชติ)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
การบริหารการพยาบาล สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สิริวรรณ ศรีพหล)

วันที่ 31 เดือน มกราคม พ.ศ. 2551

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

ผู้วิจัย นางเบญจพร ปิยศิริวัฒน์ **ปริญญา** พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.พูลสุข หิงคานนท์ (2) รองศาสตราจารย์ ดร.สุภมาส อังศุโชติ
ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณรณครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยค้ำจุนปัจจัยจูงใจและสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุฉุกเฉิน (2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินและ (3) อิทธิพลของปัจจัยที่สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ พยาบาลวิชาชีพซึ่งปฏิบัติงานในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ของโรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 328 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงด้านปัจจัยค้ำจุน ปัจจัยจูงใจ สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน เท่ากับ 0.82, 0.91 และ 0.98 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและสถิติการถดถอยพหุคูณแบบขั้นค่อน

ผลการศึกษาพบว่า (1) ปัจจัยค้ำจุนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับสูง สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โดยรวมอยู่ในระดับสูง (2) ปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจทั้ง โดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ในทางบวก ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ.01 และ (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลสามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุฉุกเฉิน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 คือ ความรับผิดชอบ การได้รับการยอมรับ สภาพการทำงาน ลักษณะงาน โดยร่วมกันอธิบายสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ได้ร้อยละ 53.20 ผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่าควรสนับสนุนให้มีการเพิ่มสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ด้านวิชาการ ตลอดจนเพิ่มปัจจัยค้ำจุนด้านเงินเดือน ค่าตอบแทนและสวัสดิการ เพื่อส่งผลต่อการเพิ่มสมรรถนะสูงขึ้นและเพื่อคุณภาพการบริการพยาบาล

คำสำคัญ สมรรถนะ พยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ปัจจัยค้ำจุน ปัจจัยจูงใจ

Thesis title: The Influential factors in Professional Nurses' Competencies in the Emergency Department at Community Hospitals in Region 2, the Ministry of Public Health

Researcher: Mrs. Benjaporn Piyasiriwat; **Degree:** Master of Nursing Science (Nursing Administration); **Thesis advisors:** (1) Dr. Poonsuk Hingkanont, Associate Professor; (2) Dr. Supamas Aungsuchoti, Associate Professor; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The Purpose of this research were: (1) to study hygiene factors, motivation factors and competencies of professional nurses; (2) to examine the relationship between hygiene factors, motivation factors, and competencies of professional emergency nurses; and (3) to identify influential factors (hygiene factors and motivation factors) in the competencies of professional emergency nurses at community in Region 2, the Ministry of Public Health.

The research population was 328 professional working in the Emergency Department Questionnaires were used for collecting data and consisted of three sections: hygiene factors, motivation factors, and competencies of professional nurses These questionnaires were tested for content validity and reliability. The Cronbach Alpha reliability coefficients of those three sections were 0.82, 0.91 and 0.98 respectively. Data were analyzed by descriptive statistics (frequency, percentage, mean and standard deviation), Pearson's Product Moment Correlation and stepwise multiple regression analysis.

The results of the study were as follows. (1) Professional nurses rated as follows: (a) at the high level on both the motivation factors and their competencies and (b) at the medium level on the hygiene factors (2) Two factors: (a) the hygiene factor and (b) the motivation factor correlated significantly with their competencies ($p < .01$). Finally, (3) Co-factors (responsibility, recognition and work attribution) predicted their competencies. These predictors accounted for 53.20% ($R^2 = .532$). As a result, professional nurses should improve their academic competencies. In addition to hygiene factors, their salaries be increased. and their benefits should be improved so as to accelerate their competencies as well as the quality of nursing service.

Keywords: Competency, Professional Nurse, Emergency Department, Hygiene factors, Motivation factors

กิตติกรรมประกาศ

งานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พูลสุข หิงคานนท์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุภมาส อังสุโชติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งให้แนวคิด กำลังใจ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล หัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินที่เป็นกลุ่มทดลองการใช้เครื่องมือ และพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินที่เป็นกลุ่มประชากร โรงพยาบาลลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ โรงพยาบาลสูงเม่น จังหวัดแพร่ และโรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้ให้ความร่วมมือเสียสละเวลาตอบแบบสอบถามทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ในโอกาสนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านตาก หัวหน้ากลุ่มการพยาบาลและผู้ร่วมงานโรงพยาบาลบ้านตากทุกท่าน ที่ได้ให้กำลังใจและความปรารถนาดีมาตลอด

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบพระคุณ คุณพ่อเฉลิมพล-คุณแม่สมร มหาภาส พี่ ๆ ในตระกูลทุกท่านและคุณมงคล ปิยสิริวัฒน์ ที่ร่วมเป็นกำลังใจและความปรารถนาดีที่มีแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด จนกระทั่งงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เบญจพร ปิยสิริวัฒน์

ตุลาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
สมมุติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	10
ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮอรัชเบิร์ก	10
สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน	14
โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	54
ประชากร	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ตอบแบบสอบถาม	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
ข้อมูลทั่วไปของพยาบาลวิชาชีพอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2	
กระทรวงสาธารณสุข	62
ปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาล	
ชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข	64
สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2	
กระทรวงสาธารณสุข	75
ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงาน	
อุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข	85
การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณระหว่างปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจกับสมรรถนะพยาบาล	
วิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข.....	86
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	92
สรุปการวิจัย	92
อภิปรายผล	94
ข้อเสนอแนะ	107
บรรณานุกรม	109
ภาคผนวก	118
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	119
ข แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	121
ค ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	138
ประวัติผู้วิจัย	149

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลทั่วไป พยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข.....	63
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจ ของ พยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายด้านและโดยรวม.....	65
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยค้ำจุน ด้านนโยบายและการ บริหารงานของ พยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ.....	66
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยค้ำจุน ด้านการปกครอง การนิเทศ ของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ.....	67
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยค้ำจุน ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อนร่วมงานของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ.....	68
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยค้ำจุน ด้านสภาพการทำงาน ของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ.....	69
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยค้ำจุน ด้านเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ.....	70
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยจูงใจ ด้านความสำเร็จในงาน ของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ.....	71
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยจูงใจ ด้านการได้รับการยอมรับ ของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ.....	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยจิตใจ ด้านการลักษณะงาน ของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ.....	73
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยจิตใจ ด้านความรับผิดชอบ ของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ.....	73
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยจิตใจ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่ง หน้าที่ ของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ.....	74
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนโรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายด้านและโดยรวม	76
ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนโรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ด้านการประเมินอาการ จำแนกตามรายชื่อ	77
ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนโรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ด้านปฏิบัติการพยาบาล จำแนกตามรายชื่อ	78
ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนโรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ด้านการช่วยฟื้นคืนชีพ จำแนกตามรายชื่อ	79
ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนโรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ด้านการใช้เครื่องมือ จำแนกตามรายชื่อ	80
ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนโรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ด้านภาวะผู้นำ จำแนกตามรายชื่อ	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ด้านบริหารงานในหน่วยงาน จำแนกตามรายชื่อ 82
ตารางที่ 4.20	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ด้านกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณ จำแนกตามรายชื่อ 83
ตารางที่ 4.21	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ด้านวิชาการ จำแนกตามรายชื่อ 84
ตารางที่ 4.22	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคำจูนและปัจจัยจูงใจกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข..... 85
ตารางที่ 4.23	เมตริกสัมพันธ์สัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข..... 87
ตารางที่ 4.24	แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อค้นหาตัวพยากรณ์สมรรถนะ พยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวง สาธารณสุข..... 89
ตารางที่ 4.25	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ สมรรถนะพยาบาลงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวง สาธารณสุข 90

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างแบ่งงานในโรงพยาบาลชุมชน	45

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการที่ประเทศไทยได้ปรับเปลี่ยนจากประเทศเกษตรกรรมมาเป็นประเทศอุตสาหกรรม มีผลให้ความเจริญทางด้านวัตถุได้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว นับตั้งแต่การสัญจรไปมามากขึ้น การก่อสร้างเพิ่มขึ้น การแข่งขันทั้งภายในและต่างประเทศก่อให้เกิดภาวะเครียดแก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น การดำรงชีวิตของประชาชนได้เปลี่ยนแปลงจากอยู่กันอย่างสงบกลายเป็นความเป็นอยู่ที่ต้องดิ้นรน สิ่งแวดล้อมได้เปลี่ยนไปในทางที่เลวร้ายด้วยมลภาวะ การสัญจรไปมามีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างมาก จนเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุต่าง ๆ เพิ่มขึ้นทุกปี เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ได้แก่ การบาดเจ็บและเป็นการบาดเจ็บที่รุนแรงกว่าแต่ก่อน โรคหัวใจ โรคเส้นเลือดสมองตีบหรือแตก เป็นต้น ก่อให้เกิดการเสียชีวิต การบาดเจ็บมีจำนวนและความรุนแรงเพิ่มขึ้น เป็นสาเหตุให้ตาย เจ็บป่วยและพิการได้ (ศรีวงศ์ หะวานนท์ 2536: 2) สำหรับอัตราการเสียชีวิตของประเทศไทย ปี พ.ศ.2549 ได้แก่ มะเร็ง อุบัติเหตุและการเป็นพิษ โรคหัวใจ ตามลำดับ ในเขตตรวจราชการที่ 2 กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดที่เป็นเครือข่ายสาธารณสุข 5 จังหวัด ได้แก่ พิษณุโลก อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ สุโขทัย และตาก มีอัตราบาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่งเท่ากับ 25.07 คนต่อแสนประชากร เมื่อเทียบกับ ภาคเหนือซึ่งมีอัตราบาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่งเท่ากับ 23.25 คนต่อแสนประชากร และประเทศไทยซึ่งมีอัตราบาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่งเท่ากับ 21.45 คนต่อแสนประชากร จะเห็นได้ว่าอัตราบาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่ง ของ เขต 2 สูงกว่าระดับภาคและระดับประเทศ (กระทรวงสาธารณสุข 2550)

อัตราบาดเจ็บจากอุบัติเหตุและเหตุฉุกเฉินได้ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 เป็นต้นมากระทรวงสาธารณสุขจึงได้กำหนดให้มีการขยายบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขโดยเฉพาะบริการฉุกเฉิน และได้บรรจุแผนพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 - 9 (สมชาย กาญจนสุด 2545: 4) ซึ่งหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินเป็นหน่วยงานที่สำคัญหน่วยงานหนึ่งของโรงพยาบาล เป็นด่านแรกที่จะต้องให้บริการรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุและเจ็บป่วยฉุกเฉิน (จำนง อิ่มใจ 2536: 12) การบริการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เป็นการจัดการบริการ

เพื่อให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะฉุกเฉินและวิกฤตที่ต้องการความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาสุขภาพอย่างรีบด่วน ไม่อาจคาดเดาความรุนแรงของภาวะคุกคามที่จะเกิดขึ้นตามมาได้ทันทั่วทั้งการรักษาพยาบาลผู้ป่วยเหล่านี้มีทั้งการรักษาพยาบาลแบบผู้ป่วยนอก การรับไว้สังเกตอาการ ณ ห้องฉุกเฉินหรือห้องสังเกตอาการ และการรักษาพยาบาลก่อนถึงโรงพยาบาล (Pre – hospital care) การจัดบริการดังกล่าวมีขอบเขตครอบคลุมผู้ป่วยทุกประเภททั้งด้านศัลยกรรม อายุรกรรม กุมารเวชกรรม และสูติกรรม (สำนักการพยาบาล 2542: 69) ผู้มารับบริการของหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินจึงมีทั้งผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุเป็นรายบุคคล อุบัติเหตุสถานการณ์หมู่ ผู้ที่มีภาวะเจ็บป่วยฉุกเฉินและวิกฤตทุกสาขาโรค ถ้าผู้รับบริการเหล่านี้ได้รับการช่วยเหลือไม่ทันหรือไม่ถูกต้อง จะมีผลทำให้ผู้รับบริการเสี่ยงต่อการเสียชีวิตหรือเกิดความพิการได้ (สงศรี กิติรักษ์ตระกูล 2536: 6)

หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินของโรงพยาบาลส่วนใหญ่ทั้งในภาครัฐและเอกชน เป็นจุดอ่อนที่สำคัญของโรงพยาบาล เนื่องจากมีภาระงานหนัก ฉุกเฉินและเครียด จากการที่ผู้ปฏิบัติต้องรองรับอารมณ์ของผู้ป่วยและญาติ ผู้บังคับบัญชาและสังคมที่ไม่รับรู้ความเหนื่อยยาก ทั้งอาจมีส่วนทำให้การตรวจรักษาผู้ป่วยฉุกเฉินล่าช้า ผิดพลาด สุ่มเสี่ยงและเป็นทุกข์ทั้งบุคลากรผู้ป่วยและญาติ นอกจากนั้นแพทย์และพยาบาลยังได้รับเงินเดือน/ผลตอบแทนเท่ากับหรือน้อยกว่าแพทย์และพยาบาลในหน่วยงานอื่น จึงไม่ค่อยมีใครอยากทำงานในห้องฉุกเฉิน ทำให้ห้องฉุกเฉินเป็นที่น่าเกลียดน่ากลัวและน่าเบื่อหน่ายสำหรับบุคลากรและผู้ป่วย/ญาติผู้ป่วย (สันต์ หัตถิรัตน์ 2547: 1) ในปี 2543 สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ได้ให้สถาบันวิจัยเอแบค เศรษฐี อินเตอร์โพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ สำรวจสภาพการบริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินทั่วประเทศ พบว่าผู้ป่วยที่มาถึงห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาล ร้อยละ 42 เกิดจากอุบัติเหตุหรือการบาดเจ็บ ที่เหลือร้อยละ 58 เกิดจากโรคอื่น ๆ ในด้านความพึงพอใจ พบว่า ผู้ป่วยฉุกเฉินร้อยละ 21 (ในกรุงเทพร้อยละ 35 ต่างจังหวัดร้อยละ 19) ไม่พอใจในการบริการห้องฉุกเฉินมากนัก ตามลำดับดังนี้ การรอคอยในขั้นตอนต่าง ๆ ความไม่เอาใจใส่ กิริยามารยาทของเจ้าหน้าที่ ค่าใช้จ่ายที่สูงเกินไป สถานที่ไม่ดี เครื่องมือไม่ดี บริการไม่สะดวก การตรวจรักษาไม่ดีไม่จำเป็นและอื่น ๆ ในขณะที่บุคลากรในห้องฉุกเฉินร้อยละ 88 ไม่พอใจการบริการของตนมากนักตามลำดับดังนี้ จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ การขาดความรู้ความสามารถ การไม่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น เป็นต้น (สันต์ หัตถิรัตน์ 2547: 2)

การที่หน่วยงานจะปฏิบัติงานตามภารกิจ บรรลุผลสัมฤทธิ์ขององค์กรและเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการนั้น ต้องอาศัยปัจจัยนำเข้าทั้งด้านงบประมาณ ทรัพยากรด้านต่าง ๆ การบริหารจัดการที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ตรงกับหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณภาพ ซึ่งทรัพยากรบุคคลนับเป็นปัจจัยหลัก

ในการพัฒนา หน่วยงานจึงต้องสนใจวิเคราะห์ถึงสมรรถนะที่พึงประสงค์และพัฒนาให้บุคลากรภายในหน่วยงานมีสมรรถนะที่พึงประสงค์ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์รวมทั้งตอบสนองเป้าหมายองค์กร ซึ่งสมรรถนะ เป็นพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ โดยที่บุคคลสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ ที่เผชิญอยู่ได้และสามารถกระทำในบทบาทที่รับผิดชอบได้เป็นอย่างดี (สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ และอภิญา จำปามูล 2549: 12-9)

งานบริการฉุกเฉินของโรงพยาบาลทุกแห่งจำเป็นต้องมีพยาบาลเป็นผู้ปฏิบัติ ซึ่งพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จำเป็นต้องมีความรู้และประสบการณ์สูง สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ มีความเชี่ยวชาญในงานที่ทำ มีทักษะในการตัดสินใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ต่องานเสมอ และจะต้องเพิ่มขีดสมรรถนะและผลงานเป็นช่วงเวลาที่ต่อเนื่องกัน เพื่อให้ทันต่อวิทยาการก้าวหน้าและมีความเชื่อมโยงกับนโยบายเป้าหมายวัตถุประสงค์ขององค์กร และ/หรือหน่วยงานที่เปลี่ยนแปลงไป พยาบาลจึงต้องพัฒนาตนเองเพื่อตนเองมีความเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม การพัฒนาให้เข้าสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานบริการ และมีสมรรถนะที่เหมาะสมกับหน้าที่ ความรับผิดชอบและการที่มีความรู้ความสามารถในหน้าที่รับผิดชอบอย่างเหมาะสม จะเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งในการสร้างความปลอดภัยในการรักษาพยาบาล (คุณฎี ทองบุย 2547: 83)

การที่สมรรถนะของบุคคลจะเหมาะสมกับการปฏิบัติงานในหน้าที่นั้นประกอบด้วยหลายปัจจัย อาทิ ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่มุ่งมั่นต่อการปฏิบัติงาน ความต้องการของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นความต้องการทางร่างกายหรือความต้องการทางจิตใจ ความต้องการของมนุษย์จะผลักดันให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการได้รับการตอบสนอง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการมีสมรรถนะของบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสถานการณ์ (McCormick & Ilgen 1985: 15) สมรรถนะในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพก็เช่นกัน มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายด้าน จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ คือ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน การศึกษา แรงจูงใจ ในการสร้างพลัง ปัจจัยจิตใจและปัจจัยค้ำจุน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (เพ็ญศรี ปรางสุวรรณ 254 นารี แซ่อึ้ง, 2543 นงนุช โอบะ, 2545 คารพร รักหน้าที่, 2548) นอกจากนี้จากกรทบทวนวรรณกรรมปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน พบว่ามีการศึกษาของ วันทนา พรหมเศรษฐี (2545) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงานและการได้รับการอบรม พบว่า พยาบาลวิชาชีพที่มีช่วงอายุที่แตกต่างกัน และพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีระดับความสำคัญของสมรรถนะพยาบาล

วิชาชีพ หน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ต่างกัน ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ หน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินกับปัจจัยส่วนบุคคลเท่านั้น แสดงว่ายังมีปัจจัยด้านอื่น ๆ อีกที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะหัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่งในเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข อยู่ในระดับใดและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข เป็นอย่างไร โดยเลือกศึกษาปัจจัยการจูงใจ ซึ่งการจูงใจเป็นแรงผลักดันให้บุคลากรแสดงพฤติกรรมที่นำไปสู่เป้าหมายหรือผลสำเร็จของงานและองค์กร การจูงใจมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน ผู้บริหารมีหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งในการจูงใจให้พนักงานปฏิบัติงานอย่างเต็มความรู้และความสามารถ การจูงใจจึงเกี่ยวข้องโดยตรงกับผลงานปฏิบัติงานของพนักงาน เนื่องจากองค์กรที่ต้องการผลสำเร็จของงานสูงย่อมต้องการพนักงานที่ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ (ราณี อธิษฐ์กุล 2547: 277) รวมทั้งศึกษาถึงปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 ศึกษาปัจจัยค่าจูงและปัจจัยจูงใจของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข
- 2.2 ศึกษาระดับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข
- 2.3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยค่าจูงและปัจจัยจูงใจกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข
- 2.4 ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยที่สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

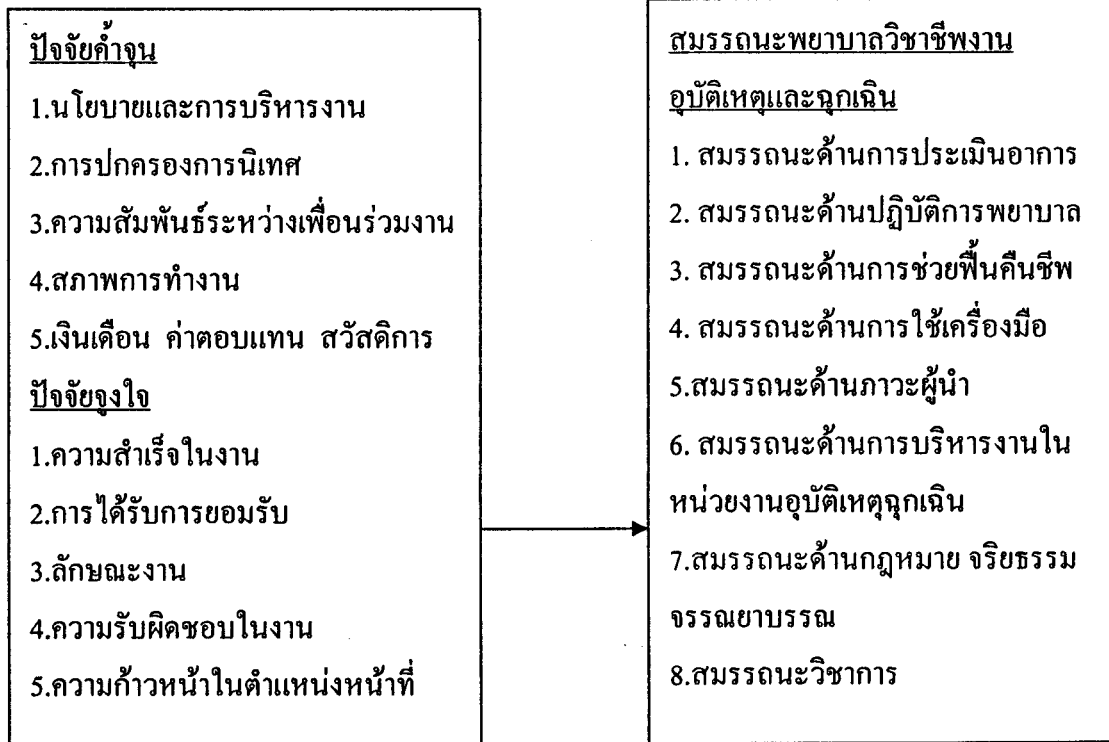
กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

3.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน นั้น ผู้วิจัย ได้ศึกษาจากกรอบแนวคิดทฤษฎีสองปัจจัย ของ เฮิร์ชเบิร์ก ซึ่งทฤษฎีสองปัจจัยเป็นทฤษฎีที่ศึกษาความต้องการของมนุษย์หรือเนื้อหาของงาน โดยให้ความสำคัญต่อความต้องการของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นความต้องการทางร่างกายหรือความต้องการทางจิตใจ ความต้องการของมนุษย์จะผลักดันให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการได้รับการตอบสนอง ทฤษฎีสองปัจจัยประกอบด้วยปัจจัยด้าน (Hygiene Factors) ได้แก่ ความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้า ปัจจัยใจ (Motivation Factors) ได้แก่ เงินเดือนและสวัสดิการ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน นโยบายและการบริหารงานขององค์กร สภาพการทำงาน และการปกครองนิเทศ

3.2 สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ผู้วิจัยสังเคราะห์จากกรอบสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่กำหนดขึ้นโดยองค์กรหน่วยงานต่างๆ และจากผลการวิจัย ดังนี้ สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพของสภาการพยาบาล (2544) สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ของ กองการพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข (2536) สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุ ของ เครือข่ายพยาบาลอุบัติเหตุแห่งประเทศไทย (2550) การศึกษาเรื่อง สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลทั่วไป ของ อรทัย ปิงวงศานุรักษ์ (2540) และการศึกษาเรื่อง การศึกษาเรื่อง สมรรถนะในการบริหารงานของ หัวหน้างาน งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของ จินดา อัดชู (2545) และจากการทบทวนบทบาทหน้าที่ของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน แล้วนำมา จัดกลุ่มสมรรถนะเป็น 8 ด้าน ประกอบด้วย สมรรถนะด้านการประเมินอาการ สมรรถนะด้านปฏิบัติการพยาบาล สมรรถนะด้านการช่วยฟื้นคืนชีพ สมรรถนะด้านการใช้เครื่องมือ สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ สมรรถนะด้านการบริหารงานในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน สมรรถนะด้านกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณ และสมรรถนะด้านวิชาการ ซึ่งได้สรุปเป็นกรอบแนวคิด ดังภาพที่ 1.1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 ปัจจัยค้ำจุน มีความสัมพันธ์ กับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

4.2 ปัจจัยจูงใจ มีความสัมพันธ์ กับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

4.3 ปัจจัยค้ำจุน ปัจจัยจูงใจ สามารถพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุขได้

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาระดับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โดยการหาปัจจัยที่สามารถทำนาย สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

5.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น พยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

5.3 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2550 ถึง วันที่ 15 กรกฎาคม 2550

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 สมรรถนะ หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นผลของความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ที่เหมาะสมแก่การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 พยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน หมายถึง พยาบาลซึ่งสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้น 1 ปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ของ โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

6.3 โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข หมายถึง โรงพยาบาลชุมชนขนาด 10 – 150 เตียง ในเขตตรวจราชการที่ 2 สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในภาคเหนือ 5 จังหวัด ได้แก่ พิจิตร โลก เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ สุโขทัย และตาก

6.4 สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน หมายถึง ความสามารถของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ที่บ่งบอกถึงการนำความรู้ ทักษะ เจตคติ ที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 8 ด้าน ดังนี้

6.4.1 สมรรถนะด้านการประเมินอาการ หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย และการวิเคราะห์ข้อมูลและคาดคะเนสาเหตุของอาการ

6.4.2 สมรรถนะด้านปฏิบัติการพยาบาล หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ในการใช้กระบวนการพยาบาล ได้แก่ การประเมินสภาพ วินิจฉัยปัญหา การวางแผน การปฏิบัติการพยาบาล และการประเมินผล

6.4.3 สมรรถนะด้านการช่วยฟื้นคืนชีพ หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ในการช่วยเหลือผู้ที่มีภาวะหยุดหายใจและหรือหัวใจหยุดเต้น ตลอดจนใช้เครื่องมือ ในการช่วยชีวิตและความสามารถสอนสาธิตการช่วยฟื้นคืนชีพ

6.4.4 สมรรถนะด้านการใช้เครื่องมือ หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ในการใช้เครื่องมือ สามารถรสอนสาธิตวิธีการใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

6.4.5 สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ในการแสดงออกพฤติกรรมบริการที่ดี ปฏิบัติงาน โดยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รับผิดชอบ ต่อหน้าที่ เข้าใจความแตกต่างของบุคคล และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรได้

6.4.6 สมรรถนะด้านการบริหารงานในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ในการวางแผน การควบคุม การจัดระบบงาน การ จัดการทรัพยากรบุคคลและเครื่องมือให้เป็นไปตามนโยบายของหน่วยงาน

6.4.7 สมรรถนะด้านกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณ หมายถึง การแสดงออกใน การรักษาสีทึชของผู้ป่วยและตนเอง การปฏิบัติตนอยู่ในกฎระเบียบและจรรยาบรรณของพยาบาล

6.4.8 สมรรถนะด้านวิชาการ หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ในการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน การนำความรู้มาบูรณาการให้สอดคล้องกับการ ปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบ ตลอดจนสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้บุคลากรในหน่วยงาน

6.5 ปัจจัยค้ำจุน หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมสถานการณ์ ปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

6.5.1 นโยบายและการบริหารงาน หมายถึง การกำหนดนโยบายและการ บริหารงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

6.5.2 การปกครองการนิเทศ หมายถึง การติดตามตรวจสอบ และการให้ คำแนะนำปรับปรุงวิธีการทำงานของผู้บังคับบัญชาในหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

6.5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน หมายถึง การปฏิบัติร่วมกันในการ การทำงาน การให้ความช่วยเหลือ และการมีสัมพันธภาพระหว่างพยาบาลวิชาชีพกับผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน

6.5.4 สภาพการทำงาน หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการทำงาน เช่น สถานที่ทำงาน อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนความสมดุลของปริมาณงานกับจำนวนบุคลากร

6.5.5 เงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ หมายถึง ผลตอบแทนที่เกิดจากการปฏิบัติงานที่พึงได้รับครอบคลุมถึงเงินเดือน เงินพิเศษต่าง ๆ รวมถึงผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่อยู่ในรูปของสวัสดิการมีความเหมาะสมและเพียงพอ

6.6 ปัจจัยจูงใจ หมายถึง ปัจจัยที่ส่งเสริมและโน้มน้าวให้มีความความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

6.6.1 ความสำเร็จในงาน หมายถึง การทำงานบรรลุผลสำเร็จตามกำหนดเวลา ตลอดจนแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ขณะปฏิบัติงานได้ มีความพอใจและภาคภูมิใจในผลงานของตน

6.6.2 การได้รับการยอมรับ หมายถึง การได้รับการยกย่องชมเชย รับรู้ การแสดงความยินดีหรือการยอมรับในความสามารถจากผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ

6.6.3 ลักษณะงาน หมายถึง งานที่ปฏิบัติเป็นประจำหรือชั่วคราวมีลักษณะกิจกรรมการทำงานที่ตรงความรู้ความสามารถ ทั้งในลักษณะปริมาณ ขอบเขตและความรับผิดชอบ

6.6.4 ความรับผิดชอบในงาน หมายถึง งานในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบโดยตรง และที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติม มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานนั้นและสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง

6.6.5 ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง โอกาสได้พัฒนา ความก้าวหน้าในอาชีพ การวางแผนพัฒนาตนเอง และการได้รับการสนับสนุนให้มีความก้าวหน้าจากองค์กร

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 เป็นประโยชน์ต่อพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน ในการพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานในหน่วยงาน

7.2 เป็นแนวทางในการสร้างเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮร์ซเบิร์ก
2. สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
3. โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮร์ซเบิร์ก

ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮร์ซเบิร์ก เป็นทฤษฎีที่อยู่ในกลุ่มศึกษาเนื้อหาการของใจซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารเกิดความเข้าใจความต้องการของมนุษย์และการที่บุคคลมีความต้องการที่แตกต่างกันอาจแสดงพฤติกรรมที่ต่างกัน ในสถานการณ์ที่ต่างกัน จากการศึกษาของเฮร์ซเบิร์ก (Herzberg, Mausner and Synderman 1959: 60 – 63) พบว่า คนนั้นมีความต้องการที่แตกต่างกัน ความต้องการแต่ละจำนวนั้นเป็นอิสระแก่กันและมีผลกระทบต่อพฤติกรรมในทางต่าง ๆ เมื่อคนรู้สึกพึงพอใจในงานก็จะช่วยเพิ่มความสนใจและความกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น และในทางตรงกันข้ามหากผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกไม่พึงพอใจในงานก็ย่อมก่อให้เกิดผลเสียต่าง ๆ มาก จะเห็นได้ว่าปัจจัยภายในที่เกี่ยวกับองค์การนั้นมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมนุษย์ ถ้าสามารถจัดสภาพแวดล้อมภายในองค์การ ได้ก็จะมีผลต่อความสามารถในปฏิบัติงานเช่นกัน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาสภาพแวดล้อมองค์การ ตามแนวคิด ทฤษฎีสองปัจจัย (Two-Factor Theory)-ของ เฮร์ซเบิร์ก ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ปัจจัยค่าจูน (Hygiene Factors) และปัจจัยจูงใจ (Motivation Factor) (Herzberg, Mausner and Synderman 1959: 113-119) ไว้ดังนี้

องค์ประกอบที่เรียกว่า ปัจจัยค่าจูน (Hygiene factor) เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน ประกอบด้วย

1. เงินเดือน (Salary) และสวัสดิการ หมายถึง เงินเดือน การเลื่อนขึ้นเงินเดือนนั้น เป็นที่พอใจของบุคคลในหน่วยงาน และประโยชน์เกื้อกูลที่บุคคลได้รับจากองค์กร

ค่าตอบแทนเป็นสิ่งจูงใจเบื้องต้นสำหรับพนักงานปฏิบัติงานและพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน ค่าตอบแทนทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกมั่นคง แสดงถึงฐานะทางสังคมและเป็นเครื่องตอบสนองความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ พนักงานต้องการทราบอัตราค่าตอบแทนที่ตนจะได้รับเมื่อเริ่มทำงานและอัตราที่สูงขึ้นเมื่อทำงานต่อไปเพื่อใช้ในการวางแผนค่าใช้จ่ายและการดำรงชีพ รวมถึงจะได้ทราบถึงความก้าวหน้าในงาน ดังนั้นค่าตอบแทนจำเป็นต้องสนองต่อความต้องการของพนักงานในด้านส่วนตัว ครอบครัว และการดำรงชีวิตในสังคม (กิ่งพร ทองใบ 2547: 341) แฉล้ม พวงจันทร์ (2533: 161 – 163) กล่าวไว้ว่า สวัสดิการเป็นสิ่งจูงใจให้เจ้าหน้าที่เกิดกำลังใจในการปฏิบัติงานและมีขวัญดี เพราะฉะนั้นผู้บริหารควรพิจารณาจัดสรรสวัสดิการให้เจ้าหน้าที่ในองค์การของตนตามความเหมาะสมและตามความสามารถ สวัสดิการแยกตามลักษณะของบริการได้เป็น 3 ด้านคือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสันตนาการและด้านความสะอาดสบาย

สวัสดิการที่องค์กรจัดให้ด้วยความมุ่งหวังที่จะให้บุคลากรได้รับประโยชน์เพิ่มเติม ช่วยขจัดความเคียดแค้นหรือเพื่อได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ สิ่งเหล่านี้ย่อมทำให้เจ้าหน้าที่ผ่อนคลายความเครียดสุขภาพกายและจิตดี เมื่อเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี ไม่มีความวิตกกังวลต่าง ๆ ในเรื่องการครองชีพ เพราะมีสวัสดิการช่วยเหลือที่จำเป็นแล้ว จะทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มขึ้น พร้อมทั้งเกิดความจงรักภักดีต่อองค์กร ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การได้นาน ไม่มีการลาออก ขอย้ายหรือถอนบ้อย ๆ ให้งานขององค์กรนั้น ๆ ประสบความสำเร็จ และมีความมั่นคงสูง

2. ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน (Interpersonal Relation – Peer) หมายถึง การติดต่อระหว่างบุคคลกับเพื่อนร่วมงานที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ความสามารถทำงานร่วมกันและความเข้าใจซึ่งกันและกัน

Moos (1986 อ้างถึงในยุบล แสงอรุณ 2547: 31) ได้กล่าวถึง การรับรู้ในการมีความเกี่ยวข้อง ในการมีส่วนร่วมและมีความผูกพันว่าเป็นมิติสัมพันธ์ภาพซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการมีความเกี่ยวข้องในงาน (Involvement) ด้านความผูกพันระหว่างเพื่อนร่วมงาน (Peer cohesion) ด้านการสนับสนุนจากหัวหน้างาน (Supervisor support) ความสัมพันธ์ที่ดีนั้นควรเป็นความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนรากฐานแห่งความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน ผู้บังคับบัญชาต้องคอยกระตุ้นให้เกิดการทำงานด้วยความสมัครใจ ให้ความคุ้มครองเมตตาและให้ความอบอุ่นแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา (แฉล้ม พวงจันทร์ 2533: 168 – 169)

3. นโยบายและการบริหารงานขององค์การ (Company Policy and Administration) หมายถึง การจัดการ (Management) การบริหารงานขององค์การ และการติดต่อสื่อสารในองค์การ

นโยบายเป็นแนวทางในทางการปฏิบัติที่จะนำกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การให้มุ่งไปสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (แกล้ม พวงจันทร์ 2533: 256) หน้าที่ของฝ่ายบริหารการพยาบาล คือการจัดหาบุคคลที่มีทักษะที่เหมาะสมกับงาน โดยการกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคคล การจัดวางบุคคลให้เหมาะสมกับงาน และมีระบบติดตามการปฏิบัติงานของบุคคลอย่างชัดเจน (ฟาริดา อิบราฮิม 2541: 211)

4. สภาพการทำงาน (Work Condition) หมายถึง สภาพทางกายภาพของงาน เช่น แสง เสียง อากาศ ชั่วโมงการทำงาน และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่างๆ

การจัดสภาพของที่ทำงานให้เป็นสัดส่วน สะอาดเรียบร้อย มีอุปกรณ์และมีสวัสดิการที่เพียงพอและเหมาะสม ทำให้คนสามารถทำงานให้บังเกิดผลได้อย่างรวดเร็ว (สมยศ นาวิการ 2543: 1002) การปรับปรุงการทำงานเพื่อเอื้ออำนวยให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ความปลอดภัยและคุณภาพของงานเป็นจะพื้นฐานในการเพิ่มผลผลิตและที่จะทำให้องค์การประสบผลสำเร็จ (ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ 2547: 423)

5. การปกครองการนิเทศ (Supervision-Technical) หมายถึง ความสามารถของผู้บังคับบัญชาในการทำงาน หรือความยุติธรรมในการบริหาร

การนิเทศเป็นกระบวนการติดตามการปฏิบัติงาน ซึ่งแจ้งแนวทางปฏิบัติ เสนอแนะ อบรมและฝึกสอน สังกัดการณ์ กระตุ้น แก่ใจและส่งเสริมให้ผู้รับการนิเทศสนใจในงานที่รับผิดชอบและเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานภายในขอบเขตให้ดีและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การพยาบาลเป็นบริการสุขภาพ โดยการปฏิบัติกรช่วยเหลือบุคคล ครอบครัวและชุมชน ให้มีการพัฒนาด้านสุขภาพที่ดี ฟึ่งตนเองได้ ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข มีการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน การนิเทศเป็นวิธีการทางหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดสัมฤทธิ์ผลของงานที่ต้องการได้ ผู้นิเทศควรมีความสามารถ 3 ประการ คือ ความสามารถด้านบริหาร ความสามารถทางเทคนิค และความสามารถทางมนุษยสัมพันธ์ (ภัทรา เจตีย์ศรี 2533: 210 – 225)

ส่วนองค์ประกอบที่เรียกว่า ปัจจัยจูงใจ (Motivation factor) ทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจที่จะใช้ความพยายามปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ และเกี่ยวกับลักษณะของงานโดยตรงประกอบด้วย

1. ความสำเร็จของงาน (Achievement) หมายถึง การที่คนทำงานได้เสร็จสิ้นและประสบความสำเร็จอย่างดี เมื่องานประสบความสำเร็จจึงเกิดความรู้สึกพอใจ และปลาบปลื้มในผลสำเร็จของงานนั้น

คนที่ต้องการความสำเร็จสมหวังมักตั้งเป้าหมายของงานไว้สูงและมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จด้วยตนเอง ความสำเร็จในงานเป็นความรู้สึกว่างานของตนเองมีความหมายและความสำคัญ (ธงชัย สันติวงษ์ 2530: 292) ฟาริดา อิบราฮิม (2541: 264) กล่าวว่า ความสำเร็จในงานของพยาบาล หมายถึง ความสามารถในการให้บริการสุขภาพอย่างมีคุณค่า เป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการและสังคม

2. การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition) หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือ ไม่ว่าจะจาก ผู้บังคับบัญชาจากเพื่อน จากผู้มาขอรับคำปรึกษาหารือจากบุคคลในหน่วยงาน การยอมรับนับถือนี้อยู่ในรูปของการยกย่อง ชมเชย หรือการยอมรับในความรู้ ความสามารถ

เพ็ญศรี วายวานนท์ (2514 อ้างถึงใน นงนุช โอบะ 2545: 48) กล่าวถึง รูปแบบของการยอมรับว่า ไม่ใช่เพียงการได้รับคำยกย่องชมเชยเท่านั้น การขอความคิดเห็นหรือปรึกษาหารือ การกล่าวยกย่อง ประกาศเกียรติคุณ การยอมรับฟังข้อโต้แย้ง การมอบหมายให้ทำงานที่สูงขึ้นหรือการเป็นตัวแทนในกิจการต่าง ๆ เป็นการแสดงถึงการยอมรับและเป็นแรงจูงใจที่ทำให้คนที่ได้รับการยอมรับมุ่งมั่นประกอบการทำงานจนเกิดผลสำเร็จ

3. ลักษณะของงาน (Work itself) หมายถึง งานที่น่าสนใจ งานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ทำทนาย หรือเป็นงานที่สามารถทำตั้งแต่ต้นจนจบได้โดยลำพัง

ความน่าสนใจของงาน ความท้าทายของงาน ความแปลกของงาน การมีโอกาสได้เรียนรู้ศึกษา และมีโอกาสทำงานนั้นให้สำเร็จ การรับรู้หน้าที่ความรับผิดชอบ การควบคุมการทำงาน และวิธีการทำงานเป็นงานที่สร้างสรรค์ เป็นประโยชน์และท้าทายสิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจในงาน (สำลี คิมนาร์กซ์ 2545: 25)

4. ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการได้รับมอบหมาย ให้รับผิดชอบงาน และมีอำนาจในงานที่รับผิดชอบอย่างเต็มที่

Tracy (1990 อ้างถึงใน นงพงา ปันทองพันธ์ 2542: 61) กล่าวว่า ส่วนหนึ่งของขั้นตอนการเสริมพลังอำนาจให้บุคลากรในองค์กร ได้แก่ การมอบความรับผิดชอบ (Responsibility) โดยให้คำจำกัดความของบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนภายในขอบเขตงานนั้นจะช่วยให้บุคลากรรู้สึกภาคภูมิใจ เป็นเจ้าของในบทบาทหน้าที่รับผิดชอบที่พวกเขาได้รับ รวมทั้งเข้าใจในความรับผิดชอบของผู้อื่น การมอบอำนาจหน้าที่ (Authority) มีการมอบอำนาจ

หน้าที่ให้ทัดเทียมกับบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบโดยพิจารณาจากความสามารถของแต่ละบุคคล

5. ความก้าวหน้า (Advancement) หมายถึง การได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น การมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม

Moos (1986 อ้างถึงในยุบล แสงอรุณ 2547: 32) ได้กล่าวถึงมิติความก้าวหน้าในงาน ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการสนับสนุนความมีอิสระในการทำงาน (Autonomy) ด้านการมุ่งมั่นในการทำงาน (Task orientation) ด้านความกดดันในการทำงาน (Work pressure) การเลื่อนตำแหน่งเป็นที่ต้องการของบุคลากรเกือบทุกคนในองค์กร เนื่องจากการเลื่อนตำแหน่งเป็นเครื่องบ่งชี้ความสำเร็จในหน้าที่การงาน ศักยภาพ ความสามารถ และเป็นเครื่องแสดงถึงความก้าวหน้าในอนาคตของบุคคล การไม่ได้รับการเลื่อนขั้นหรือได้รับการเลื่อนขั้นไม่ตรงกับความต้องการ อาจเกิดความท้อแท้หมดหวังและไม่พอใจขึ้น อันจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กรทั้งในทางตรงและทางอ้อม (ฉัฐพันธ์ เขจรนันท์ 2541:199)

2. สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

2.1 ความหมายสมรรถนะ

พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน 2539: 798) ได้ให้ความหมายของคำว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ

สมรรถนะ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า competency หรือ competence

วิทย์ เทียงบูรณธรรม (2541: 171) ให้ความหมายของคำว่า competency หรือ competence หมายถึง ความสามารถ

สำนักงาน ก.พ. ให้ความหมายคำว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นในองค์กร

คณีย์ เทียนพุด (2546 อ้างถึงใน สุจิตรา เหลืองอมรเลิศและอภิญา จำปามูล 2549: 12-7) ให้ความหมายคำว่า สมรรถนะ หมายถึง การบูรณาการความรู้ ทักษะ ทศนคติ และคุณลักษณะส่วนบุคคล มาใช้ได้ดีที่สุดในบทบาทนั้น ๆ จนกระทั่งเกิดผลงานที่มีคุณค่าสูงสุดหรือมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ดวงจันทร์ ทิพย์ปรีชา (2548: 7) ให้ความหมายคำว่า สมรรถนะ หมายถึงมาตรฐานการปฏิบัติเกี่ยวกับงาน (Task) และ/หรือผลงานที่คาดหวังจากตำแหน่งงาน (Job Outputs)

Good (1959: 115) ให้ความหมายของ competency คือความสามารถหรือเทคนิคที่บุคคลต้องใช้ในการปฏิบัติงาน โดยสามารถนำเอาความรู้มาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ได้

Spencer and spencer (1993 อ้างถึงใน สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ และอภิญา จำปา มูล 2549: 12-7) ให้ความหมายคำว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลหนึ่งที่แสดงออก สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการทำงานที่มีประสิทธิผลและบรรลุผลสำเร็จ มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ การกระตุ้นหรือการสร้างแรงคลใจ (motives) คุณลักษณะส่วนบุคคล (traits) การรู้จักและเข้าใจในแนวคิดของตนเอง (self – concept) ความรู้ (knowledge) ทักษะการปฏิบัติงาน (skills)

David C.McClelland (อ้างถึงใน สุกัญญา รัศมีธรรม โชติ 2549: 14 - 15) ให้ความหมายคำว่า สมรรถนะ หมายถึงบุคลิกลักษณะที่ซ่อนเร้นอยู่ในปัจเจกบุคคล ซึ่งสามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้น สร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ นอกจากนี้ David C.McClelland ยังกล่าวถึงองค์ประกอบของสมรรถนะในเชิงเปรียบเทียบว่าเสมือนภูเขาน้ำแข็ง คือ ส่วนที่อยู่เหนือน้ำ ได้แก่ สิ่งที่บุคคลกระทำได้ดีและฝึกปฏิบัติเป็นประจำจนเกิดความชำนาญ (Skill) และ ความรู้เฉพาะด้านของบุคคล (Knowledge) ส่วนที่อยู่ใต้น้ำ ได้แก่ ทักษะคติ ค่านิยมและความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตน หรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าเป็นตนเองเป็น (Self-concept) บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น (Trait) และแรงจูงใจหรือแรงขับภายใน (Motive) ซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่สิ่งที่เป็นเป้าหมาย

สรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากจากความรู้ ทักษะความสามารถ ที่เหมาะสมแก่การกระทำในบทบาทนั้น ได้เป็นอย่างดี

2.2 ความสำคัญและประโยชน์ของสมรรถนะ

สมรรถนะ (Competency) เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่น่ามาเป็นพื้นฐานจัดทำระบบหรือ วางแนวทางในการพัฒนา ทรัพยากรบุคคลขององค์กรให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายในการดำเนินขององค์กร และนำมาใช้กับการบริหาร ทรัพยากรบุคคลเพื่อให้มีประสิทธิภาพ สมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กร กล่าวคือ

1. เป็นเครื่องมือช่วยในการแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ขององค์กรมาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล
2. เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กรอย่างมีระบบ ต่อเนื่อง และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ขององค์กร

3. เป็นมาตรฐานการแสดงพฤติกรรมที่ดีในการทำงานของบุคลากร ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวัดและประเมิน ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เป็นพื้นฐานสำคัญของระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่าง ๆ ขององค์กร เช่น การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพ การวางแผนการสืบทอดตำแหน่ง และการจ่ายผลตอบแทน เป็นต้น

2.3 ประเภทของสมรรถนะ

การแบ่งประเภทสมรรถนะขึ้นอยู่กับแนวคิดที่อยู่เบื้องหลังหรือค่านิยมที่ใช้ อ้างอิง ลักษณะงาน และลำดับชั้นในองค์กร (สุรพงษ์ มาลี 2549:14-15) ดังนี้

การจัดประเภทสมรรถนะตามเกณฑ์การอ้างอิง

หากยึดค่านิยมของ McClelland หรือของ Spencer and spencer ก็คือ จะพบว่า องค์ประกอบหนึ่งของนิยามก็คือการใช้อ้างอิงหรือเทียบเกณฑ์ได้ (Criterion referenced) กล่าวคือ สมรรถนะต้องพยากรณ์ได้ว่าใครเก่งด้านไหนหรือมีจุดอ่อนด้านไหน เมื่อเทียบกับเกณฑ์หรือ มาตรฐานที่กำหนดไว้ ดังนั้น บริษัทที่ปรึกษา McBer จึงแบ่งประเภทของสมรรถนะตามเกณฑ์การ อ้างอิงออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สมรรถนะขั้นพื้นฐาน (Threshold Competencies) หมายถึงสมรรถนะที่ ผู้ปฏิบัติงานทุกคนจะต้องมี เพื่อที่จะสามารถทำงานในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบนั้นได้ ถือเป็นสมรรถนะขั้นต่ำหรือมาตรฐานขั้นต่ำ แต่ไม่ได้มุ่งเน้นว่าหากมีสมรรถนะดังกล่าวแล้วจะทำให้ ทำงานได้ผลงานโดดเด่นกว่าคนอื่น สมรรถนะพื้นฐานนี้ Schroder เรียกว่าสมรรถนะขั้นต่ำ หรือ Basic Competencies

2. สมรรถนะเชิงจำแนก (Defferentiating Competencies) หมายถึง สมรรถนะที่สามารถใช้จำแนกผู้ปฏิบัติงาน ว่าคนใดจะมีผลงานดีกว่าหรือด้อยกว่ากันอย่างไร สมรรถนะเชิง จำแนกนี้ Schroder เรียกว่าสมรรถนะสำหรับการสร้างผลงาน หรือ High Performance Competencies

การจัดประเภทสมรรถนะตามความจำเป็นของงาน

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึงสมรรถนะซึ่งทุกตำแหน่งจะต้องมี เพราะเป็นปัจจัยที่องค์กรกำหนดขึ้นเพื่อผลักดันให้องค์กรบรรลุตามวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และค่านิยมขององค์กร เป็นสมรรถนะระดับองค์กรที่บุคคลทุกระดับขององค์กรต้องมีเอให้การ ปฏิบัติงานบรรลุผลสัมฤทธิ์ โดยสมรรถนะหลักอาจจะแบ่งย่อยออกเป็น สมรรถนะทั่วไป (General Competencies) และสมรรถนะด้านการจัดการ (Managerial Competencies)

2. สมรรถนะด้านเทคนิคหรือสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับงาน (Job-related Functional/Technical Competency) คือ สมรรถนะที่เป็นการกำหนดขึ้นเพราะมีความจำเป็นสำหรับปฏิบัติงานในหน้าที่หรือตำแหน่งนั้น

การจัดประเภทของสมรรถนะตามลำดับชั้น โครงสร้างขององค์กร

ในบางครั้งการจัดประเภทของสมรรถนะตามลักษณะของงาน อาจพิจารณาถึงมิติที่เกี่ยวข้องกับลำดับชั้นของงาน หรือช่วงชั้นขององค์กรด้วย โดยแบ่งดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) คือ สมรรถนะที่ผู้ปฏิบัติงานในทุกตำแหน่งงานและในทุกระดับในองค์กรจำเป็นต้องมี ในฐานะที่เป็นสมาชิกขององค์กร ซึ่งมีภารกิจสำคัญคือการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์องค์กร ไปสู่ความสำเร็จ หรือพันธกิจในการสร้างคุณค่าให้กับองค์กร

2. สมรรถนะประจำกลุ่มงาน (Job Family Competency) คือสมรรถนะที่ผู้ปฏิบัติงานซึ่งอยู่ในกลุ่มงาน กลุ่มตำแหน่ง หรือสายงานเดียวกัน จำเป็นต้องมีเพื่อให้การทำงานตามบทบาทในกลุ่มงานหรือสายงานนั้นบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. สมรรถนะเฉพาะหน้าที่ (Job-Specific Competency) คือสมรรถนะที่เกี่ยวข้องและจำเป็นโดยตรงต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ หรือกิจกรรมสำคัญในกระบวนการงาน (Key result Areas) ให้ได้ผล

2.4 การกำหนดสมรรถนะ

วิธีการได้มาของสมรรถนะในแต่ละวิชาชีพหรือแต่ละงานนั้นมีหลายวิธี การจะเลือกใช้วิธีใดก็พิจารณาตามความเหมาะสม วิธีการเหล่านี้ได้แก่ (กฤษยา ตันติผลผลาชีวะ 2532: 145-147)

1. การกำหนดสมรรถนะโดยประเมินความต้องการ (Needs Assessment) โดยการศึกษากลุ่มผู้ใช้ นักการศึกษาและนโยบายต่าง ๆ ถึงความต้องการที่จะให้มีการจัดเตรียมผู้สำเร็จการศึกษาให้สามารถทำงาน ต้องมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติอย่างไร ถ้าเป็นทางการพยาบาลจะหมายถึงความรู้เกี่ยวกับงานที่พยาบาลจะต้องออกไปปฏิบัติหน้าที่ของพยาบาล

2. กำหนดสมรรถนะโดยวิเคราะห์งาน (Task Analysis) โดยการจำแนกเนื้อหาและเป้าหมายของหลักสูตร ให้อยู่ในรูปของงานที่ต้องปฏิบัติหรือต้องเรียนรู้ แล้วแจกย่อยในรายละเอียดของงานแต่ละงานให้เป็นระดับย่อยมากที่สุด การวิเคราะห์งานจะช่วยในการกำหนดงานที่ต้องเกิดแก่ผู้เรียนได้รายละเอียด

3. การวิเคราะห์กิจกรรม ของผู้ปฏิบัติวิชาชีพ โดยเก็บข้อมูลจากกิจกรรม การปฏิบัติงานประจำ จากการสังเกตโดยใช้ผู้ร่วมงานหรือผู้อื่น

4. การกำหนดสมรรถนะ โดยวิเคราะห์สมรรถนะอย่างเป็น (Systemic Competency Analysis) หมายถึงเทคนิคการกำหนดสมรรถนะหรือเป้าหมายที่พัฒนามาจากระบบการวิเคราะห์ปกติ ด้วยการจำแนกเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยย่อยที่เป็นรูปแบบชัดเจน

5. การใช้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ (Expert Judgement) การใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นกลุ่มในการตัดสินใจ แจกแจงพฤติกรรมของนักปฏิบัติวิชาชีพว่า ผู้มีสมรรถนะในวิชาชีพนั้นต้องมีความรู้เรื่องอะไรบ้าง มีทักษะที่ต้องการและต้องมีทัศนคติทางวิชาชีพอะไรบ้างผู้เชี่ยวชาญจะตัดสินใจว่า

5.1 ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติ

5.2 เรียงลำดับความสำคัญมากน้อยของความรู้และทักษะเหล่านั้น เช่น จำเป็นที่ต้องการแต่ไม่จำเป็น เป็นประโยชน์แต่ไม่ควรกำหนดให้ต้องมี และไม่สำคัญ

5.3 ระบุตัวประกอบเฉพาะเจาะจงภายใต้หัวข้อเรื่องเหล่านั้น

5.4 ให้นิยามเชิงปฏิบัติการของตัวประกอบเหล่านี้ และกำหนดระดับของสมรรถนะที่นักปฏิบัติการวิชาชีพควรได้แสดงออกแต่ละเรื่อง

6. การศึกษาความต้องการดูแลสุขภาพ โดยคำนึงว่าสภาพการณ์ใด ที่ต้องเผชิญเมื่อไปปฏิบัติงาน เตรียมพร้อมทั้งบทบาทที่ต้องเผชิญและปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. การศึกษานันทนาการดูแลรักษาพยาบาลที่ใช้ในสถานบริการสาธารณสุข จะได้ทราบถึงปัญหา ความต้องการดูแลสุขภาพในสภาพที่เป็นจริงได้

8. ศึกษาสภาพความเป็นจริงในสังคม เศรษฐกิจและการเมือง

9. การกำหนดสมรรถนะโดยการวิเคราะห์ตามหลักการทฤษฎีและตำรา

ดวงจันทร์ ทิพย์ปรีชา (2548: 20) ได้กล่าวไว้ว่าในกระบวนการวิเคราะห์และการสร้างกรอบความสามารถหลัก (core competency) ของบุคลากร ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน คือ กำหนดประสิทธิภาพของงานที่ส่งผลต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ขององค์กร เลือกกลุ่มบุคคลเป้าหมาย เลือกวิธีการวิเคราะห์ครอบคลุมทั้งงาน การกระทำและบทบาท รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับงานนั้น วิเคราะห์หาพฤติกรรมสำคัญ (Critical behaviors) ของผู้ทำงานสำเร็จเป็นอย่างดี นำพฤติกรรมที่สำคัญมาจัดหมวดหมู่ให้เป็น ความสามารถ (Competencies) กลุ่มความสามารถ (Competency Cluster) กรอบความสามารถ (Competency Framework) ทดสอบความถูกต้องเหมาะสม (Validation) และนำไปใช้ประโยชน์

2.5 หน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

การประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ของพยาบาลวิชาชีพ เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 ซึ่งได้จัดทำ

โดยสภาการพยาบาล ในมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติวิชาชีพพระนุว่า การพยาบาล หมายถึง การกระทำต่อมนุษย์เกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือเมื่อเจ็บป่วย การฟื้นฟูสภาพ การป้องกันโรคและการส่งเสริมสุขภาพ รวมทั้งการช่วยเหลือแพทย์กระทำการรักษาโรค ทั้งนี้โดยอาศัยหลักการทางวิทยาศาสตร์และศิลปะทางการพยาบาล ส่วนการผดุงครรภ์ หมายถึง การกระทำเกี่ยวกับการดูแลและการช่วยเหลือหญิงมีครรภ์ หญิงหลังคลอดและทารกแรกเกิด รวมถึงการตรวจ การทำคลอด และระยะหลังคลอด รวมทั้งการช่วยเหลือแพทย์ในการกระทำการรักษาโรคโดยอาศัยหลักการทางวิทยาศาสตร์และศิลปะทางการผดุงครรภ์ (สภาการพยาบาล 2542: 2)

การพยาบาลฉุกเฉิน คือ การปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลแก่ผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะเจ็บป่วยฉุกเฉินและวิกฤต โดยประมวลองค์ความรู้ทางการพยาบาลทุกระบบเพื่อนำมาประกอบการวินิจฉัยอย่างรวดเร็ว ตลอดจนดำเนินการให้การช่วยเหลือให้ผู้ป่วยมีชีวิตรอดพ้นภาวะวิกฤต ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนทั้งกายและใจ

การบริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินที่มีประสิทธิภาพ ผู้ให้บริการต้องมีความรู้ ความสามารถในการช่วยเหลือให้การรักษาพยาบาลอย่างเป็นระบบทันต่อภาวะฉุกเฉิน หน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลวิชาชีพหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ตาม กพ. กำหนด (สงศรี กิตติรัศยตระกูล 2536: 6 - 9) มีดังนี้

1. ด้านบริหาร

- 1.1 ร่วมรับนโยบายจากฝ่ายการพยาบาล
- 1.2 ร่วมวางแผนในการพัฒนาหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
- 1.3 ช่วยจัดตารางเวรการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และควบคุมตรวจสอบให้มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการพยาบาลอย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง
- 1.4 ช่วยจัดหาเจ้าหน้าที่ขึ้นปฏิบัติการพยาบาลให้เพียงพอแต่ละเวรและจัดคนทดแทนในกรณีมีเจ้าหน้าที่ลา กิจ ลาป่วย ลาคลอด ฯลฯ (ถ้ามี)
- 1.5 มอบหมายงานแก่สมาชิกทีมตามความรู้ ความสามารถและความเหมาะสม
- 1.6 ควบคุมและตรวจสอบการให้บริการรักษาพยาบาลของสมาชิกในทีม
- 1.7 จัดภายในหน่วยงานให้เป็นระเบียบ สะดวกและปลอดภัยแก่การปฏิบัติงาน
- 1.8 นิเทศการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ระดับรอง
- 1.9 เป็นที่ปรึกษาแก้ไขปัญหาด้านการรักษาพยาบาลแก่เจ้าหน้าที่ระดับรอง
- 1.10 เป็นผู้นำทำกิจกรรมการพยาบาล ดังนี้ การรับและส่งเวร การเยี่ยมตรวจทางการพยาบาลในแต่ละเวร
- 1.11 ร่วมปรับปรุงระบบงานบริการภายในหน่วยงาน

1.12 ช่วยจัดเตรียมเครื่องมือ เครื่องมือพิเศษ เครื่องใช้ ยาและสารนำชนิดต่าง ๆ ให้พร้อมและเพียงพอ ควบคุมและดูแลให้ผู้รับผิดชอบจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบพร้อมที่จะหยิบใช้ทันทีในการช่วยชีวิตผู้ป่วย

1.13 ช่วยควบคุม ดูแล พร้อมทั้งจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การแพทย์ต่าง ๆ ให้มีเพียงพอ

1.14 ร่วมประชุมประจำเดือน พร้อมเจ้าหน้าที่ทั้งโรงพยาบาล

1.15 ร่วมประชุมประจำเดือนของเจ้าหน้าที่หน่วยงาน เพื่อรับฟังและชี้แจงแก้ไข

1.16 ช่วยรวบรวมสถิติ ผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินทุกประเภท รวมทั้งสถิติการบริการทางการแพทย์ต่าง ๆ ประจำเดือน ประจำปี

1.17 ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งนอกและในโรงพยาบาล

2. ด้านบริการ

2.1 ประเมินสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาพยาบาลที่ถูกต้อง

2.2 จำแนกประเภทผู้ป่วยและตัดสินใจกับเหตุการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้การรักษาพยาบาลรวดเร็ว ถูกต้อง เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.3 วินิจฉัยการพยาบาล ศึกษาปัญหาผู้ป่วยอย่างรวดเร็ว และทันต่ออาการเจ็บป่วยที่ฉุกเฉิน

2.4 ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ทุกชนิดและเวชภัณฑ์ที่จะช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉินเพื่อการช่วยชีวิตได้ถูกต้องเหมาะสม เช่น การใช้เครื่องช่วยหายใจ การใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจ เป็นต้น

2.5 การพยาบาลฉุกเฉินแก่ผู้ป่วยทุกประเภท ได้แก่ ฉุกเฉินทางอายุรกรรม สูติกรรม นรีเวชกรรม กุมารเวชกรรม และตา หู คอ จมูก

2.6 ให้การพยาบาลผู้ป่วยหนัก หลังจากได้ช่วยฟื้นคืนชีพก่อนที่จะย้ายผู้ป่วยไปยังตึกผู้ป่วยหนักหรือห้องผ่าตัดต่อไป

2.7 สังเกตอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยอย่างเฉียบพลัน ได้ทันทีทันใด เพื่อให้การรักษาพยาบาลอย่างเร่งด่วน ถูกต้องทันที่

2.8 ให้สุขศึกษาและคำปรึกษาแนะแนวด้านต่าง ๆ แก่ผู้ป่วยทุกประเภทที่มารับบริการที่หน่วยฉุกเฉิน

2.9 ติดต่อประสานงาน เพื่อการรักษาโรคทั่วไปและรักษาเฉพาะทาง ป้องกันความ พิการที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานอื่น ๆ

3. ด้านวิชาการ

- 3.1 ช่วยปฐมนิเทศผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ในหน่วยงานและผู้ที่มาอบรม
- 3.2 ช่วยจัดทำคู่มือปฐมนิเทศเกี่ยวกับหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน สำหรับเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ
- 3.3 ช่วยจัดหาตำรา เอกสารวิชาการ คู่มือเกี่ยวกับการพยาบาล กฎระเบียบต่าง ๆ ไว้ในหน่วยงานสำหรับเจ้าหน้าที่ตลอดจนนักศึกษาได้ค้นคว้า
- 3.4 ช่วยจัดเตรียมการเรียน การสอน เอกสาร สำหรับนักศึกษาและผู้เข้าอบรม
ดูงาน
- 3.5 ร่วมเป็นวิทยากรในการอบรมบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับเรื่องการปฐมพยาบาล และการช่วยเหลือผู้ประสบภัย
- 3.6 ร่วมประชุมวิชาการของหน่วยงาน ฝ่ายการพยาบาลและของโรงพยาบาล
- 3.7 สอน แนะนำ ให้คำปรึกษาด้านปฏิบัติการพยาบาลฉุกเฉินในเชิงวิชาการแก่นักศึกษา เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมาและผู้มาฝึกอบรมดูงาน

2.6 มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

กองการพยาบาล สำนักปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลการบริการผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ไว้ 5 มาตรฐาน (กองการพยาบาล 2542: 79 – 88) ดังนี้

1. การคัดกรองผู้ป่วย (Triage)

1.1 ตรวจประเมินอาการสำคัญที่คุกคามชีวิตของผู้ป่วยและแก้ไขภาวะฉุกเฉินอย่างรวดเร็วทันทีที่มาถึงโรงพยาบาล ตามแนวทางวิธีปฏิบัติทางคลินิกของหน่วยงาน ประกอบด้วย ประเมินระดับความรู้สึกตัว ประเมินทางเดินหายใจ ประเมินการหายใจ และ ประเมินระบบไหลเวียนโลหิต

1.2 ให้ความช่วยเหลือตามแนวทางที่กำหนดเกี่ยวกับการช่วยหายใจ ช่วยฟื้นคืนชีพ การห้ามเลือด การช่วยเหลือสนับสนุนการทำงานของระบบไหลเวียนโลหิต (Circulatory support) หรือการดามอวัยวะส่วนที่

1.3 ระบุตัวบุคคล (Patient Identification) ให้ชัดเจนเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการรักษาพยาบาล โดยเฉพาะผู้ป่วยไม่รู้สีกตัว

1.4 วิเคราะห์จัดระดับความรุนแรงของภาวะความเจ็บป่วยของผู้ป่วยแต่ละรายบนพื้นฐานข้อมูลที่รวบรวมได้ จำแนกเป็น ผู้ป่วยฉุกเฉินมาก (Emergent) ผู้ป่วยฉุกเฉิน (Urgent) และผู้ป่วยไม่ฉุกเฉิน (Non – Urgent)

1.5 บันทึกข้อมูลการคัดกรองภาวะการเจ็บป่วยและปฏิบัติการพยาบาลเบื้องต้นที่สำคัญต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย ดังนี้ ระดับความรุนแรงของภาวะการเจ็บป่วย (Triage level) อาการและอาการแสดงที่สำคัญเมื่อแรกเริ่ม สัญญาณชีพ ระดับความรู้สึกตัว (Glasgow coma scale) กรณีผู้ป่วยไม่รู้สึกรู้ตัวหรือมีอาการผิดปกติทางระบบประสาท กิจกรรมการพยาบาลเบื้องต้น รายงานแพทย์ตามขั้นตอนการปฏิบัติของหน่วยงาน และให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการเจ็บป่วยแก่ผู้ป่วยและ/หรือญาติผู้ป่วย อย่างเหมาะสม

2. การประเมินและการแก้ไขภาวะฉุกเฉิน

2.1 ประเมินอาการ โดยใช้หลัก Primary survey อีกครั้งก่อนการประเมิน Secondary survey

2.2 ประเมินอาการตามหลัก Secondary survey จากข้อมูลที่ได้รับจากภาวะสุขภาพของผู้ป่วยอย่างเป็นระบบ ดังนี้ ประวัติการเจ็บป่วยสัมพันธ์กับอาการสำคัญที่มาโรงพยาบาล กลไกการได้รับบาดเจ็บ (Mechanism of injury) ในกรณีผู้ป่วยอุบัติเหตุหรือได้รับบาดเจ็บ การใช้จ่าย/การแพ้ยา และการตรวจร่างกายตั้งแต่ศีรษะจรดปลายเท้าโดยละเอียด

2.3 ประเมินอาการผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง โดยรวบรวมและบันทึกเป็นระยะ ๆ อย่างเหมาะสมกับธรรมชาติความรุนแรงของการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ ตามมาตรฐานวิธีปฏิบัติของหน่วยงานหรืออย่างน้อย

2.3.1 ผู้ป่วยกลุ่มฉุกเฉินมาก (Emergent) จะต้องได้รับการประเมินสัญญาณชีพและระดับความรู้สึกตัวทุก 10 – 15 นาที

2.3.2 ผู้ป่วยที่มีปัญหาทางระบบประสาทหรือได้รับบาดเจ็บที่ศีรษะ จะต้องได้รับการเฝ้าระวังทางระบบประสาททุกราย เช่น การประเมิน Glasgow coma scale

2.3.3 ผู้ป่วยฉุกเฉิน (Urgent) จะต้องได้รับการประเมินสัญญาณชีพและระดับความรู้สึกตัวทุก 30 นาที หรือตามมาตรฐานวิธีปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยเฉพาะโรค/กลุ่มอาการ

2.3.4 ผู้ป่วยกลุ่มไม่ฉุกเฉิน (Non – Urgent) จะต้องได้รับการประเมินอาการ อาการแสดงและสัญญาณชีพซ้ำระหว่างรอการรักษาในห้องฉุกเฉินและบ่อยครั้งถ้าอาการเลวลง หรือตามมาตรฐานวิธีปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยเฉพาะโรค/กลุ่มอาการ

2.4 ให้การช่วยเหลือ แก้ไขบรรเทาอาการ และแก้ไขภาวะฉุกเฉินที่ตรวจพบปัญหา

2.5 ให้การพยาบาลเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้ป่วยและญาติ กรณีการเตรียมผ่าตัดฉุกเฉิน

2.6 ให้การพยาบาลเพื่อเตรียมความพร้อม กรณีส่งต่อหรือจำหน่ายและต้องมีการประเมินสัญญาณชีพ อาการและอาการแสดงซ้ำ ถ้าอาการเลวลงจะต้องแก้ไขตามมาตรฐานวิธีปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยเฉพาะโรค/กลุ่มอาการ

2.7 บันทึกผลการประเมิน อาการและอาการแสดงที่สำคัญที่ตรวจพบลงในแบบฟอร์มหรือบัตรตรวจโรคและรายงานอาการผิดปกติแก่แพทย์เจ้าของไข้เพื่อการรักษาต่อเนื่อง

3. การส่งเสริมความสุขสบายของผู้ป่วย

3.1 ประเมินอาการ ไม่สุขสบายหรืออาการรบกวนต่าง ๆ ของผู้ป่วยเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องตั้งแต่แรกรับจนจำหน่ายออกจากหน่วยงาน

3.2 ให้การพยาบาลเพื่อตอบสนองความต้องการความสุขสบายด้านร่างกาย และจิตใจระหว่างอยู่ในห้องฉุกเฉินหรือห้องสังเกตอาการ

3.3 ให้การพยาบาลเพื่อบรรเทาอาการไม่สุขสบาย เช่น อาการปวด อาการหายใจไม่สะดวก คลื่นไส้ อาเจียน เป็นต้น

3.4 ตรวจสอบผู้ป่วยร่วมกับแพทย์หรือทีมสุขภาพอื่น ๆ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยและร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางแผนการรักษาพยาบาล

3.5 ประเมินแพทย์เพื่อให้การรักษาเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงการรักษา ในกรณีอาการไม่สุขสบายไม่ทุเลาลง

3.6 เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยบอกเล่าถึงความไม่สุขสบายหรืออาการรบกวนต่าง ๆ อธิบายถึงแนวทางการช่วยเหลือ และวิธีการขอความช่วยเหลือจากพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่อื่น ในขณะที่นอนพักรักษาตัวอยู่ในห้องฉุกเฉินหรือห้องสังเกตอาการ

4. การส่งต่อการรักษา

4.1 ผู้ป่วยที่ได้รับการส่งต่อการรักษาทุกรายทั้งในและนอกโรงพยาบาลจะต้องได้รับการดูแลในเรื่องต่อไปนี้ก่อนการเคลื่อนย้ายตามแนวทางปฏิบัติทางคลินิก

4.1.1 สัญญาณชีพ

4.1.2 ทางเดินหายใจและการหายใจ

4.1.3 ระบบไหลเวียนโลหิต การได้รับสารน้ำทดแทนและการห้ามเลือดจากบาดแผล

4.1.4 บาดแผล แผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก จะต้องได้รับการทำความสะอาด โดยการใช้เทคนิคการป้องกันการติดเชื้อ

4.1.5 ความส่วนที่หักของกระดูก แขน ขา

4.1.6 เคลื่อนย้ายผู้ป่วยโดยระมัดระวังการเคลื่อนที่ของกระดูกส่วนที่หัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระดูกสันหลัง

4.1.7 ดูแลรักษาอวัยวะส่วนที่ขาดหรือบาดเจ็บ

4.2 ให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยและญาติเกี่ยวกับเหตุผลของการส่งต่อการรักษา

4.3 ประสานงานและส่งต่อข้อมูลการรักษาพยาบาลและอาการผู้ป่วยที่สำคัญกับหน่วยงานที่จะรับผู้ป่วยไปรักษาต่อ

4.4 จัดเจ้าหน้าที่ทางการพยาบาลไปกับผู้ป่วยพร้อมอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับภาวะการเจ็บป่วยของผู้ป่วยแต่ละราย

5. การให้ข้อมูลและการเคารพสิทธิผู้ป่วย

5.1 การให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะความเจ็บป่วยของผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับบทบาทความรับผิดชอบ รวมทั้งช่วยให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกวิธีการรักษาพยาบาล

5.1.1 ประเมินความต้องการและความพร้อมในการรับรู้ข้อมูลการเจ็บป่วยของผู้ป่วยและญาติ

5.1.2 ประสานงานกับแพทย์เจ้าของไข้ถึงภาวะความเจ็บป่วยของผู้ป่วยและการให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะความเจ็บป่วยของผู้ป่วยตามความเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์

5.1.3 ให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยและญาติตามแผนที่วางไว้กับแพทย์เจ้าของไข้โดยวิธีการที่เหมาะสมกับสถานการณ์

5.1.4 ประเมินพฤติกรรมการแสดงออกของผู้ป่วยและญาติถึงการรับรู้ความเจ็บป่วยเพื่อวางแผนการดูแลผู้ป่วยต่อเนื่อง

5.1.5 แจ้งให้ผู้ป่วยและญาติทราบถึงแผนการรักษาที่ผู้ป่วยได้รับด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย

5.1.6 ให้ผู้ป่วยและญาติร่วมตัดสินใจในการเลือกวิธีการรักษาพยาบาลที่เหมาะสม โดยมีพยาบาลเป็นผู้ให้ข้อมูล (ยกเว้นกรณีฉุกเฉินที่คุกคามชีวิตของผู้ป่วย)

5.1.7 อธิบายหรือชี้แจงให้ผู้ป่วยและญาติเข้าใจความสำคัญของการรักษาพยาบาลก่อนลงนามยินยอมรับการรักษา (Informed consent)

5.1.8 ผู้ป่วยที่กลับไปสังเกตอาการต่อเนื่องที่บ้านจะต้องได้รับคำแนะนำและหรือเอกสารการดูแลตนเอง/สังเกตอาการผิดปกติ

5.1.9 ประเมินความเข้าใจของผู้ป่วยและ/หรือผู้ดูแลผู้ป่วยเกี่ยวกับคำแนะนำและบันทึกการรับรู้/ความเข้าใจไว้เป็นหลักฐาน

5.1.10 กรณีผู้ป่วยขอกลับบ้านโดยไม่สมัครใจรับการรักษาพยาบาล วิชาชีพต้องให้คำแนะนำ หรือ เอกสารการดูแลตนเอง และชักชวนความเข้าใจเกี่ยวกับการสังเกตอาการและการกลับเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล และให้ผู้ป่วยหรือผู้ดูแลที่มีสิทธิรับผิดชอบผู้ป่วยตามกฎหมาย ลงลายมือชื่อกำกับไว้เป็นหลักฐาน

5.1.11 กรณีการแจ้งข่าวร้าย ให้ดำเนินการตามแนวทางวิธีปฏิบัติที่หน่วยงานกำหนด

5.1.12 กรณีที่ต้องเปิดเผยข้อมูลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ให้ระมัดระวังการรักษาความลับของผู้ป่วยและให้ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติที่หน่วยงานกำหนด

5.2 ให้การพยาบาลบนพื้นฐานของความเคารพในคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ในฐานะปัจเจกบุคคล

5.2.1 ให้การดูแลผู้ป่วยโดยยึดจรรยาบรรณวิชาชีพ และเคารพในคุณค่าความเป็นมนุษย์ในฐานะปัจเจกบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน ไม่แยกชนชั้นหรือเชื้อชาติ ศาสนา

5.2.2 ต้องปกป้องผู้ป่วยไม่ให้ถูกล่วงล้ำหรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ในทางที่ไม่เหมาะสมตามแนวทางการพิทักษ์สิทธิของผู้ป่วย

5.2.3 ก่อนให้การพยาบาลใด ๆ ต้องแน่ใจว่า ได้บอกผู้ป่วยได้รับทราบแล้ว ในภาวะไม่รู้สีกตัว ไม่เปิดเผยร่างกายผู้ป่วยเกินความจำเป็น สถานที่/บริเวณให้การพยาบาลเป็นสัดส่วนมิดชิด

5.2.4 พยาบาลวิชาชีพต้องเป็นแบบอย่างและควบคุมกำกับให้สมาชิกทีม การพยาบาล ปฏิบัติการพยาบาลที่ได้รับมอบหมายด้วยความเคารพในคุณค่าความเป็นมนุษย์ ในฐานะปัจเจกบุคคลแม้ในภาวะไม่รู้สีกตัว

2.7 สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน

ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ตามความหมายของ พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดย พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 นั้น หมายถึง บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็น ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จากสภาการพยาบาล ซึ่งสภาการพยาบาลได้กำหนดสมรรถนะหลักของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง (ทัศนา บุญทอง 2544: 43-48) ไว้ 14 สมรรถนะ ดังนี้

สมรรถนะที่ 1 การปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีจริยธรรม ตามมาตรฐาน และกฎหมาย วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.1 ประเมินภาวะสุขภาพและความต้องการผู้ใช้บริการอย่างเป็นองค์รวม

- 1.2 วินิจฉัยการพยาบาล
- 1.3 วางแผนการพยาบาล
- 1.4 ปฏิบัติการพยาบาล
- 1.5 ติดตามการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล
- 1.6 จัดการสิ่งแวดล้อมให้มีความปลอดภัย

สมรรถนะที่ 2 ปฏิบัติการผดุงครรภ์อย่างมีจริยธรรม ตามมาตรฐาน และกฎหมาย

วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และกำหนดอื่นที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 ประเมินปัญหาและความต้องการผู้ใช้บริการ
- 2.2 วินิจฉัยการพยาบาลในหญิงตั้งครรภ์
- 2.3 วางแผนการพยาบาลในหญิงตั้งครรภ์
- 2.4 บริบาลครรภ์ โดยการรับฝากครรภ์ คัดกรอง และส่งต่อในรายผิดปกติ และประยุกต์หลักการดูแลให้สอดคล้องกับสภาพและวัฒนธรรมของหญิงตั้งครรภ์
- 2.5 ทำคลอดปกติ
- 2.6 ตัด และซ่อมแซมฝีเย็บ
- 2.7 เตรียมและช่วยคลอดกรณีคลอดปกติ
- 2.8 ส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างบิดา มารดา และทารก ตลอดการตั้งครรภ์ การคลอด และหลังคลอด

2.9 ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

2.10 ดูแลมารดา และทารกที่ปกติ มีภาวะแทรกซ้อน และฉุกเฉิน

2.11 ให้ความรู้ และให้การปรึกษารอบครรภ์ในการวางแผนครอบครัว และการเตรียมตัว เป็นบิดา มารดา และการดูแลตนเองของมารดาในทุกระยะของการตั้งครรภ์

2.12 ติดตามประเมินผลการปฏิบัติการผดุงครรภ์

สมรรถนะที่ 3 ส่งเสริมสุขภาพบุคคล กลุ่มคน และชุมชนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถดูแลสุขภาพตนเองได้ในภาวะปกติ และภาวะเจ็บป่วย และลดภาวะเสี่ยงการเกิดโรค และเกิดความเจ็บป่วย

- 3.1 ให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชน
- 3.2 สนับสนุนและช่วยเหลือบุคคลครอบครัวและกลุ่มต่างๆ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ

- 3.3 ให้ข้อมูลและจัดการช่วยเหลือให้ผู้ให้บริการได้รับสิทธิด้านสุขภาพ
- 3.4 จัดสิ่งแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพ

สมรรถนะที่ 4 ป้องกันโรคและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค เพื่อลดความเจ็บป่วยจากโรคที่สามารถป้องกันได้

4.1 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาวะสุขภาพของชุมชน และการระบาดของโรคในชุมชน

4.2 เสริมสร้างความสามารถในการดูแลตนเองของชุมชนเพื่อป้องกันโรค

4.3 เผื่อระวัง ค้นหา และสืบสวนโรคที่เกิดในชุมชน

4.4 ให้อาสาสมัคร สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคแก่ประชาชน

สมรรถนะที่ 5 พัฒนาสุขภาพบุคคล กลุ่มคน และชุมชนทั้งด้านร่างกาย จิตสังคม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเต็มศักยภาพ

5.1 ป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่เกิดจากความเจ็บป่วย

5.2 เลือกใช้วิธีการฟื้นฟูสุขภาพ

5.3 แนะนำการใช้กายอุปกรณ์ และอวัยวะเทียม

5.4 ให้ความรู้ สนับสนุน ช่วยเหลือ และแนะนำแหล่งประโยชน์ในการฟื้นฟูสุขภาพอย่างต่อเนื่องแก่ ผู้ใช้บริการ ญาติ และผู้เกี่ยวข้อง

5.5 ประสานงานกับแหล่งประโยชน์เพื่อฟื้นฟูสุขภาพชุมชน

สมรรถนะที่ 6 รักษาโรคเบื้องต้น ตามข้อบังคับของสภาการพยาบาล

6.1 คัดกรองโรคเบื้องต้น

6.2 วินิจฉัยโรคเบื้องต้น

6.3 รักษาโรคเบื้องต้น

6.4 ให้การผดุงครรภ์และวางแผนครอบครัว

สมรรถนะที่ 7 สอนและให้การปรึกษาคอร์สอบครัว กลุ่มคน และชุมชนเพื่อการมีภาวะสุขภาพที่ดี

7.1 ส่งเสริม สนับสนุน และสอนผู้ให้บริการให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถดูแลสุขภาพตนเอง

7.2 ให้การปรึกษาแก่นักศึกษา คอร์สอบครัว และชุมชน ที่มีปัญหาทางกาย จิต สังคม ที่ไม่ซับซ้อน

7.3 แนะนำและส่งต่อผู้ให้บริการที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อน

สมรรถนะที่ 8 ติดต่อสื่อสารกับบุคคล คอร์สอบครัว กลุ่มคนและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8.1 ติดต่อสื่อสารและสร้างสัมพันธภาพกับคนทุกเพศ ทุกวัย ทั้งในระดับบุคคล ครอบครั้ว กลุ่มคน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

8.2 บันทึกและเขียนรายงานได้อย่างถูกต้อง

8.3 นำเสนอความคิด ผลงานต่อสาธารณชน

8.4 ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสารในงานที่รับผิดชอบ

8.5 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร

สมรรถนะที่ 9 แสดงภาวะผู้นำและการบริหารจัดการตนเอง และงานที่รับผิดชอบ ได้อย่างเหมาะสม

9.1 มีวิสัยทัศน์ สามารถวางแผน แก้ปัญหา และตัดสินใจ

9.2 รับผิดชอบงานในหน้าที่

9.3 วางแผนและจัดการทรัพยากร และเวลา

9.4 เจรจาด່อรองเพื่อรักษาประโยชน์ของผู้ใช้บริการ และงานที่รับผิดชอบ

9.5 ประสานงานกับผู้ร่วมงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

9.6 พัฒนาคุณภาพของงานอย่างต่อเนื่อง

9.7 จัดการให้ผู้ใช้บริการได้รับการบริการ

9.8 ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าทีม หรือลูกทีม

สมรรถนะที่ 10 ปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน

10.1 ดูแลผู้ป่วยและผู้ใช้บริการให้ได้รับสิทธิพื้นฐานตามที่สภาวิชาชีพกำหนดไว้ใน "สิทธิผู้ป่วย"

10.2 ปฏิบัติตนตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ตามที่สภาการพยาบาลกำหนด

10.3 ปฏิบัติการพยาบาลตามมาตรฐานวิชาชีพ ในขอบเขตวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

10.4 ประกอบวิชาชีพโดยตระหนักถึงกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการประกอบวิชาชีพ

10.5 ปฏิบัติการพยาบาลโดยให้ความเสมอภาคต่อทุกกลุ่ม เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม เศรษฐฐานะ และสุขภาพ

สมรรถนะที่ 11 ตระหนักในความสำคัญของการวิจัยต่อการพัฒนาการพยาบาล และสุขภาพ

- 11.1 มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย
- 11.2 ใช้ผลการวิจัยในการปฏิบัติการพยาบาล
- 11.3 ให้ความร่วมมือในการทำวิจัย
- 11.4 คำนึงถึงจรรยาบรรณ และสิทธิมนุษยชน

สมรรถนะที่ 12 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการพยาบาล

- 12.1 สืบค้นข้อมูลด้านสุขภาพและความรู้ที่เกี่ยวข้อง
- 12.2 เลือกใช้ฐานข้อมูลด้านสุขภาพ
- 12.3 บันทึกข้อมูลสุขภาพ และการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศ

สมรรถนะที่ 13 พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างคุณค่าในตนเอง และสมรรถนะในการปฏิบัติการพยาบาล

- 13.1 มีความคิดสร้างสรรค์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - 13.2 มีความตระหนักในตนเอง และมีความเห็นใจผู้อื่น
 - 13.3 จัดการกับอารมณ์ และความเครียดของตนเอง
 - 13.4 ศึกษาค้นคว้า หาความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง
 - 13.5 มีความตระหนักในการปกป้อง รักษาสิทธิด้านสุขภาพแก่ประชาชน
- สมรรถนะที่ 14 พัฒนาวิชาชีพให้มีความเจริญก้าวหน้า และมีศักดิ์ศรี
- 14.1 มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์
 - 14.2 ตระหนักในความสำคัญของการเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพ
 - 14.3 รู้รักสามัคคีในเพื่อนร่วมวิชาชีพ
 - 14.4 ให้ความร่วมมือ ในการทำกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรวิชาชีพ
 - 14.5 ตระหนักในความสำคัญของการสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการสอน

นักศึกษาและบุคลากรใหม่ในสาขาวิชาชีพ

กองการพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน (ส่งศรี กิตติรักษ์ตระกูล 2536 : 9) ไว้ ดังนี้

1. มีความสามารถในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับ
 - 1.1 การจัดอาคารสถานที่และเนื้อที่ใช้สอยภายในหน่วยงานให้เหมาะสม เกิดความสะดวกและคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

1.2 การจัดทีมการให้การรักษายาบาลได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และสามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 การจัดการเกี่ยวกับอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ที่พอเพียง และเหมาะสมกับสภาพการณ์รักษายาบาลผู้ป่วยแต่ละราย/กรณี

1.4 การควบคุมการแพร่กระจายเชื้อในหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. มีความสามารถและทักษะในด้านรักษายาบาลประกอบด้วย

2.1 ความสามารถและทักษะในการประเมินอาการเจ็บป่วยที่สำคัญของผู้ป่วยได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง

2.2 ความสามารถและทักษะในการรักษายาบาลเบื้องต้นในภาวะฉุกเฉินในทุกระบบได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องและเหมาะสม

2.3 ความสามารถในการเตรียมการให้การรักษายาบาลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

3. มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้การรักษายาบาลในผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

3.1 ความสามารถและทักษะในการบันทึกอาการ สิ่งที่ตรวจพบ กิจกรรมการพยาบาล ผลของการรักษายาบาลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3.2 ความสามารถและทักษะในการติดต่อสื่อสาร เพื่อการรักษาและส่งต่อทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน/โรงพยาบาล ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

3.3 ความสามารถและทักษะในการติดต่อสื่อสาร ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาวะการเจ็บป่วย การรักษายาบาลที่จะได้รับ แก่ผู้ป่วยและญาติอย่างถูกต้อง เหมาะสม

4. มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการรักษายาบาลผู้ป่วย

5. มีความสามารถในการใช้คุณธรรมและเหตุผลเชิงจริยธรรมในการวิเคราะห์วินิจฉัยและแก้ปัญหาควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหาตามกระบวนการพยาบาล

เครือข่ายพยาบาลอุบัติเหตุแห่งประเทศไทยได้กำหนดสมรรถนะหลักในการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุ 6 สมรรถนะ (กรองไค อุณหสูต 2550: 1) ดังนี้

1. Cooperation การให้ความร่วมมือในการทำงาน ช่วยเหลือทีมสุขภาพและผู้อื่นในการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง

2. Decision making การกำหนดแนวทางตัดสินใจ และเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุในงานผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน

3. Leadership ความกล้าตัดสินใจในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยง และนำเสนอแนวคิดใหม่ในการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุในงานผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน

4. Problem solving การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา แก้ไขปัญหา และจัดการผลกระทบจากปัญหาในการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุในงานผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน

5. Teamwork การทำงานร่วมกันของสมาชิกเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และภารกิจของการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุในงานผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน

6. Technical knowledge การประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุ ได้สำเร็จตามมาตรฐานงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน

อรรถ ینگวงสานุรักษ์ (2540) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ตัวประกอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินในโรงพยาบาลของรัฐ พบว่า สมรรถนะที่สำคัญตามการประเมินของพยาบาลวิชาชีพหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ประกอบด้วย 9 ตัวประกอบ ดังนี้

1. ตัวประกอบด้านการประเมินอาการในภาวะฉุกเฉิน มีตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบ 29 ตัวแปร
2. ตัวประกอบด้านภาวะผู้นำ มีตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบ 16 ตัวแปร
3. ตัวประกอบด้านกฎหมาย จริยธรรม และการจัดบริการฉุกเฉิน มีตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบ 20 ตัวแปร
4. ตัวประกอบด้านปฏิบัติการพยาบาลฉุกเฉิน มีตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบ 21 ตัวแปร
5. ตัวประกอบด้านปฏิบัติการพยาบาลฉุกเฉินในภาวะวิกฤต มีตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบ 9 ตัวแปร
6. ตัวประกอบด้านการบริหารงานในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน มีตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบ 6 ตัวแปร
7. ตัวประกอบด้านการวางแผนการพยาบาลฉุกเฉิน มีตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบ 7 ตัวแปร
8. ตัวประกอบด้านวิชาการพยาบาลฉุกเฉิน มีตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบ 7 ตัวแปร
9. ตัวประกอบด้านการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นสูง มีตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบ 3 ตัวแปร

จินดา อัครชู (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นในการบริหารงานของหัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าสมรรถนะที่จำเป็นในการบริหารงานของหัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 8 ด้าน ดังนี้

1. ด้านปฏิบัติการพยาบาล มีตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบ 8 ตัวแปร
2. ด้านภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลง มีตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบ 10 ตัวแปร
3. ด้านการวางแผน มีตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบ 8 ตัวแปร
4. ด้านการตัดสินใจและการประสานงาน มีตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบ 9 ตัวแปร
5. ด้านการจัดระบบงานและควบคุมงาน มีตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบ 10 ตัวแปร
6. ด้านการใช้เทคโนโลยีทันสมัย มีตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบ 5 ตัวแปร
7. ด้านวิชาการและวิจัย มีตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบ 9 ตัวแปร
8. ด้านการตลาดบริการพยาบาล มีตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบ 12 ตัวแปร

จากการศึกษาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินที่กล่าวมาจะพบว่ามีความสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ แม้ชื่อหัวข้ออาจเรียกต่างกันแต่เมื่อพิจารณาเนื้อหาภายในแต่ละด้านจะมีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสังเคราะห์จากกรอบสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่กำหนดขึ้นโดยองค์กร หน่วยงานต่าง ๆ และจากผลการวิจัย ดังนี้ สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพของสภาการพยาบาล (2544) สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ของ กองการพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข (2536) สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุ ของ เครือข่ายพยาบาลอุบัติเหตุแห่งประเทศไทย (2550) การศึกษาเรื่อง สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลทั่วไป ของ ורתัย ปิงวงศานุรักษ์ (2540) และการศึกษาเรื่อง การศึกษาเรื่องสมรรถนะในการบริหารงานของหัวหน้างาน งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของ จินดา อัครชู (2545) และจากการทบทวนบทบาทหน้าที่ของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จึงสามารถสรุปสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน ได้ดังนี้

1. สมรรถนะด้านการประเมินอาการ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาของการประเมินอาการ จาก กองการพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข (คารุณี จามจรี 2536:62-75) ดังนี้

1.1 การประเมินอาการเบื้องต้นมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากจะช่วยให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาพยาบาลอย่างเหมาะสมและทันท่วงที โดยทั่วไปแล้วการประเมินอาการผู้ป่วย ณ หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จะแบ่งกิจกรรมการประเมินออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินอาการเบื้องต้นหรือการประเมินอาการอย่างรวดเร็ว (Primary assessment or Initial assessment) มีวัตถุประสงค์ในการค้นหาปัญหาสำคัญที่จะทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตอย่างรวดเร็ว การประเมินในขั้นตอนนี้ได้แก่

1) Airway ประเมินว่าผู้ป่วยได้รับอากาศในการหายใจเพียงพอโดยที่ทางเดินหายใจไม่ถูกอุดกั้น ในผู้ป่วยที่ไม่รู้สึกตัวทางเดินหายใจมักจะถูกอุดกั้นด้วยลิ้นของผู้ป่วยที่ตกลงมาปิดทางเดินหายใจ ในกรณีนี้ให้เปิดทางเดินหายใจโดยการใช้ head tilt chin lift maneuver ในรายที่ผู้ป่วยได้รับบาดเจ็บบริเวณไขสันหลัง/กระดูกคอและในผู้ป่วยบาดเจ็บและ ไม่รู้สึกตัวให้ใช้วิธี jaw thrust maneuver

2) Breathing ประเมินว่าผู้ป่วยสามารถหายใจเองได้เพียงพอหรือไม่ สังเกตและค้นหาอาการสำคัญที่มีผลต่อการหายใจ ได้แก่ tension pneumothorax , open pneumothorax และ flail chest

3) Circulation and Bleeding ประเมินอัตราและลักษณะการเต้นของชีพจร ความดันโลหิต ตรวจสอบ capillary filling ค้นหาจุดเลือดออกทั้งภายในและภายนอกร่างกายอย่างรวดเร็ว

4) Brief Neurological Evaluation ประกอบด้วย ประเมินระดับความรู้สึกรู้ตัว (level of conscious) โดยการใช้ Glasgow coma scale และตรวจสอบรูขนาดม่านตาและปฏิกิริยาต่อแสง

ขั้นตอนที่ 2 Secondary survey โดยใช้หลักการประเมินตั้งแต่ศีรษะจรดปลายเท้า (Head to toe examination) การประเมินอาการในขั้นตอนนี้จะเริ่มก็ต่อเมื่อการประเมินอาการขั้นตอนที่ 1 เสร็จสิ้น โดยที่ภาวะฉุกเฉินต่าง ๆ ของผู้ป่วยได้รับการแก้ไขแล้ว โดยตรวจสอบอีกครั้งว่าผู้ป่วยมีทางเดินหายใจที่โล่งได้รับออกซิเจนเพียงพอ ระดับชีพจรและความดันโลหิตอยู่ในเกณฑ์ดีและไม่มีจุดเลือดออกใดที่ไม่ได้รับการควบคุม เมื่อเรียบรอยแล้วจึงเริ่มการประเมินอาการผู้ป่วยในขั้นต่อไป

1.2 การซักประวัติการเจ็บป่วย

ประวัติของผู้ป่วยเป็นข้อมูลที่สำคัญที่สุดในการวินิจฉัยโรค กล่าวกันว่า การวินิจฉัยโรคได้จากประวัติร้อยละ 85 การตรวจร่างกายร้อยละ 10 และการสืบค้นเพิ่มเติมร้อยละ 5 ประวัติที่ดีไม่ใช่ประวัติที่ละเอียดที่สุดแต่เป็นข้อมูลที่ถูกต้องมีความเชื่อถือได้ และตรงประเด็นในการวินิจฉัยปัญหาของผู้ป่วยว่าริบคว้นเพียงใด และช่วยวินิจฉัยแยกโรคต่าง ๆ ออกจากกัน ในรายที่ไม่สามารถให้ประวัติได้ ญาติ ผู้นำส่ง ผู้เห็นเหตุการณ์จะเป็นบุคคลที่จะให้ข้อมูลการเจ็บป่วยได้ดีที่สุด อย่างไรก็ตามผู้ป่วยที่มีอาการหนักมากควรใช้เวลาในการซักประวัติให้สั้นที่สุด และรีบ

ทำการประเมินสภาพผู้ป่วยตามขั้นตอนเมื่อบำบัดปัญหาเรียบร้อยแล้ว จึงทำการซักประวัติและตรวจร่างกายเพิ่มเติมได้ จะเห็นได้ว่าการซักประวัติและการตรวจร่างกายเป็นกระบวนการต่อเนื่องกัน ในภาวะฉุกเฉินจึงต้องตัดสินใจว่าควรทำอะไรก่อนอะไรหลัง

1.3 วิธีการประเมินอาการผู้ป่วย

1.3.1 การตรวจร่างกาย วัตถุประสงค์ในการตรวจร่างกาย เพื่อค้นหาอาการและอาการแสดงที่บ่งบอกถึงปัญหาในการเจ็บป่วย กิจกรรมในการตรวจร่างกาย ประกอบด้วย การประเมินระดับความรู้สึกตัว การประเมินสัญญาณชีพ การประเมินอาการและอาการแสดง

1.3.2 การประเมินอาการโดยใช้ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการหรือการตรวจพิเศษ การตรวจทางห้องปฏิบัติการหรือการตรวจพิเศษ มีการพิจารณาถึงความจำเป็นโดยพิจารณาจาก ผลการตรวจจะเปลี่ยนแปลงการวินิจฉัยและการรักษา, การตรวจนั้นมีความแม่นยำ (accurately) ความไว (sensitivity) และความจำเพาะ (specificity) อันตรายและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ป่วย ระยะเวลาในการรายงานผลการตรวจ ค่าใช้จ่ายในการตรวจ

1) การตรวจทางห้องปฏิบัติการ ในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน การส่งสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่ใช้กันมีไม่กี่ประเภท ส่วนใหญ่จะเป็นการส่งตรวจที่สามารถทราบค่าในเวลาไม่กี่นาทีหรือไม่ถึงชั่วโมง ยกเว้นในบางกรณีที่ต้องเจาะเก็บไว้หรือผลการตรวจยังไม่ได้ในขณะนั้น แต่มีผลต่อการรักษาต่อเนื่องในกรณีผู้ป่วยต้องรับรักษาในโรงพยาบาล

2) การตรวจพิเศษอื่น ๆ ได้แก่ การส่ง x-ray การตรวจทางคอมพิวเตอร์ การตรวจไฟฟ้าหัวใจ ฯลฯ การจะส่งตรวจพิเศษใด ๆ ส่วนใหญ่อยู่ในดุลยพินิจของแพทย์ผู้ทำการรักษาผู้ป่วย ในส่วนของพยาบาลจะต้องมีความรู้ ทักษะในการทำและการเตรียมผู้ป่วย เพื่อทำการตรวจพิเศษต่าง ๆ ได้และจะต้องพิจารณาถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นในผู้ป่วยกรณีส่งไปทำการตรวจนอกหน่วยงาน

การแปลผลการตรวจพิเศษบางอย่างจะช่วยให้พยาบาลสามารถวางแผนให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยได้ถูกต้องและสอดคล้องกับการรักษาของแพทย์ พยาบาลในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินจำเป็นที่จะต้องสามารถทำการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจได้และจะต้องมีเครื่องตรวจคลื่นไฟฟ้าไว้ประจำหน่วยงาน รวมทั้งฝึกฝนตนเองในการแปลผลคลื่นไฟฟ้าหัวใจที่สำคัญได้

1.4 การจำแนกประเภทผู้ป่วย

The American Hospital Association ได้จำแนกประเภทผู้ป่วยที่มารับบริการจากแผนกฉุกเฉิน ออกเป็น 3 ประเภท (สุดาพรรณ ธัญจิรา 2546:23) ดังต่อไปนี้

1. ภาวะฉุกเฉิน (Emergent) เป็นภาวะคุกคามต่อชีวิต ต้องได้รับการช่วยเหลือทันทีการรือจะทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความพิการ ภาวะเหล่านี้ได้แก่ หัวใจหยุดเต้น การอุดตันของทางเดินหายใจเฉียบพลัน ภาวะเลือดออกมาก บาดเจ็บรุนแรงหลายแห่ง
2. ภาวะรีบด่วน (Urgent) เป็นภาวะที่ต้องได้รับการช่วยเหลือโดยเร็ว รอได้บ้างในระยะเวลาไม่กี่ชั่วโมงเช่น อาการปวดรุนแรงของอวัยวะต่าง ๆ ท้องร่วงรุนแรง ภาวะชัก
3. ภาวะไม่รีบด่วน (Non urgent) เจ็บป่วยเล็กน้อยไม่ฉุกเฉิน ไม่มีความจำเป็นต้องใช้บริการแผนกฉุกเฉิน เช่น ไข้หวัด เจ็บคอ ปวดหลัง ตกขาว ริดสีดวงทวาร

2. สมรรถนะด้านปฏิบัติการพยาบาล

ศาสตร์ทางการพยาบาลเป็นศาสตร์ของการปฏิบัติ (Practical Science) องค์ความรู้ทางการพยาบาลเป็นองค์ความรู้ที่ใช้เพื่อการปรับปรุงภาวะสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ในฐานะที่เป็นวิชาชีพ จุดเน้นของการปฏิบัติการพยาบาลต้องครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ การส่งเสริมสุขภาพ การรักษาพยาบาล การป้องกันโรคและการฟื้นฟูสภาพ (สมจิต หนูเจริญกุล 2543: 2) การปฏิบัติการพยาบาลเป็นการกระทำกิจกรรมการพยาบาลทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและแก้ไขปัญหาสุขภาพอนามัยแก่ผู้รับบริการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ทั้งภาวะปกติภาวะเจ็บป่วย การปฏิบัติการพยาบาลจึงจำเป็นต้องตระหนักถึงคุณค่า คุณภาพของการปฏิบัติด้วยทุกครั้ง จะเห็นได้ว่าแนวคิดของการปฏิบัติการพยาบาลได้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาจากรูปแบบการปฏิบัติที่เน้นงานมาเป็นการปฏิบัติการพยาบาลที่เน้นผู้รับบริการ กระบวนการพยาบาลจึงเป็นเครื่องมือสำหรับพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อให้เกิดคุณค่าทั้งต่อผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และวิชาชีพการพยาบาล (อวยพร ตันมุขกุล และบุญทิพย์ สิริรังศรี 2544: 596) การปฏิบัติการการพยาบาลใช้ทักษะกระบวนการพยาบาล (Nursing Process) เป็นแนวทางในการปฏิบัติการพยาบาล ใช้กระบวนการพยาบาลเป็นการแสดงออกอย่างชัดเจนถึงความก้าวหน้าและเอกสิทธิ์ (Autonomy) ของวิชาชีพการพยาบาล (นันทนา น้าฝน 2538: 43) กระบวนการพยาบาลประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงานเป็น 5 ขั้นตอน (สุระพรรณ พนมฤทธิ์ 2543 : 7) คือ การประเมินภาวะสุขภาพ (Assessment) การวินิจฉัยการพยาบาล (Nursing Diagnosis) การวางแผนการพยาบาล (Planning) การปฏิบัติการพยาบาล (Implementation) การประเมินผลการพยาบาล (Evaluation) สภาการพยาบาลได้กำหนดมาตรฐานหลักของบริการพยาบาลและการผดุงครรภ์ เพื่อให้หน่วยงานนำไปใช้ในการสร้างมาตรฐานที่เฉพาะเจาะจง สำหรับแต่ละหน่วยงานซึ่งจะนำไปสู่บริการพยาบาลที่มีคุณภาพ โดยในมาตรฐานที่ 1 คือการใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ เป็นการปฏิบัติที่มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ผู้รับบริการ มีภาวะสุขภาพที่ดีที่สุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ปัญหา

สุขภาพและปัญหาที่เกี่ยวข้องได้รับการแก้ไข (พรจันทร์ สุวรรณชาติ และสมใจ พุทธาพิทักษ์ผล 2544: 86)

3. สมรรถนะด้านการช่วยฟื้นคืนชีพ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาของ การช่วยฟื้นคืนชีพ จากทฤษฎีการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานและการช่วยฟื้นคืนชีพช่วยคืนชีพขั้นสูง

การปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (cardiopulmonary resuscitation : CPR) นันทา เล็กสวัสดิ์ (2545) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึงการช่วยเหลือผู้ที่เจ็บป่วยที่มีภาวะหยุดหายใจและหรือหัวใจหยุดเต้น ให้มีการหายใจและการไหลเวียนเลือดกลับสู่สภาพเดิม ป้องกันเนื้อเยื่อได้รับภัยอันตรายจากการขาดออกซิเจนอย่างถาวร ซึ่งสามารถกระทำโดยการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (Basic Life Support) ได้แก่วิธีการผายปอดและการนวดหัวใจภายนอก และหรือร่วมกับการปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นสูง (Advanced Life Support) ซึ่งต้องมีการใช้ยา เครื่องมือพิเศษต่าง ๆ และต้องทำโดยแพทย์และพยาบาล และมักกระทำในสถานพยาบาล โรงพยาบาลหรือหน่วยบริการสุขภาพฉุกเฉิน (EMS) หรือหน่วยกู้ภัยที่ออกไปให้การช่วยเหลือนอกโรงพยาบาล

สำหรับผู้ช่วยเหลือที่เป็นบุคลากรในทีมสุขภาพ (health care provider) ให้ประเมินการหยุดหายใจด้วย การดู (look) ฟัง (listen) สัมผัส (feel) รวมทั้งอาการที่แสดงถึงหัวใจหยุดเต้นหรือการหยุดของการไหลเวียนเลือดเช่นกัน รวมทั้งให้คลำชีพจรที่ carotid artery หรือ femoral artery โดยใช้เวลา 5 – 10 วินาที หากพบว่ามีอาการหยุดหายใจและหรือหัวใจหยุดเต้น ให้ทำการปฏิบัติช่วยฟื้นคืนชีพ โดยแบ่งระยะเวลาของการปฏิบัติช่วยฟื้นคืนชีพออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะแรก การปฏิบัติช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (Basic Life Support : BLS) ร่วมกับการกระตุ้นหัวใจไฟฟ้า เรียกว่า primary ABCD ประกอบด้วย

A = Airway การเปิดทางเดินหายใจให้โล่ง

B = Breathing การช่วยให้ผู้ที่เจ็บป่วยให้หายใจได้ หรือมีการระบายอากาศในปอด คือ มีอากาศผ่านปอดโดยใช้ความดันบวก ได้แก่ การผายปอด หรือ Artificial respiration

C = Circulation การช่วยทำให้เกิดการไหลเวียนเลือดไปเลี้ยงอวัยวะสำคัญของร่างกายโดยการนวดหัวใจที่นิยมทำ คือ การนวดหัวใจภายนอก (external cardiac massage) ด้วยวิธี กดหน้าอก (chest compression)

D = Defibrillation การกระตุ้นหัวใจด้วยไฟฟ้า โดยเครื่องมือที่เรียกว่า Defibrillator ในรายที่ตรวจคลื่นหัวใจพบว่ามี ventricular fibrillation (VF) หรือ Pulseless ventricular tachycardia (Pulseless VT)

ระยะที่ 2 การปฏิบัติช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (Basic Life Support: BLS) ร่วมกับการปฏิบัติช่วยฟื้นคืนชีพขั้นสูง (Advance Cardiac Life Support : ACLS) เรียกว่า secondary ABCD survey ประกอบด้วย

A = Airway มีการประเมินและเปิดทางเดินหายใจให้โล่งโดยการใส่ท่อช่วยหายใจ ควรกระทำโดยบุคลากรในทีมสุขภาพที่มีประสบการณ์และเคยผ่านการอบรมการใส่ท่อช่วยหายใจเท่านั้น

B = Breathing ประเมินความพอเพียงของการหายใจโดยดูการเคลื่อนไหวของทรวงอก การขยายตัวของปอดทั้งสองข้าง และการใช้อุปกรณ์ที่ช่วยในการหายใจ

C = Circulation การให้สารน้ำและยาทางหลอดเลือดดำ

D = Differential diagnosis ค้นหาสาเหตุ วิเคราะห์สาเหตุของการเกิดการหยุดหายใจและหัวใจหยุดเต้น และให้การรักษาเพิ่มเติมตามสาเหตุที่ค้นพบ

การปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพเป็นการรักษาพยาบาลที่สำคัญอย่างรีบด่วนในผู้ที่มีภาวะหยุดหายใจและหรือหัวใจหยุดเต้นจากสาเหตุใด ๆ ก็ตาม เพื่อให้ผู้ที่เจ็บป่วยกลับคืนสู่สภาพปกติได้อย่างปลอดภัยและช่วยลดอัตราการตาย การปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพจะประสบผลสำเร็จได้นั้น จะต้องมีการบุคลากรในทีมสุขภาพที่มีความรู้ ความชำนาญ ผ่านการฝึกอบรมและมีความสามารถในการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือพิเศษต่าง ๆ ในการปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพได้อย่างถูกต้อง

4. สมรรถนะด้านการใช้เครื่องมือ

กองการพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดให้พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน มีความสามารถจัดการเกี่ยวกับอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ทางการแพทย์ให้พอเพียงและเหมาะสมกับสภาพการณ์รักษาพยาบาลผู้ป่วย (สงศรี กิตติรักษ์ตระกูล 2536: 9) ซึ่งการแพทย์ในปัจจุบันก้าวหน้าและขีดความสามารถสูงกว่าในอดีตเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ใช้มีความซับซ้อนมากขึ้น การรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะฉุกเฉินและวิกฤตจึงมีเครื่องมือทางการแพทย์ที่จำเป็นและสำคัญในการช่วยชีวิตผู้ป่วยประจำหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินให้พร้อมอยู่เสมอ เพื่อความสะดวกรวดเร็วสำหรับพยาบาลและบุคลากรอื่น ๆ พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินต้องรู้จักและเรียนรู้เกี่ยวกับกาใช้เครื่องมือทุกชนิดและต้องหมั่นฝึกฝนหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ (จารูวรรณ พรรคพานิช 2546: 1) ตลอดจนการดูแลรักษาเครื่องมือด้วย

ระบบบำรุงรักษาเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วยคู่มือปฏิบัติในการดูแลรักษาเครื่องมือ ระบบในการดูแลรักษาเครื่องมือหรือระบบที่จะติดต่อหน่วยบริการนอก

หน่วยงานได้ทันที และสามารถรักษาตารางไว้ซึ่งการคงสภาพเครื่องให้มากที่สุด ซึ่งการบำรุงรักษาเครื่องมือสามารถดำเนินการได้ดังนี้ (คนุลดา จามจรี 2549: 16-21)

การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive maintain) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ตรวจสอบและบำรุงรักษาเครื่องมือเป็นระยะ ตามกำหนดระยะเวลาที่ได้วางแผนไว้อย่างเหมาะสม
 2. ป้องกันการชำรุดเสียหายของเครื่องมือ
 3. ลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับเครื่องมือ
 4. ให้เกิดความมั่นใจว่าเครื่องมือจะทำงานได้อย่างถูกต้องและต่อเนื่อง
- ขั้นตอนในการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน ได้แก่ การตรวจสอบสภาพทั่วไปด้วยสายตา (Vision Inspection) การทำความสะอาดภายในและภายนอก (Cleanliness) การตรวจสอบหน้าที่การทำงาน (Function Test) การตรวจสอบสมรรถภาพ (Performance Test) การทดสอบความปลอดภัยทางไฟฟ้า (Safe Test)

การบำรุงรักษาเครื่องมืออาจกำหนดระยะเวลาแตกต่างกันตามความเหมาะสมได้แก่

1. การบำรุงรักษาทุก 3 เดือน ใช้กับเครื่องมือที่มีความเสี่ยงต่อชีวิตผู้ป่วยขณะใช้ในการรักษาสูง เช่น EKG , Defibrillator , Ventilation , vital sign monitor เป็นต้น
2. การบำรุงรักษาทุก 6 เดือน ใช้กับเครื่องมือที่มีความเสี่ยงต่อชีวิตผู้ป่วยปานกลาง เช่น Gas flow meter , Laryngoscope เป็นต้น
3. การบำรุงรักษาทุก 12 เดือน ใช้กับเครื่องมือที่มีความเสี่ยงต่อชีวิตผู้ป่วยน้อยมาก เช่น ที่นอนลมกันแผลกดทับ , Double outlet เป็นต้น

ทั้งนี้การตรวจสอบ ประกอบด้วย วัน เดือน ปี ที่ตรวจสอบ วัน เดือน ปี ที่ครบกำหนดตรวจสอบครั้งต่อไป ผลการตรวจสอบ และชื่อผู้ตรวจสอบ

การสอบเทียบมาตรฐาน (Calibration) การสอบเทียบมาตรฐานจะทำโดยบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญ และมีเครื่องมือมาตรฐานสำหรับการสอบเทียบมาตรฐานอุปกรณ์ โดยทั่วไปมีวัตถุประสงค์เพื่อรับประกัน ดังนี้ ความถูกต้อง (Validity) ความเที่ยงตรง (Reliability) ผู้ใช้มีความมั่นใจในการใช้งาน

ในการสอบเทียบมาตรฐานเครื่องมือทุกครั้ง จะต้องมีข้อมูลแสดงวันสอบเทียบครั้งสุดท้ายติดที่ตัวเครื่อง ข้อมูลที่แสดงการนัดหมายการบำรุงรักษาเชิงป้องกันครั้งต่อไป หรือข้อมูลเพื่อนัดหมายการสอบเทียบมาตรฐานในครั้งถัดไป

5. สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ

การบริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินที่มีประสิทธิภาพ ผู้ให้บริการต้องมีความรู้ความสามารถในการช่วยเหลือให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง เป็นระบบ ทันต่อภาวะฉุกเฉิน ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัยโดยใช้เทคนิคบริการที่เหมาะสม แต่งานบริการดังกล่าวเป็นงานที่ต้องปฏิบัติเป็นทีมซึ่งต้องมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ร่วมงาน โดยมีหัวหน้าทีมซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้นำที่ดีคอยควบคุมกำกับจึงจะทำให้การบริการบรรลุผลสำเร็จด้วยดี (สุวิณี วิวัฒน์วานิช และจ่านง อ๋มใจ 2536: 31)

ภาวะผู้นำ (Leadership) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สุวิณี วิวัฒน์วานิชและจ่านง อ๋มใจ (2536:31) กล่าวว่าไว้ว่าหมายถึง ศิลปะ (Art) ของการจูงใจและอำนวยความสะดวกให้บุคคลอื่นปฏิบัติภารกิจได้สำเร็จด้วยความเชื่อฟัง มั่นใจ นับถือ และร่วมมือด้วยความจริงใจ

Yukl (1998 :2) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำหมายถึง พฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลหนึ่งที่จะชักนำกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

Daft (1999 : 5) ให้ความหมายว่าเป็นความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำ (Leaders) และผู้ตาม(Followers) ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อจูงใจหมายร่วมกัน

Boles & Davenport (1975: 117) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการซึ่งบุคคลใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ช่วยให้กลุ่มปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลผลิตเป็นไปตามเป้าหมายให้กลุ่มดำรงอยู่ได้ โดยสนองความต้องการของสมาชิกกลุ่มนั้น ๆ

ลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิผล มี 4 ประการ (Bernhard & Walsh 1955 อ้างถึงใน พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ 2544 : 175) ดังนี้

1. มีความว่องไว (Awareness) คือ ต้องประเมินผลกระทบจากกลุ่มและต่อกลุ่มอยู่เสมอ โดยมีความระแวดระวังในตน (self - awareness) ซึ่งมีองค์ประกอบในเรื่องนี้หลายประการคือ

1.1 ความมีวุฒิภาวะ (Maturity) ซึ่งหมายถึงความเต็มใจ และมีความสามารถที่จะทำงาน ผู้นำจึงต้องตรวจสอบความรู้และแรงกระตุ้นของตนเองเสมอ ผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่พร้อมจะทำหน้าที่ “ผู้นำ” ไม่ใช่การได้ตำแหน่งเท่านั้น แต่ต้องทำงานในตำแหน่ง ได้ด้วยความรู้สึกรู้สึกด้วยตนเองว่ามีความสามารถที่จะทำหน้าที่

1.2 ความสามารถ (Ability) ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ ผู้นำต้องสามารถบ่งชี้จุดแข็ง จุดด้อยและระบุปัญหาได้ เพื่อที่จะทำงาน โดยลดข้อจำกัด (จุดด้อย) ทำจุดด้อยให้เป็นจุดแข็ง และรักษาจุดแข็งต่อไป

1.3 การกำหนดเป้าหมาย ผู้นำต้องสามารถกำหนดเป้าหมายได้ และสื่อสารเป้าหมายไปสู่ผู้ร่วมงานได้ การที่จะทำงานไปสู่เป้าหมายต้องการทรัพยากรหลายประการ เช่น เวลา เงิน บุคคล เป็นต้น เป้าหมายต้องอยู่บนความเป็นจริง เป้าหมายทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ผู้นำจะต้องช่วยให้ผู้ร่วมงานได้เข้าใจเป้าหมายและมีวิธีทำงานไปสู่เป้าหมาย

1.4 อำนาจ (Power) ผู้นำต้องมีความเข้าใจในเรื่อง “อำนาจ” จะใช้อำนาจอย่างไร เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง อำนาจมีหลายรูปแบบ จะใช้อำนาจอย่างไร เมื่อไร อย่างไร เป็นสิ่งที่ต้องวิเคราะห์ด้วยเหตุผลสำคัญขององค์การ ไม่ใช่เหตุผลส่วนตัว โดยทั่วไปแล้วจะมีการให้อำนาจโดยตำแหน่งมากกว่าอำนาจในรูปแบบอื่น ซึ่งให้คุณค่าและไม่ยั่งยืน ผู้นำต้องเรียนรู้อำนาจเพื่อใช้อำนาจที่เหมาะสม

1.5 บุคลิกภาพ (Personality) สิ่งที่จะต้องแสดงออกให้ปรากฏในบุคลิกภาพคือ ความเชื่อมั่น ความกระตือรือร้นความยืดหยุ่น การสร้างสรรค์ ความซื่อสัตย์ ความจริงใจ ความเป็นมิตร และมีวิธีในการทำงาน

1.6 ทักษะการสื่อสาร (Communication skills) ผู้นำต้องนำความคิดและสื่อข้อมูลไปสู่กลุ่ม จึงต้องมีความสามารถได้อย่างเหมาะสม ตรงจุดและชัดเจนเพื่อที่จะสามารถมีอิทธิพลทางความคิดต่อกลุ่มได้

2. มีพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสม (Assertiveness) ก็จะต้องแสดงออกถึงความรู้สึก ความต้องจุดยืนและสิทธิของตนเองให้ผู้อื่นได้รับรู้ได้ นี่คือการรักษาความสมบูรณ์ในตนเองและความสมบูรณ์ในตนของผู้อื่นในเวลาเดียวกัน ผู้ที่มีพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมจะสร้างสัมพันธภาพที่ใกล้ชิดกับผู้อื่นปกป้องตนเองไม่ให้ถูกใช้ประโยชน์ คัดสินใจ และมีทางเลือกของชีวิตตนเอง สามารถแสดงออกได้ทั้งความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกทางลบ ทั้งด้วยคำพูดและท่าทาง

3. ความตระหนักในความรับผิดชอบต่อผลการทำงาน (Accountability) ผู้นำต้องรับผิดชอบทั้งของตนและของกลุ่ม โดยต้องตอบคำถามและอธิบายการกระทำของตนเองกลุ่มและองค์การได้ไม่ว่าผลจะเป็นบวกหรือลบ การอธิบายผลของการกระทำเป็นความสามารถของที่สำคัญของผู้นำ ซึ่งหมายถึงการใช้เหตุผลอย่างมีหลักฐานในการอธิบาย โดยจะต้องมุ่งที่ผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่สำคัญ ความรู้ทฤษฎี และการวิจัยจึงเป็นปัจจัยสำคัญเรื่องนี้

4. การปกป้อง (Advocacy) ผู้นำต้องสนับสนุน ปกป้องและรักษาทุกสิ่งและทุกคนในกลุ่ม ในองค์การ โดยต้องมีวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม มีคุณธรรม มีจริยธรรม อยู่ในขอบเขตของสิทธิหน้าที่และกฎหมาย

5. การพัฒนาทีม (Group Development) ผู้นำต้องเป็นผู้สร้างไปในตัว ต้องให้สมาชิกในทีมได้มีความเจริญเติบโตและมีพัฒนาการอย่างถูกวิธีและถูกเวลา อย่างมีคุณธรรมและสามารถอธิบายได้ด้วยเหตุผลน่าเชื่อถือ

6. สมรรถนะด้านบริหารงานในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

การพยาบาลเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีองค์การทางการแพทย์ในระดับและขนาดต่าง ๆ กัน ตั้งแต่หน่วยที่เล็กที่สุด เช่น ทีมการพยาบาลในหอผู้ป่วย ขึ้นไปจนถึงหน่วยใหญ่ที่สุดในโรงพยาบาล คือ ฝ่ายการพยาบาล การบริหารเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญสำหรับองค์การทางการแพทย์พยาบาลมากเท่าเทียมกันกับที่มีความจำเป็นและสำคัญต่อองค์การประเภทอื่น ๆ งานทุกประเภทและในทุกหน้าที่จะต้องมีเป้าหมาย การจะบรรลุเป้าหมายได้จะต้องมีการวางแผน การจัดระบบงาน การกระตุ้นชักจูงผู้ปฏิบัติและการควบคุมติดตามผลการปฏิบัติงาน กิจกรรมหลักดังกล่าวมานี้ คือ การบริหาร (แกล์ม พวงจันทร์ 2533: 3)

หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินเป็นหน่วยงานที่ต้องให้การช่วยเหลือผู้รับบริการอย่างเร่งด่วน ดังนั้นการเตรียมหน่วยงานทั้งบุคลากร อุปกรณ์และเวชภัณฑ์ให้พร้อมอยู่ตลอดเวลา ความรับผิดชอบในการเตรียมหน่วยงานให้มีความพร้อมนั้นไม่ใช่เป็นหน้าที่เฉพาะหัวหน้าหน่วยงานเท่านั้น แต่รวมไปถึงบุคคลทุกระดับที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลเพื่อให้บริการที่มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินในฐานะหัวหน้าทีมจึงควรมีความรู้ในการบริหารจัดการงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินเป็นอย่างดี (จำนง อิมใจ 2536: 12)

กระบวนการบริหารประกอบด้วยหน้าที่สำคัญ 4 ประการ (ลิทธิการ ศรีวรรษย์ 2547: 10-11) ได้แก่

1. การวางแผน (Planning) หมายถึงกระบวนการในการกำหนดเป้าหมายและพัฒนาวិธีการในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายนั้น ๆ
2. การจัดองค์การ (Organization) หมายถึงกระบวนการของการกำหนดกรอบเพื่อที่จะไปสู่การพัฒนาและมอบหมายงาน การบริหารและจัดสรรทรัพยากร งานการประสานกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมาย
3. การนำ (Leading) หมายถึงกระบวนการในการใช้อิทธิพลและจูงใจผู้อื่นในองค์การให้ร่วมกันทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การที่กำหนด
4. การควบคุมหรือการประเมินผล (Controlling) หมายถึงกระบวนการตรวจติดตามและกำกับดูแลความก้าวหน้าของกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์การว่าบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

7. สมรรถนะด้านกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณ

การประกอบวิชาชีพพยาบาล ต้องอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาล และผดุงครรภ์ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 ดังนั้นพยาบาลจึงจำเป็นต้องรู้กฎหมายโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องอยู่ กฎหมายที่พยาบาลจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ได้แก่ รัฐธรรมนูญ กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่ง พระราชบัญญัติวิชาชีพพยาบาลและผดุงครรภ์ ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พระราชบัญญัติยา พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน (พาริกา อภิราธิม 2541 อ้างถึงใน นารี แซ่อึ้ง 2543: 39)

งานของพยาบาลเป็นเป็นการปฏิบัติต่อมนุษย์ที่มีชีวิตและมีจิตวิญญาณที่ซับซ้อน ละเอียดอ่อนและมีความต้องการที่มีลักษณะเฉพาะของบุคคลที่ไม่เหมือนกัน ชีวิตมนุษย์เป็นของมีค่าการพยาบาลช่วยดูแลชีวิตมนุษย์ ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญที่พยาบาลต้องกระทำ พยาบาลวิชาชีพเป็นผู้มีความรู้ความสามารถพร้อมที่จะปฏิบัติงานด้วยความมีคุณธรรม จริยธรรมและรักษาจรรยาบรรณวิชาชีพ (สุรางค์ เลิศล้ำ 2545: 1) วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่สังคมให้การยอมรับว่าเป็นวิชาชีพที่มีความรู้ในการให้บริการอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน มีจรรยาบรรณ ตลอดทั้งให้บริการพยาบาลที่มุ่งประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าผลกำไรส่วนตน จึงนับได้ว่าเป็นวิชาชีพที่มีพื้นฐานมาจากจริยธรรม (เรวดี ศิรินคร 2536: 403) ได้แก่

1. ความเอื้ออาทร การแสดงออกของความเอื้ออาทร คือ ความอ่อนโยน ความเคารพต่อความเป็นบุคคลของผู้ป่วย ความห่วงใย การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอื้ออาทรจะก่อให้เกิดความคุ้นเคยเป็นกันเอง และอบอุ่นแก่ผู้ป่วยหรือผู้รับบริการ

2. ความเชื่อถือและไว้วางใจ เป็นสิ่งที่ทำให้คนกล้าเปิดเผยเรื่องราวของตนเอง กล้าปรึกษาหารือและขอความเห็น ในการปฏิบัติหน้าที่ของพยาบาลความรู้สึกรู้สึกเชื่อถือและไว้วางใจที่ผู้ป่วยมีต่อพยาบาลจะก่อให้เกิดผลดีต่อกระบวนการรักษาพยาบาล และก่อให้เกิดความร่วมมืออันดีระหว่างพยาบาลและผู้ป่วย

3. ความรู้สึกเอาใจเขามาใส่ใจเรา หมายถึงการที่เราารู้และยอมรับว่าคนแต่ละคนย่อมมีโลกส่วนตัวของตัวเอง มีความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกของตนเองที่แตกต่างจากคนอื่น มีโลกทัศน์ต่างกัน

4. ความเห็นอกเห็นใจ คือการรับรู้ในปัญหาของผู้ป่วย การทำให้ผู้ป่วยรู้สึกว่าเขาไม่ได้ถูกทอดทิ้งมีความเข้าใจ ให้คำปรึกษาและเป็นผู้ให้กำลังใจ ไม่ใช่เป็นเพียงผู้ที่ให้แต่ความช่วยเหลือตามที่ผู้ป่วยเรียกร้อง

สมาคมพยาบาลได้กำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพและประกาศใช้เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2528 ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลซึ่งประพฤดิหรือปฏิบัติต่อจรรยาบรรณประชาชน สังคมและประเทศชาติ วิชาชีพ ผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพและต่อตนเอง ตาม

จรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาลที่สถิตอยู่ในวัฒนธรรมและอุดมการณ์ ในจิตวิญญาณของพยาบาลทุกคน โดยไม่จำเป็นต้องถูกบังคับด้วยกฎหมาย (พรจันทร์ สุวรรณชาติ และสมใจ พุทธาพิทักษ์ผล 2544: 86)

การปฏิบัติการพยาบาลในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินจะต้องพบกับผู้ป่วยทุกประเภท โดยเฉพาะผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุหรือถูกทำร้ายร่างกาย เราจะเรียกกันว่า “ผู้ป่วยคดี” แม้บางครั้งจะไม่ใช่ว่าผู้ป่วยคดีพยาบาลและบุคลากรที่เกี่ยวข้องก็มีโอกาสจะถูกร้องเรียนหรือฟ้องร้องทางกฎหมายได้ เมื่อผู้ป่วยหรือญาติไม่พึงพอใจต่อการบริการที่ได้รับ (สุดาพรรณ ธัญจิรา 2546 : 473) การพยาบาลเป็นการกระทำต่อมนุษย์ เพื่อตอบสนองความต้องการทั้งในด้านกาย จิต สังคม และจิตวิญญาณ ซึ่งมีผลทำให้การทำงานของพยาบาลมักเกิดปัญหาขัดแย้งทางจริยธรรมเสมอ บุคลากรทางการพยาบาลจึงต้องเตรียมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ป่วย ฝึกฝนให้มีการอุทิศตนและมีหลักจริยธรรมประจำตน เพื่อให้การปฏิบัติการพยาบาลเป็นไปอย่างมีคุณค่าและยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม (สิวลี ศรีวิไล 2542: 43)

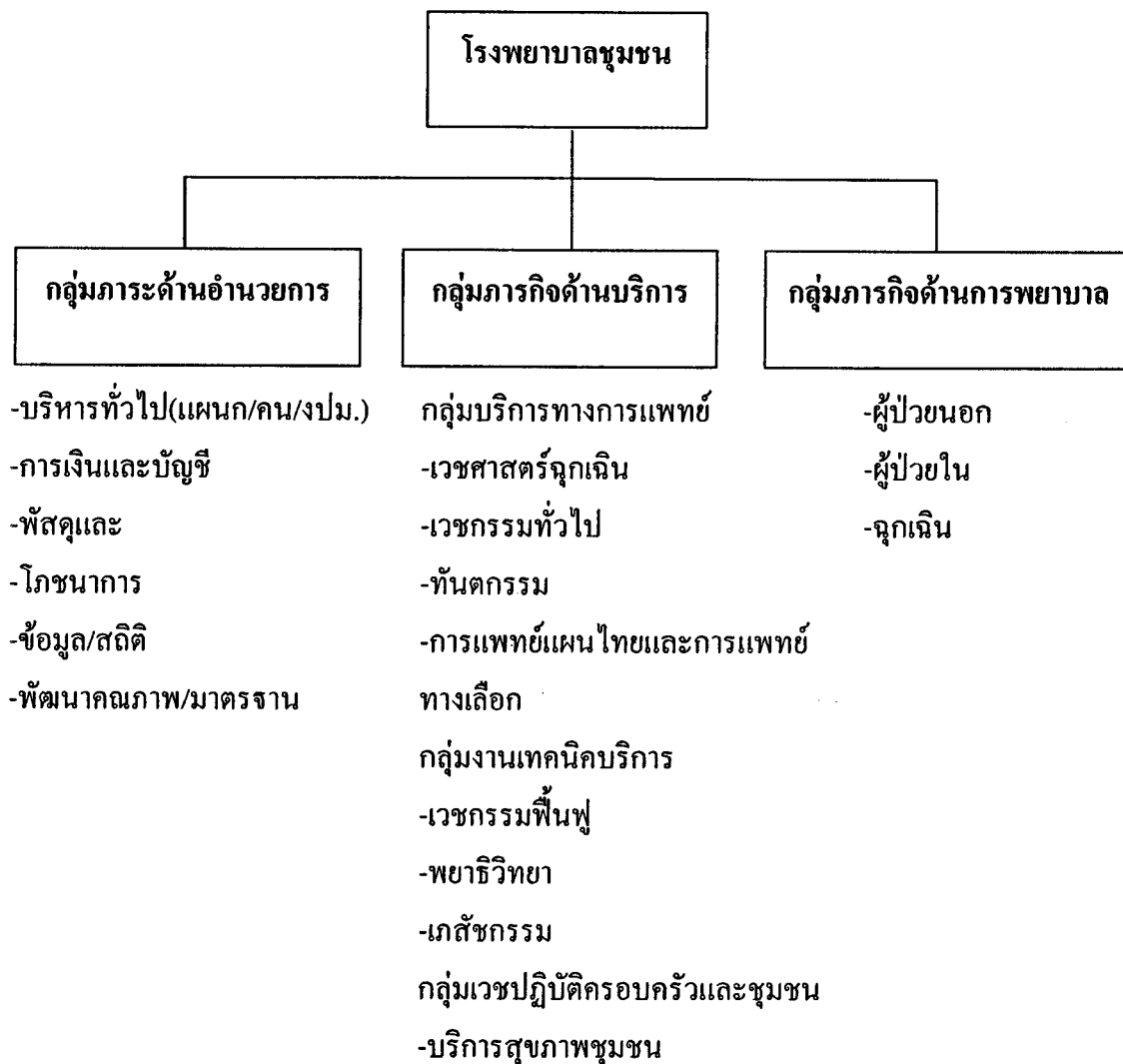
8. สมรรถนะด้านวิชาการ

ในงานบางอย่างจำเป็นต้องอาศัยการฝึกอบรมและพัฒนาฝีมือหรือความรู้ของบุคลากรเพิ่มเติมเพื่อให้ความรู้ความชำนาญในเรื่องหนึ่ง ๆ อย่างชัดเจนซึ่งทำให้การดำเนินงานใกล้เคียงกับมาตรฐานมากที่สุด การฝึกอบรมและพัฒนา ยังเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นและเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น การฝึกอบรมและพัฒนาจึงเปรียบเสมือนการปรับฐานความรู้ ความสามารถของบุคคลแต่ละคนให้ใกล้เคียงกันและเป็นการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งจะส่งผลให้ผลงานที่ออกมา มีมาตรฐานตามที่ต้องการ (ธนชัย ยมจินดา 2547 : 485) วิชาการทางการพยาบาลมีลักษณะเป็นพลวัตมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา พยาบาลจะต้องเป็นผู้รู้จักเลือกสรรข้อมูลที่มีประโยชน์ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการพยาบาลได้อย่างเหมาะสม และมีการจัดทำผลงานวิชาการ สามารถนำเสนอ เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ซึ่งเป็นการพัฒนาตนเองและสร้างบรรยากาศทางวิชาการ รวมถึงทำให้เกิดความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน จากการประเมินระดับตำแหน่งในปัจจุบันที่ใช้ผลงานวิชาการประกอบด้วย ซึ่งสร้างบรรยากาศทางวิชาการในหอผู้ป่วยนั้นครอบคลุมกิจกรรมหลายรูปแบบในงานบริการพยาบาล เช่น การเยี่ยมชมตรวจทางการพยาบาล การประชุมปรึกษาทางการพยาบาล การรายงานส่ง - รับเวร การวิเคราะห์กรณีเฉพาะ การวิเคราะห์การตัดสินใจ อันแสดงถึงการยกระดับคุณภาพการดูแลผู้ป่วยได้อย่างดี (พวงรัตน์ บุญญารัตน์ 2541 อ้างถึงใน นารี แซ่ฮึง 2543 : 31)

3. โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข เป็นโรงพยาบาลชุมชน ขนาด 10 – 150 เตียง อยู่ในเขตตรวจราชการที่ 2 ของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งประกอบด้วย 5 จังหวัด ได้แก่ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ สุโขทัย และตาก มีโรงพยาบาลชุมชนทั้งสิ้น 39 แห่ง เป็นศูนย์บริการด้านการส่งเสริมสุขภาพ การรักษาพยาบาล การป้องกันโรค และการฟื้นฟูสภาพในระดับอำเภอ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนางานสาธารณสุขและงานพัฒนาชนบทในเขตอำเภอที่ตั้งของโรงพยาบาลรวมทั้งเขตอำเภอที่รับผิดชอบร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขอำเภอโรงพยาบาลชุมชนเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมีผู้อำนวยการ โรงพยาบาลเป็นหัวหน้าหน่วยงาน

โครงสร้างการแบ่งงานภายในโรงพยาบาลชุมชน

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการแบ่งงานในโรงพยาบาลชุมชน
(สมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย 2549: 52)

หน้าที่ของโรงพยาบาลชุมชน

1. ทำการตรวจวินิจฉัยและให้การบำบัดรักษาผู้ป่วยในขีดความสามารถระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ เป็นหลักทั้งภายในและภายนอกโรงพยาบาล
2. ศึกษานโยบาย วิเคราะห์สถานการณ์ จัดทำแผนงาน โครงการ บริหารโครงการและดำเนินงานการให้ บริการสาธารณสุขผสมผสาน ได้แก่ การส่งเสริมสุขภาพ การควบคุม โรค และการฟื้นฟูสภาพ
3. การจัดบริการรักษาพยาบาล แบบหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ การบริหารจัดการระบบส่งต่อผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการรักษาพยาบาลทางวิทยุและวิดิทัศน์ทางไกลในฐานะที่เป็นแม่ข่ายและเครือข่ายย่อย
4. เป็นศูนย์กลางองค์ความรู้บริการและเป็นที่ปรึกษาวิชาการทางการแพทย์และสาธารณสุขของประชาชน ชุมชน และหน่วยงานในชุมชน ได้แก่ สถานีอนามัย เทศบาล ศสมช. อบต. และโรงพยาบาลชุมชนในเครือข่ายเดียวกัน
5. นิเทศ ฝึกอบรมและพัฒนาเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลและอำเภอให้มีความรู้ความสามารถ ในด้านการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข การพัฒนาขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์ เช่น การตรวจหาพยาธิ การตรวจเลือดเบื้องต้น
6. การศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำสารสนเทศสาธารณสุขของชุมชนและอำเภอ จัดทำรายงานและการปฏิบัติงาน ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา เสนอหน่วยเหนือตามลำดับ
7. ประสานงานกับเจ้าหน้าที่และหน่วยสาธารณสุข เจ้าหน้าที่และหน่วยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินงานสาธารณสุขและการแพทย์ของโรงพยาบาลชุมชนได้ผลดีตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้
8. สนับสนุนองค์กรชุมชนและเครือข่ายการบริการให้ต่อเนื่อง ให้เชื่อมโยงถึงชุมชน ในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้วยกระบวนการสาธารณสุขมูลฐานและเพิ่มศักยภาพในการดูแลตนเองของประชาชน
9. บริการดูแลด้านสังคมวิทยา ได้แก่ การบริการให้คำปรึกษาทางการแพทย์และสังคม การให้กำลังใจ และสนับสนุนให้เกิดกลุ่มเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มผู้มีปัญหาทางการแพทย์และสาธารณสุขเดียวกัน
10. บริการช่วยเหลือทางด้านกฎหมายและจริยธรรม ซึ่งได้แก่ การคุ้มครองปกป้องสิทธิมนุษยชนของผู้ติดเชื้อ เช่น เอดส์ หรือโรคติดต่อร้ายแรงอื่น ๆ มิให้ถูกละเมิดเป็นต้น
11. ดำเนินโครงการพิเศษอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนการเข้าร่วมบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัติป้องกันภัยพลเรือน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภาเพ็ญ ปาณะวัฒนพิสุทธ์ (2539) ศึกษาความพึงพอใจในงานและการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชน เขต 8 กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 174 คน และผู้บังคับบัญชาของพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 79 คน พบว่า 1) ความพึงพอใจในงาน โดยรวมของพยาบาลวิชาชีพใน โรงพยาบาลชุมชน เขต 8 อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจในปัจจัยของใจและปัจจัยค้ำจุนอยู่ในระดับปานกลาง และมี ความพึงพอใจในองค์ประกอบของปัจจัยของใจด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับสูง ด้านความสำเร็จในงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะงาน ความก้าวหน้าในงาน อยู่ในระดับปานกลาง และมีความ พึงพอใจในองค์ประกอบของปัจจัยค้ำจุน ด้านค่าตอบแทน การนิเทศงาน สัมพันธภาพระหว่างบุคคล นโยบายขององค์กร สภาพการทำงาน และความมั่นคงปลอดภัยในงาน อยู่ในระดับปานกลาง 2) การปฏิบัติงาน โดยรวมของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาล ชุมชน เขต 8 อยู่ในระดับสูง และผลการวิเคราะห์รายด้านพบว่า มีการปฏิบัติงานด้านการเป็นผู้นำ ด้านการสร้างสัมพันธภาพและการ ติดต่อสื่อสาร ด้านการดูแลผู้ป่วยภาวะวิกฤต ด้านการสอนและการ ให้ความร่วมมือ ด้านการวางแผนและประเมินผลการพยาบาล และ ด้านการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ อยู่ในระดับสูง 3) ความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาล ชุมชน เขต 8 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาล ชุมชน เขต 8 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับการปฏิบัติงาน ด้านการดูแลผู้ป่วยภาวะวิกฤต ด้านการสอน และการ ให้ความร่วมมือ ด้านการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ ทางบวกในระดับต่ำกับการปฏิบัติงานด้านการเป็นผู้นำ ด้านการวางแผนและประเมินผลการพยาบาล และด้านการสร้างสัมพันธภาพและ การติดต่อสื่อสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรทัย ปิงวงศานุรักษ์ (2540) ได้ศึกษาเรื่อง ตัวประกอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินในโรงพยาบาลรัฐบาล ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือพยาบาลวิชาชีพหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ในโรงพยาบาลรัฐทั่วประเทศจำนวน 1,031 คน ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินในโรงพยาบาลรัฐบาล มี 9 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการประเมินอาการในภาวะฉุกเฉิน 2) ด้านภาวะผู้นำ 3) ด้านกฎหมาย จริยธรรม และการจัดบริการฉุกเฉิน 4) ด้านการปฏิบัติการพยาบาลฉุกเฉิน 5) ด้านปฏิบัติการพยาบาลฉุกเฉินในภาวะวิกฤต 6) ด้านการบริหารงานในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน 7) ด้านการวางแผนการพยาบาลฉุกเฉิน 8) ด้านวิชาการพยาบาลฉุกเฉิน 9) ด้านการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นสูง

นงพงา ปั่นทองพันธ์ (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการ ภาวะผู้นำ และการเสริมสร้างพลังอำนาจในหัวหน้างานหอผู้ป่วยกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการหน่วยอภิบาลผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 291 คน ผลการศึกษาพบว่า อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการหน่วยอภิบาลผู้ป่วยหนัก ตัวแปรด้านการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการอบรมเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยวิกฤต ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน การได้รับอำนาจและการได้รับโอกาส มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการหน่วยอภิบาลผู้ป่วยหนัก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

เพ็ญศรี ปรางสุวรรณ (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพใน โรงพยาบาลชุมชนจังหวัดภาคใต้ในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง 285 คน ผลการวิจัย พบว่า เพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ประเมินตรงกันว่า พยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนทุกขนาด มีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการบริหาร การพยาบาล ด้านบริการ ด้านวิชาการ และด้านวิจัย อยู่ในระดับปานกลาง แต่พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนขนาด 10 เตียง ประเมินตนเองว่ามี ความสามารถ ในการปฏิบัติงานด้านบริการ อยู่ในระดับสูง และพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ชุมชนขนาด 30 เตียง 60 เตียง และ 90 เตียงขึ้นไป ประเมินตนเองว่า มีความสามารถ ในการปฏิบัติงานด้านบริการ และด้านวิชาการ อยู่ในระดับสูง สำหรับผลการประเมินความสามารถ ในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ของผู้ประเมินทั้ง 3 กลุ่ม ในด้านบริหาร การพยาบาล ด้านบริการ ด้านวิชาการ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) และพบว่า อายุ และแรงงูใจในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ทางบวก กับความสามารถในการปฏิบัติงานของ พยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ ระยะ เวลาในการปฏิบัติงาน และการได้รับการอบรมทางการพยาบาล ไม่พบ ความสัมพันธ์อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ความสามารถใน การปฏิบัติงาน ของพยาบาลวิชาชีพใน โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดภาคใต้ คือ แรงงูใจในการ ปฏิบัติงาน โดยสามารถพยากรณ์ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ได้ร้อยละ 10.90

นารี แซ่ฮึง (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่าง 200 คน พบว่า ระดับสมรรถนะพยาบาล วิชาชีพอยู่ในระดับสูง ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับสมรรถนะ

พยาบาลวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประสบการณ์การปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การเสริมพลังอำนาจในงานมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ การเสริมพลังอำนาจในงานและอายุ ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 23.20

จินดา อัทธู (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นในการบริหารงานของหัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างคือหัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 182 คน ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะที่จำเป็นในการบริหารงานของหัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 8 ด้านดังต่อไปนี้ 1) ด้านปฏิบัติการพยาบาล 2) ด้านภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลง 3) ด้านการวางแผน 4) ด้านการตัดสินใจและการประสานงาน 5) ด้านการจัดระบบงานและควบคุมงาน 6) ด้านการใช้เทคโนโลยีทันสมัย 7) ด้านวิชาการและการวิจัย 8) ด้านการตลาดบริการพยาบาล

นงนุช โอบะ (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่ององค์ประกอบสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพและความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพกับปัจจัยคัดสรรบางประการของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่างมี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ใช้ในศึกษาองค์ประกอบองค์ประกอบสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 400 คน กลุ่มที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพกับปัจจัยคัดสรรบางประการ จำนวน 420 คน พบว่า สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพมีจำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ สมรรถนะด้านความสามารถทางการพยาบาล ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการบริการสุขภาพและด้านการพยาบาลเฉพาะทาง ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ ปรากฏผลดังนี้ ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรส ปัจจัยด้านประสบการณ์การศึกษา ก่อนประจำการ ปัจจัยด้านการพัฒนาระหว่างประจำการ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านจิตใจในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ปัจจัยคัดสรรที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพโดยรวม ได้แก่ การได้รับการยอมรับ ความสำเร็จในงาน สัมพันธภาพระหว่างบุคคล ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ด้านการเรียนก่อนประจำการ ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 53.40

วันทนา พรหมเสรณี (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 56 คน พบว่า สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อแยกรายด้านสมรรถนะด้านลักษณะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านกิจกรรมพยาบาล ด้านการประเมินอาการ ด้านวางแผนการพยาบาล ด้านการบริหาร ด้านกฎหมายและจริยธรรม ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก พยาบาลวิชาชีพที่มีช่วงอายุต่างกันและพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีระดับความสำคัญของสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 พยาบาลวิชาชีพที่เคยได้รับการอบรมกับกลุ่มที่ไม่เคยได้รับการอบรม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติ

ลดาวัลย์ รุจเสรณี (2546) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และความพึงพอใจในงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างคือพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในศูนย์สุขภาพชุมชนจังหวัดหนองคาย 122 คน พยาบาลวิชาชีพมีความพึงพอใจในงานโดยรวมและประเมินตนเองว่ามีความสามารถในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยค่าจ้างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยจิตใจโดยรวมอยู่ในระดับสูง ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาการปฏิบัติงานในศูนย์สุขภาพชุมชน และการได้รับการอบรมเพิ่มเติม ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในศูนย์สุขภาพชุมชน ส่วนปัจจัยค่าจ้างด้านนโยบายและการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และวิธีการปกครองบังคับบัญชา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001, < 0.001$ และ 0.01 ตามลำดับ) ปัจจัยจิตใจแต่ละด้านและโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$)

คาราพร รักหน้าที่ (2548) ศึกษาปัจจัยด้านแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในศูนย์สุขภาพชุมชนในเขตสาธารณสุขที่ 7 กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในศูนย์สุขภาพชุมชนในเขตสาธารณสุขที่ 7 จำนวน 184 คน พบว่า ปัจจัยจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านลักษณะงานอยู่ในระดับสูง ด้านความสำเร็จในงาน ด้านการได้รับการยอมรับ ด้านความก้าวหน้าในงาน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยค่าจ้างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านนโยบายและการบริหารอยู่ในระดับสูง ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคลด้านการปกครองและการนิเทศ และด้านสภาพการทำงานและสวัสดิการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สมรรถนะด้านการให้บริการสุขภาพ ด้านการบริหารจัดการ และ

ด้านการปฏิบัติงานในชุมชน อยู่ในระดับสูง ส่วนสมรรถนะด้านการวิจัยเบื้องต้นอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยจิตใจและปัจจัยคำจูนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในศูนย์สุขภาพชุมชนในเขตสาธารณสุขที่ 7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < .001$) ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในศูนย์สุขภาพชุมชน ในเขตสาธารณสุข ที่ 7 คือ ปัจจัยด้านความสำเร็จในงานและปัจจัยด้านการได้รับการยอมรับ สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในศูนย์สุขภาพชุมชน ในเขตสาธารณสุข ที่ 7 ได้ร้อยละ 26.80

เตือนใจ พิทยาวัฒน์ชัย (2548) ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย จำนวน 317 คน พบว่า สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อแยกรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านทักษะเกี่ยวกับมนุษย์และมวลชน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการบริหาร ด้านวิชาการ และด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ด้านการใช้เทคโนโลยี ด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข ด้านกฎหมายและการมีส่วนร่วมทางการเมือง และด้านการวิจัย อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 บรรยากาศองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย คือ วุฒิการศึกษา และบรรยากาศองค์การด้านการเปิดโอกาสให้เรียนรู้ทดลอง ด้านความชัดเจนของเป้าหมายและนโยบาย และด้านโครงสร้าง สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย ได้ร้อยละ 18.50

เพชรดา ห้วยเรไร (2548) ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพยาบาลห้องผ่าตัด โรงพยาบาลศูนย์ กระทรวงสาธารณสุข จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 299 คน พบว่า ปัจจัยจิตใจอยู่ในระดับสูง ปัจจัยคำจูนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยจิตใจด้านความสำเร็จในงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงาน อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านความรับผิดชอบและด้านความก้าวหน้าในงาน อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยคำจูนด้านเงินเดือนและค่าตอบแทน ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านการบังคับบัญชาและด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านความมั่นคงในงานและด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อยู่ในระดับสูง สมรรถนะของพยาบาลห้องผ่าตัดโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบริการพยาบาลผ่าตัด และด้านบริหารจัดการ อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านวิชาการและงานวิจัย อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัย

ส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพยาบาลห้องผ่าตัดและเงินเดือนที่ได้รับ ไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของพยาบาลห้องผ่าตัด ปัจจัยจิตใจและปัจจัยค่าจูนโดยรวมและรายด้านทุกด้านมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของพยาบาลห้องผ่าตัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < .001$) ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะของพยาบาลห้องผ่าตัด คือ ปัจจัยจิตใจและปัจจัยค่าจูน สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะของพยาบาลห้องผ่าตัด ได้ร้อยละ 41.60

อวยใจ สมใจ (2548) ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง กลุ่มตัวอย่างเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลจังหวัดภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย จำนวน 142 คน พบว่า สมรรถนะโดยรวมและรายด้านทั้งสมรรถนะด้านบริหาร ด้านบริการ และด้านวิชาการและการวิจัยอยู่ในระดับสูง สมรรถนะของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในจังหวัดที่มีเหตุการณ์กับจังหวัดที่ไม่มีเหตุการณ์ความไม่สงบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของหัวหน้าหอผู้ป่วยอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.001 คือ ความพึงพอใจในงาน ระดับการศึกษา ความปลอดภัยในชีวิต อายุ และการได้รับการอบรมด้านสมรรถนะ โดยปัจจัยทั้งห้าสามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของสมรรถนะได้ ร้อยละ 36

สมบัติ นนทขุนทด (2549) ศึกษา ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน พบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านจัดการความรู้อยู่ในระดับสูง ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ของบุคลากร ด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร และด้านการใช้เทคโนโลยีอยู่ในระดับปานกลาง การประเมินภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วยโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีอิทธิพลในการเป็นแบบอย่าง ด้านการยอมรับความแตกต่างองบุคคล ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านสร้างแรงบันดาลใจอยู่ในระดับสูง ส่วนสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สมรรถนะด้านส่งเสริมสุขภาพของบุคคล ครอบครัว ชุมชน ด้านการพยาบาลฉุกเฉิน ด้านหัตถการ การพยาบาลสูตินรีเวชกรรม ด้านการพยาบาลศัลยกรรม ด้านการให้วัคซีนและการวางแผนครอบครัว ด้านการป้องกันและการควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล ด้านการประเมินสภาพร่างกายและคัดกรองผู้ป่วย ด้านการพิทักษ์สิทธิของผู้ใช้บริการและครอบครัว ด้านการเจาะโลหิตและการให้สารน้ำ อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการมีส่วนร่วมป้องกันโรคในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มการพยาบาล ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย มีความสัมพันธ์ทางบวกปานกลางกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปร

ที่ร่วมพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มการพยาบาลด้านการจัดการความรู้ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วยด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และประสบการณ์การปฏิบัติงานในแผนกปัจจุบัน ซึ่งร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ร้อยละ 21.10

LaShonda Leigh Bare (2004) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการทำงานของพยาบาลหัวใจ หน่วยการดูแลฉุกเฉิน กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 32 คน พบว่า ระดับความพึงพอใจในการทำงานของพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยจูงใจและปัจจัยก้ำจุน สถานภาพสมรสและระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 สำหรับอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จะเห็นได้ว่ามีการศึกษาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพทั้งในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน และศูนย์สุขภาพชุมชน และยังมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพด้านต่าง ๆ อีกด้วย จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าการศึกษาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน มีน้อยและการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ พบว่าปัจจัยการจูงใจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ แต่ยังไม่พบว่ามีการศึกษาปัจจัยการจูงใจมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน ทฤษฎีสองปัจจัย ของ เฮอร์ชเบิร์ก ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ศึกษาความต้องการของมนุษย์หรือเนื้อหาของการจูงใจ โดยให้ความสำคัญต่อความต้องการของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นความต้องการทางร่างกายหรือความต้องการทางจิตใจ ความต้องการของมนุษย์จะผลักดันให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการได้รับการตอบสนอง ทฤษฎีสองปัจจัยเป็นทฤษฎีการจูงใจที่ได้รับการยอมรับและมีการนำไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวิชาชีพ แนวคิดทฤษฎีนี้ผู้บริหารสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของตนเองที่มีอยู่ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานและพัฒนาคุณภาพบริการต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยคำจูนและปัจจัยจูงใจกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข และศึกษาปัจจัยที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ซึ่งมีรายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 39 แห่ง คือ โรงพยาบาลชุมชน ขนาด 120 เตียง 1 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน ขนาด 90 เตียง 2 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน ขนาด 60 เตียง 9 แห่ง ขนาด 30 เตียง 26 แห่ง และ โรงพยาบาลชุมชน ขนาด 10 เตียง 1 แห่ง จำนวน 363 คน ดังแสดงในตารางที่ 3.1

จังหวัด	จำนวนโรงพยาบาล	จำนวนพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
พิษณุโลก	8	63
ตาก	6	55
เพชรบูรณ์	10	97
สุโขทัย	7	62
อุตรดิตถ์	8	86
รวม	39	363

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะ

พยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ สถานภาพสมรส เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ลักษณะคำถามของสถานภาพสมรสและวุฒิการศึกษา เป็นแบบปลายเปิด ส่วนลักษณะคำถามของประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินเป็นแบบปลายเปิด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยคำจูนและปัจจัยจิตใจตามแนวคิดของเฮอรัชเบิร์ก ประกอบด้วยปัจจัยคำจูน จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ นโยบายและการบริหารงาน การปกครองการนิเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน สภาพการทำงาน และเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ ปัจจัยแรงจูงใจ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ความสำเร็จในงาน การได้รับการยอมรับ ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ จำนวน 54 ข้อ ดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยคำจูน ประกอบด้วย

นโยบายและการบริหารงาน	จำนวน 4 ข้อ
การปกครองการนิเทศ	จำนวน 6 ข้อ
ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน	จำนวน 7 ข้อ
สภาพการทำงาน	จำนวน 7 ข้อ
เงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ	จำนวน 4 ข้อ

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยจิตใจ ประกอบด้วย

ความสำเร็จในงาน	จำนวน 5 ข้อ
การได้รับการยอมรับ	จำนวน 6 ข้อ
ลักษณะงาน	จำนวน 4 ข้อ
ความรับผิดชอบ	จำนวน 5 ข้อ
ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่	จำนวน 5 ข้อ

ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด ให้เลือกตอบในลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ตามมาตราวัดของลิเคิร์ต (Likert scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายและคะแนนคำตอบดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ความหมายของคำตอบ
เป็นจริงมากที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นทั้งหมดตรงกับความเป็นจริงในหน่วยงาน และ/หรือโรงพยาบาลของท่าน
เป็นจริงมาก	หมายถึง ข้อความนั้นส่วนใหญ่ ตรงกับความเป็นจริงใน หน่วยงานและ/หรือโรงพยาบาลของท่าน
เป็นจริงปานกลาง	หมายถึง ท่านไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงใน หน่วยงานและ/หรือโรงพยาบาลของท่าน
เป็นจริงน้อย	หมายถึง ข้อความส่วนใหญ่ไม่ตรงกับความเป็นจริงในหน่วยงาน และ/หรือโรงพยาบาลของท่าน
ไม่เป็นจริงเลย	หมายถึง ข้อความนั้นทั้งหมดตรงกับความเป็นจริงในหน่วยงาน และ/หรือโรงพยาบาลของท่าน

สำหรับข้อคะแนนเชิงบวกและเชิงลบจะให้คะแนนดังนี้

คำตอบ	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
	คะแนน	คะแนน
เป็นจริงมากที่สุด	5	1
เป็นจริงมาก	4	2
เป็นจริงปานกลาง	3	3
เป็นจริงน้อย	2	4
ไม่เป็นจริงเลย	1	5

ส่วนที่ 3 แบบวัดสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน ผู้วิจัยสังเคราะห์จากกรอบสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่กำหนดขึ้น โดยองค์กร หน่วยงาน ต่างๆ และจากผลการวิจัย ดังนี้ สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพของ สภาการพยาบาล (2544) สมรรถนะ พยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ของ กองการพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข (2536) สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุ ของ เครือข่ายพยาบาลอุบัติเหตุแห่งประเทศไทย (2550) การศึกษาเรื่อง สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลทั่วไป ของ อรทัย ปิงวงศานุรักษ์ (2540) และการศึกษาเรื่อง สมรรถนะในการบริหารงานของหัวหน้างาน งาน อุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของ จินดา อัดชู (2545) และจาก การทบทวนบทบาทหน้าที่ของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินประกอบด้วยสมรรถนะ 8 ด้าน คือ สมรรถนะด้านการประเมินอาการ สมรรถนะด้านปฏิบัติการพยาบาล สมรรถนะด้านการ

ช่วยฟื้นคืน สมรรถนะด้านการใช้เครื่องมือ สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ สมรรถนะด้านการบริหารงานในหน่วยงาน สมรรถนะด้านกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณ และ สมรรถนะด้านวิชาการ จำนวน 57 ข้อ ดังนี้

สมรรถนะด้านการประเมินอาการ	จำนวน 6 ข้อ
สมรรถนะด้านปฏิบัติการพยาบาล	จำนวน 7 ข้อ
สมรรถนะด้านการช่วยฟื้นคืน	จำนวน 7 ข้อ
สมรรถนะด้านการใช้เครื่องมือ	จำนวน 4 ข้อ
สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ	จำนวน 7 ข้อ
สมรรถนะด้านการบริหารงานในหน่วยงาน	จำนวน 9 ข้อ
สมรรถนะด้านกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณ	จำนวน 10 ข้อ
สมรรถนะด้านวิชาการ	จำนวน 7 ข้อ

ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด ให้เลือกตอบในลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ตามมาตราวัดของลิเคิร์ต (Likert scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายและคะแนนคำตอบดังนี้

ระดับความสามารถ	ความหมายของคำตอบ
มากที่สุด	หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นกิจกรรมที่มี ความสามารถในระดับมากที่สุด ให้ 5 คะแนน
มาก	หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นกิจกรรมที่มี ความสามารถในระดับมาก ให้ 4 คะแนน
ปานกลาง	หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นกิจกรรมที่มี ความสามารถในระดับปานกลาง ให้ 3 คะแนน
น้อย	หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นกิจกรรมที่มี ความสามารถในระดับน้อย ให้ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นกิจกรรมที่มี ความสามารถในระดับน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

การแปลผลคะแนนจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจ และส่วนที่ 3 เกี่ยวกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข โดยใช้วิธีของเบสท์ (Best, 1977:174) ใช้ค่าคะแนนสูงสุดลบด้วยคะแนนต่ำสุดและนำมาหารด้วยจำนวนกลุ่มที่ต้องการแบ่ง

ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว จะได้คะแนนในแต่ละระดับดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
3.68 – 5.00	ได้รับปัจจัยค่าจุนและปัจจัยจุดใจอยู่ในระดับสูง สมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง
2.34 – 3.67	ได้รับปัจจัยค่าจุนและปัจจัยจุดใจอยู่ในระดับปานกลาง สมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.00 – 2.33	ได้รับปัจจัยค่าจุนและปัจจัยจุดใจอยู่ในระดับต่ำ สมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ

3. การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

3.1 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับ การพิจารณาตรวจแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบคุณภาพ ความถูกต้องเหมาะสมของภาษา ความครอบคลุมและความสอดคล้องของเนื้อหา และผู้วิจัยนำ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยพิจารณานำแบบสอบถามข้อที่มีค่า ความสอดคล้อง (IOC) สูงกว่า .80 มาดำเนินการจัดทำแบบสอบถามและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาอีกครั้ง ก่อนการนำไปใช้จริง

3.2 ทดสอบความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย โดยนำแบบสอบถามที่ได้ ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับ กลุ่มตัวอย่าง ของโรงพยาบาลลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ และโรงพยาบาลสูงเม่น จังหวัดแพร่ จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้ค่า สัมประสิทธิ์ความเที่ยงด้านปัจจัยค่าจุน เท่ากับ 0.82 ปัจจัยจุดใจ เท่ากับ 0.91 สมรรถนะของ พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน เท่ากับ 0.98 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไป เสนออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วจึงนำไปใช้จริงต่อไป

4. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจาก ประธานกรรมการประจำสาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการ โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุขเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามโดยการส่งแบบสอบถามจำนวน 363 ชุด ให้กลุ่มตัวอย่าง โดยส่งผ่านผู้อำนวยการ โรงพยาบาล (พร้อมจดหมายชี้แจงการดำเนินการวิจัยและวิธีการแจกแบบสอบถามให้ประชากร) ไปยังหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลและหัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ทางไปรษณีย์ จากนั้นให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยอำนวยความสะดวก ซองเปล่าติดแสตมป์ จ่าหน้าซอง ชื่อ ที่อยู่ ของผู้วิจัย โดยขอความร่วมมือส่งข้อมูลกลับภายใน 2 สัปดาห์

4.3 เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาแล้วผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนการนำไปวิเคราะห์ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา 328 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.36

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแล้ว นำแบบสอบถามไปลงรหัสและวิเคราะห์ข้อมูล ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

5.1 แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ในข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้แก่ สถานภาพสมรส เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน โรงพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

5.2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในตัวแปรต่อไปนี้

5.2.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ในตัวแปร ต่อไปนี้

1) ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ นโยบายและการบริหารงาน การปกครองการนิเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน สภาพการทำงาน และเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ

2) ปัจจัยจูงใจ ได้แก่ ความสำเร็จในงาน การได้รับการยอมรับ ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่

5.2.2 สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งประกอบด้วยสมรรถนะ 8 ด้าน คือ สมรรถนะด้านการประเมินอาการ สมรรถนะด้านการวางแผนและปฏิบัติการพยาบาล สมรรถนะด้านการช่วยฟื้นคืน สมรรถนะด้านการใช้เครื่องมือ สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ สมรรถนะด้านการบริหารงานในหน่วยงาน สมรรถนะด้านกฎหมาย จริยธรรม จริยธรรม และ สมรรถนะด้านวิชาการ

5.3 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน

5.3.1 โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ในตัวแปรต่อไปนี้

- 1) ปัจจัยค้ำจุน ได้แก่ นโยบายและการบริหารงาน การปกครองการนิเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน สภาพการทำงาน และเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ
- 2) ปัจจัยจูงใจ ได้แก่ ความสำเร็จในงาน การได้รับการยอมรับ ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ใช้บอกระดับความสัมพันธ์ ใช้เกณฑ์พิจารณาของ Bartz (1994 อ้างถึงใน มุกดา ต้นชัย 2549: 9-33) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
0.80 หรือสูงกว่า	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
0.60 ถึง 0.80	มีความสัมพันธ์กันสูง
0.40 ถึง 0.60	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
0.20 ถึง 0.40	มีความสัมพันธ์กันต่ำ
0.20 หรือต่ำกว่า	มีความสัมพันธ์กันต่ำมาก

เครื่องหมาย + แสดงว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก

เครื่องหมาย - แสดงว่า มีความสัมพันธ์ทางลบ

5.4 วิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อการพยากรณ์สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 จาก ปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยแรงจูงใจ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

6. การพิทักษ์สิทธิผู้ตอบแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมแบบสอบถามในครั้งนี้ การรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยแนะนำตนเองในแบบสอบถาม อธิบายวัตถุประสงค์ ขั้นตอนดำเนินการวิจัยให้ผู้ตอบแบบสอบถามรับทราบ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความอิสระในการตัดสินใจที่จะเข้าร่วมหรือสามารถปฏิเสธการเข้าร่วมตอบแบบสอบถามเมื่อใดก็ได้เมื่อเห็นสมควร การให้ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานใด ๆ การนำเสนอข้อมูลจะกระทำในภาพรวมเท่านั้น ไม่มีการเสนอเป็นรายบุคคล ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาเท่านั้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามกับประชากรทั้งสิ้น 363 คน โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และมีแบบสอบถามที่มีความถูกต้องครบถ้วนและสมบูรณ์ 328 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.36 ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาวิจัยในรูปแบบตารางและการบรรยายประกอบ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

ตอนที่ 2 ปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

ตอนที่ 3 สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจ กับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่าง ปัจจัยค้ำจุนและ ปัจจัยจูงใจกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับ สถานภาพสมรส เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน สถานการณ์ปฏิบัติราชการ และภูมิถิ่นเนา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลทั่วไป พยาบาลวิชาชีพ
งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข (n = 328)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.สถานภาพสมรส		
โสด	146	44.3
คู่	164	50.2
ม้าย หย่า แยก	18	5.5
รวม	328	100
2.เพศ		
หญิง	300	91.5
ชาย	28	8.5
รวม	328	100
3.วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	316	96.3
ปริญญาโท	12	3.7
รวม	328	100
4.ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน (ปี)		
น้อยกว่า 6	148	45.1
6 – 10	98	29.9
11 – 15	55	16.8
16 – 20	16	4.9
มากกว่า 20	11	3.3
รวม	328	100
$\bar{X} = 7.54$ S.D. = 5.605	Min น้อยกว่า 1	Max = 27

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. สถานการณ์ปฏิบัติราชการ		
ข้าราชการ	301	91.8
ลูกจ้างชั่วคราว	27	8.2
รวม	328	100
6. ภูมิลำเนา		
อยู่ในอำเภอที่ท่านปฏิบัติงาน	147	44.8
อยู่ต่างอำเภอ	162	49.4
อยู่ต่างจังหวัด	19	5.8
รวม	328	100

จากตารางที่ 4.1 พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีสถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 50.2 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 91.5 เมื่อพิจารณา ระดับการศึกษาพบว่าส่วนมากจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 96.30 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ตั้งแต่ น้อยกว่า 1 ปี สูงสุด 27 ปี เฉลี่ย 7.54 ปี สถานการณ์ปฏิบัติราชการส่วนมากเป็นข้าราชการ ร้อยละ 91.8 สำหรับภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอที่ปฏิบัติงาน ร้อยละ 44.8 อยู่ต่างอำเภอ ร้อยละ 49.4 และอยู่ต่างจังหวัด ร้อยละ 5.8

ตอนที่ 2 ปัจจัยค่าจ้างและปัจจัยจูงใจของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

ในการศึกษา ปัจจัยค่าจ้างและปัจจัยจูงใจของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ประกอบด้วยปัจจัยค่าจ้างด้านนโยบายและการบริหารงาน การปกครองการนิเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน สภาพการทำงาน และเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ ปัจจัยแรงจูงใจด้านความสำเร็จในงาน การได้รับการยอมรับ ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งมีเกณฑ์การแบ่งระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการได้รับปัจจัยค่าจ้างและปัจจัยจูงใจออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 3.68 – 5.00 คะแนน ระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย

2.34 – 3.67 คะแนน ระดับต่ำ คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 คะแนน ผู้วิจัยนำเสนอค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจิตใจของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เป็นรายด้านและโดยรวม ดังตาราง 4.3 และระดับความคิดเห็นปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจิตใจ รายข้อ ดังตารางที่ 4.3 -4.12

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจิตใจของพยาบาล วิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายด้าน และโดยรวม (n = 328)

ปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจิตใจ	\bar{X}	S.D	ระดับ
ปัจจัยค้ำจุน			
ปัจจัยค้ำจุนโดยรวม	3.33	0.41	ปานกลาง
นโยบายและการบริหารงาน	3.67	0.58	ปานกลาง
การปกครองการนิเทศ	3.35	0.45	ปานกลาง
ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน	3.81	0.50	สูง
สภาพการทำงาน	3.51	0.56	ปานกลาง
เงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ	2.31	0.60	ต่ำ
ปัจจัยจิตใจ			
ปัจจัยจิตใจโดยรวม	3.79	0.38	สูง
ความสำเร็จในงาน	3.81	0.46	สูง
การได้รับการยอมรับ	3.46	0.54	ปานกลาง
ลักษณะงาน	3.98	0.48	สูง
ความรับผิดชอบ	4.07	0.47	สูง
ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่	3.60	0.61	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีปัจจัยค้ำจุน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, $SD = 0.41$) เมื่อพิจารณาปัจจัยค้ำจุนรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.81$, $SD = 0.50$) ส่วนนโยบายและการบริหารงาน สภาพการทำงาน และการปกครองการนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.67$, 3.51 , 3.35 และ $SD = 0.58$, 0.56 , 0.45)

ตามลำดับ) สำหรับเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.31$, $SD = 0.60$) ปัจจัยจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.79$, $SD = 0.38$) เมื่อพิจารณาปัจจัยจูงใจรายด้านพบว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ลักษณะงาน ความสำเร็จในงาน อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.07$, 3.98 , 3.81 และ $SD = 0.47$, 0.48 , 0.46 ตามลำดับ) ส่วนความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ การได้รับการยอมรับ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.60$, 3.46 และ $SD = 0.61$, 0.54 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยด้านนโยบายและการบริหารงานของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ (n = 328)

ปัจจัยด้านนโยบายและการบริหารงาน	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. โรงพยาบาลของท่านมีนโยบายชัดเจนในวิธีคัดเลือกพยาบาลวิชาชีพเข้าทำงานในงานอุบัติเหตุฉุกเฉินอย่างเหมาะสม	3.39	0.92	ปานกลาง
2. โรงพยาบาลของท่านมีเงินนโยบายและแนวทางการบริหารงานของโรงพยาบาลให้บุคลากรทุกระดับทราบ ทุกครั้ง และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ	3.70	0.81	สูง
3. โรงพยาบาลของท่านมีการกำหนดขอบเขต หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติพยาบาลในงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน ใ้ได้อย่างชัดเจน	4.04	0.75	สูง
4. โรงพยาบาลของท่านมีระบบการควบคุมกำกับงานที่ดี	3.54	0.71	ปานกลาง
รวม	3.67	0.58	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีปัจจัยด้านนโยบายและการบริหารงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.67$, $SD = 0.58$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงพยาบาลมีการกำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติพยาบาลในงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน และโรงพยาบาลมีเงินนโยบายและแนวทางการบริหารงานของโรงพยาบาลให้บุคลากรทุกระดับทราบ ใ้ได้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.04$, 3.70 และ $SD = 0.75$, 0.81 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยคำจูนด้านการปกครองการนิเทศ
ของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวง
สาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ (n = 328)

ปัจจัยคำจูนด้านการปกครองการนิเทศ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. ผู้บังคับบัญชาท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน อย่างสม่ำเสมอ	3.70	0.74	สูง
2. ท่านได้รับทราบถึงผลการปฏิบัติงานของตนเอง เพื่อนำมา พัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานอยู่เสมอ	3.64	0.67	ปานกลาง
3. ผู้บังคับบัญชาจะช่วยเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาและ ส่งเสริมให้ตัดสินใจแก้ปัญหาการปฏิบัติงานทุกครั้ง	3.63	0.74	ปานกลาง
4. ท่านได้รับการอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่ได้รับ มอบหมายอย่างชัดเจน	3.78	0.63	สูง
5. บุคลากรในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โดยส่วนใหญ่ ปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ	1.78	0.80	ต่ำ
6. เมื่อมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นขณะปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชาจะ ชี้แจงให้ท่านทราบแทนการกล่าวโทษ	3.55	0.85	ปานกลาง
รวม	3.35	0.45	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน
เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีปัจจัยคำจูนด้านการปกครองการนิเทศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.35$, $SD = 0.45$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ผู้ปฏิบัติได้รับการอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับงาน
ที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน และผู้บังคับบัญชามีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอย่าง
สม่ำเสมออยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.78$, 3.70 และ $SD = 0.63$, 0.74 ตามลำดับ) ส่วนบุคลากรในงาน
อุบัติเหตุและฉุกเฉินโดยส่วนใหญ่ปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 1.78$, SD
 $= 0.80$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ (n = 328)

ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.บุคลากรในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินให้ความช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี	4.01	0.74	สูง
2.บุคลากรในงานอุบัติเหตุฉุกเฉินมีความเป็นกันเอง มีความ เคารพ และให้เกียรติซึ่งกันและกัน	4.02	0.70	สูง
3.ท่านได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ภายในโรงพยาบาล เป็น อย่างดี	3.58	0.74	ปานกลาง
4.ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงพยาบาลเป็นประจำ	3.88	0.69	สูง
5.บุคลากรในวิชาชีพอื่นๆในโรงพยาบาล ให้ความร่วมมือ กับพยาบาลที่ปฏิบัติงานในงานในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน	3.63	0.70	ปานกลาง
6.งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินมีทีมงานที่ดีและมีผลการ ทำงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	3.88	0.65	สูง
7.โรงพยาบาลของท่านส่งเสริมและสนับสนุนการสร้าง เครือข่ายในการปฏิบัติงาน	3.65	0.72	ปานกลาง
รวม	3.81	0.50	สูง

จากตารางที่ 4.5 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.81$ และ $SD = 0.50$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า บุคลากรในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินมีความเป็นกันเอง มีความเคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงพยาบาลเป็นประจำ และงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินมีทีมงานที่ดี และมีผลการทำงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.02, 4.01, 3.88, 3.88$ และ $SD = 0.70, 0.74, 0.69$ และ 0.65 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยคำจูนด้านสภาพการทำงาน
ของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวง
สาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ (n = 328)

ปัจจัยคำจูนด้านสภาพการทำงาน	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินมีการจัดอัตรากำลังเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ	3.34	0.92	ปานกลาง
2.งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินมีการจัดเครื่องมือ อุปกรณ์เวชภัณฑ์ เพียงพอกับการทำงานและพร้อมใช้ได้ทันที	3.81	0.77	สูง
3.ภายในสถานที่ทำงานของท่านมีแสงสว่างเพียงพอ มีการระบายอากาศที่ดีและมีการจัดแบ่งพื้นที่อย่างเหมาะสม	3.74	0.80	สูง
4.งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน	3.55	0.81	ปานกลาง
5.ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและลักษณะการใช้งานของอุปกรณ์การแพทย์และเครื่องมือต่างๆ ในหน่วยงาน	3.43	0.85	ปานกลาง
6.งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินถูกคาดหวังอย่างมากจากโรงพยาบาลในผลการปฏิบัติ ที่ต้องสร้างความพึงพอใจให้ผู้ใช้บริการ	4.12	0.67	สูง
7.โรงพยาบาลของท่านมีมาตรการขั้นตอนให้ความคุ้มครองพยาบาลในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน หากมีข้อร้องเรียนจากผู้ใช้บริการ	3.13	0.97	ปานกลาง
8.โรงพยาบาลของท่านมีมาตรการคุ้มครองความปลอดภัย การถูกละเมิดในการปฏิบัติงานของพยาบาลในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เมื่อมีเหตุการณ์ก่อกวน ระหว่างให้บริการ เช่น คนเมาสุรา กลุ่มคนที่มีการทะเลาะวิวาท	2.95	1.01	ปานกลาง
รวม	3.51	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีปัจจัยค้ำจุนด้านสภาพการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.51$ และ $SD = 0.56$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้ปฏิบัติงานถูกคาดหวังอย่างมากจากโรงพยาบาล ในผลการปฏิบัติที่ต้องสร้างความพึงพอใจให้ผู้รับบริการ โรงพยาบาลมีการจัดเครื่องมือ อุปกรณ์ เวชภัณฑ์ เพียงพอกับการทำงานและพร้อมใช้ได้ทันที และสถานที่ทำงานมีแสงสว่างเพียงพอ มีการระบายอากาศที่ดีและมีการจัดแบ่งพื้นที่อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.12, 3.81, 3.74$ และ $SD = 0.67, 0.77, .0.80$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยค้ำจุนด้านเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ ของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายข้อ (n = 328)

ปัจจัยค้ำจุนด้านเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.การพิจารณาความดีความชอบเลื่อนขั้นเงินเดือนมีความเหมาะสม อย่างโปร่งใสและยุติธรรม	2.24	0.88	ต่ำ
2.ท่านได้รับค่าตอบแทนการทำงานล่วงเวลา อย่างเป็นธรรม กับงานที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง	2.49	0.92	ปานกลาง
3.โรงพยาบาลของท่านมีการจัดสวัสดิการ ต่าง ๆ เช่น บ้านพัก อาหารเจ้าหน้าที่ที่อยู่เวร เป็นต้น ให้อย่างเหมาะสม	2.40	0.97	ปานกลาง
4.โรงพยาบาลของท่านมีการจัดเงินชดเชยเพื่อการดำเนินชีวิต เมื่อต้องได้รับผลเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่เพิ่มเติม นอกเหนือจากความช่วยเหลือตามสิทธิของเจ้าหน้าที่ของราชการ	2.12	0.86	ต่ำ
รวม	2.31	0.60	ต่ำ

จากตารางที่ 4.7 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีปัจจัยค้ำจุนด้านเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.31, SD = 0.60$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ได้รับค่าตอบแทนการทำงานล่วงเวลา อย่างเป็นธรรม กับงานที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง และโรงพยาบาลของท่านมีการจัดสวัสดิการให้ อย่างเป็นเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.49, 2.40$ และ $SD = 0.92, 0.97$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยจุดใจด้านความสำเร็จในงาน
ของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวง
สาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ (n = 328)

ปัจจัยจุดใจด้านความสำเร็จในงาน	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.ท่านภูมิใจกับผลงานที่สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	3.87	0.64	สูง
2.ผลการประเมินการปฏิบัติงานของท่านอยู่ในเกณฑ์ดี	3.74	0.56	สูง
3.ท่านภาคภูมิใจในตำแหน่งงานและงานที่ท่านปฏิบัติงาน	3.93	0.63	สูง
4.ท่านรู้สึกมีความทุกข์ในการทำงาน มากกว่าความรู้สึกที่เป็นสุข	3.63	0.98	ปานกลาง
5.ท่าน มีความเชี่ยวชาญ มั่นใจการในการให้บริการพยาบาลงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน มากขึ้นเรื่อยๆ	3.90	0.57	สูง
รวม	3.81	0.46	สูง

จากตารางที่ 4.8 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีปัจจัยจุดใจด้านความสำเร็จในงาน โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.81$, $SD = 0.46$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าผู้ปฏิบัติมีความภาคภูมิใจในตำแหน่งงานและงานที่ปฏิบัติงาน มีความเชี่ยวชาญ มั่นใจการในการให้บริการพยาบาลงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน มากขึ้นเรื่อยๆ มีความภูมิใจกับผลงานที่สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และผลการประเมินการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ดี อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.93$, 3.90 , 3.87 , 3.74 และ $SD = 0.63$, 0.57 , 0.64 , 0.56 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยจิตใจด้านการได้รับการยอมรับ
ของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวง
สาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ (n = 328)

ปัจจัยจิตใจด้านการได้รับการยอมรับ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.การปฏิบัติงานของท่านได้รับการชื่นชมยอมรับจากผู้รับบริการ	3.62	0.62	ปานกลาง
2.ท่านได้รับมอบหมายให้ทำงานที่ท้าทายความสามารถ	3.60	0.67	ปานกลาง
3.ท่านได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน โดยท่านมีผลงานที่เป็นที่ยอมรับ	3.65	0.64	ปานกลาง
4.เมื่อหน่วยงานมีภารกิจเร่งด่วนท่านมักได้รับเลือกให้เป็นผู้ปฏิบัติ	3.37	0.75	ปานกลาง
5.ท่านมักได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานนอกเหนือจากความรับผิดชอบในหน้าที่ของท่าน	3.48	0.76	ปานกลาง
6.ท่านได้รับคำยกย่อง ชมเชย การอ้างอิงเป็นตัวอย่างที่ดีของหน่วยงานและ/หรือโรงพยาบาล	3.06	0.78	ปานกลาง
รวม	3.46	0.61	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีปัจจัยจิตใจด้านการได้รับการยอมรับ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, $SD = 0.61$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยจิตใจด้านลักษณะงาน
ของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวง
สาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ (n = 328)

ปัจจัยจิตใจด้านลักษณะงาน	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.งานที่ท่านทำมีภาระงานมาก มีกิจกรรมที่หลากหลาย	3.80	0.76	สูง
2.งานที่ท่านทำต้องใช้ทักษะและความสามารถหลายอย่าง	4.11	0.66	สูง
3.ท่านได้รับมอบหมายงานอย่าง เหมาะสมกับภาระงานและ ความรู้ความสามารถ	3.80	0.64	สูง
4.งานการพยาบาลในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เป็นงานที่ท้าทาย และสร้างความภูมิใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน	4.20	0.59	สูง
รวม	3.98	0.48	สูง

จากตารางที่ 4.10 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีปัจจัยจิตใจด้านลักษณะงาน โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.98$, $SD = 0.48$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ทุกชื่อ อยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยจิตใจด้านความรับผิดชอบ
ของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวง
สาธารณสุข จำแนกตามรายชื่อ (n = 328)

ปัจจัยจิตใจด้านความรับผิดชอบ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.ท่านปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบและมีความทุ่มเทกับงาน ที่ได้รับมอบหมาย	4.20	0.57	สูง
2.ท่านให้ความสำคัญกับงานอย่างเต็มความสามารถทุกงาน	4.18	0.59	สูง
3.ท่านมีการทบทวนผลการปฏิบัติงานทั้งในส่วนที่สำเร็จ และมีข้อผิดพลาด มาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	3.91	0.62	สูง
4.ท่าน คิดหาวิธีการแก้ปัญหา ในการปรับปรุงงานที่ได้รับ มอบหมายอย่างสม่ำเสมอ	3.87	0.59	สูง

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัจจัยเชิงจิตด้านความรับผิดชอบ	\bar{X}	S.D	ระดับ
5. ท่านพร้อมรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานและยินดีปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น	4.18	0.56	สูง
รวม	4.07	0.47	สูง

จากตารางที่ 4.11 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีปัจจัยเชิงจิตด้านความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.07$, $SD = 0.47$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยเชิงจิตด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายข้อ (n = 328)

ปัจจัยเชิงจิตด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. ท่านได้รับการสนับสนุนในการเข้ารับการอบรมและเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงาน	3.75	0.78	สูง
2. โรงพยาบาลของท่านมีแผนและพัฒนาความก้าวหน้าในอาชีพ	3.52	0.87	ปานกลาง
3. ท่านมีความก้าวหน้าในตำแหน่งที่เหมาะสมกับระยะเวลาปฏิบัติงาน	3.48	0.84	ปานกลาง
4. ท่านรับผิดชอบงานที่สามารถ ใช้อำนาจต่อความเจริญก้าวหน้าในปัจจุบันของท่าน	3.66	0.73	ปานกลาง
5. ท่านมีแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อความก้าวหน้าของตนเองอย่างชัดเจน	3.62	0.69	ปานกลาง
รวม	3.60	0.61	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีปัจจัยเชิงจิตด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ โดยรวมอยู่ใน

ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.61$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า การสนับสนุนในการเข้ารับ การอบรมและเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.75$, $SD = 0.78$)

ตอนที่ 3 สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน ที่ผู้วิจัยได้ ศึกษาประกอบด้วย สมรรถนะ 8 ด้าน คือ สมรรถนะด้านการประเมินอาการ สมรรถนะด้าน ปฏิบัติการพยาบาล สมรรถนะด้านการช่วยฟื้นคืน สมรรถนะด้านการใช้เครื่องมือ สมรรถนะด้าน ภาวะผู้นำ สมรรถนะด้านการบริหารงานในหน่วยงาน สมรรถนะด้านกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณ และ สมรรถนะด้านวิชาการ ซึ่งมีเกณฑ์การแบ่งระดับสมรรถนะ ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง คะแนนเฉลี่ย 3.68 – 5.00 คะแนน ระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.67 คะแนน ระดับต่ำ คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 คะแนน ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลระดับสมรรถนะของพยาบาล วิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน จำแนกเป็นรายด้านและ โดยรวม รายละเอียด ในตารางที่ 4.13

ส่วนผลการศึกษา สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาล ชุมชน จำแนกรายชื่อ แสดงในตารางที่ 4.14 – 4.21

ตาราง 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามรายด้าน และโดยรวม (n = 328)

สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน	\bar{X}	S.D	ระดับ
ด้านกฎหมาย จริยธรรม	4.16	0.48	สูง
ด้านการประเมินอาการ	4.09	0.50	สูง
ด้านการช่วยฟื้นคืน	4.01	0.53	สูง
ด้านภาวะผู้นำ	4.00	0.47	สูง
ด้านปฏิบัติการพยาบาล	3.96	0.49	สูง
ด้านการใช้เทคโนโลยี	3.90	0.55	สูง
ด้านการบริหารงานในหน่วยงาน	3.76	0.49	สูง
ด้านวิชาการ	3.44	0.53	ปานกลาง
สมรรถนะโดยรวม	3.92	0.41	สูง

จากตาราง 4.13 พบว่า สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินโดยรวม อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.92$, $SD = 0.41$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าสมรรถนะด้านกฎหมาย จริยธรรม ด้านการประเมินอาการ ด้านการช่วยฟื้นคืน ด้านภาวะผู้นำ ด้านปฏิบัติการพยาบาล ด้านการใช้เทคโนโลยี ด้านการบริหารงานในหน่วยงาน อยู่ในระดับสูงทุกด้าน ($\bar{X} = 4.16$, 4.09 , 4.01 , 4.00 , 3.96 , 3.90 , 3.76 และ $SD = 0.48$, 0.50 , 0.53 , 0.47 , 0.49 , 0.55 , 0.49 ตามลำดับ) ส่วนสมรรถนะด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.53$)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะ พยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ด้านการประเมินอาการ จำแนกตามรายชื่อ (n = 328)

สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ด้านการประเมินอาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.ซักประวัติ หาข้อมูล อาการสำคัญ ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง	4.14	0.56	สูง
2.จัดระดับความรุนแรงของภาวะการเจ็บป่วยแต่ละราย ตาม กลุ่ม E , U , N ได้ถูกต้อง	4.10	0.63	สูง
3.ประเมินอาการ โดยใช้หลัก Primary survey และ secondary survey	4.05	0.62	สูง
4.ประเมินความรู้สึกตัวโดยใช้ Glasgow Coma Scale	4.13	0.66	สูง
5.ตรวจร่างกายขั้นต้นโดยวิธี ดู คลำ เคาะ ฟัง	3.93	0.68	สูง
6.วินิจฉัยโรคให้ยาเบื้องต้นและตัดสินใจรายงานแพทย์ เมื่อ เกินขีดความสามารถตนเอง	4.20	0.65	สูง
รวม	4.09	0.50	สูง

จากตารางที่ 4.14 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีสมรรถนะด้านการประเมินอาการ โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.09$, $SD = 0.50$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ทุกข้อของสมรรถนะด้านการประเมินอาการ อยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ด้านปฏิบัติการพยาบาล จำแนกตามรายชื่อ (n = 328)

สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ด้านปฏิบัติการพยาบาล	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.วิเคราะห์ปัญหาและวินิจฉัยปัญหาทางการพยาบาลได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง	3.92	0.56	สูง
2.คาดการณ์สถานการณ์ฉุกเฉินและเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือในการรักษาพยาบาลได้อย่างถูกต้อง	4.03	0.61	สูง
3.ปฏิบัติการพยาบาลอย่างรวดเร็วถูกต้องตามมาตรฐานงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินของหน่วยงาน	4.23	0.59	สูง
4.ประเมินผลการพยาบาลและปรับเปลี่ยนแผนการพยาบาลตามอาการของผู้ป่วย	4.08	0.57	สูง
5.สามารถใช้ยา High Alert Drug และวางแผนแก้ไขภาวะฉุกเฉินของผู้ป่วยจากการได้รับยา	3.83	0.69	สูง
6.จำหน่ายผู้ป่วยและปรับปรุงพัฒนาระบบการจำหน่ายผู้ป่วย	3.88	0.68	สูง
7.สามารถประยุกต์ศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในปฏิบัติการพยาบาล	3.73	0.63	สูง
รวม	3.96	0.49	สูง

จากตารางที่ 4.15 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีระดับสมรรถนะด้านปฏิบัติการพยาบาล โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.96$, $SD = 0.49$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ทุกชื่อของสมรรถนะด้านปฏิบัติการพยาบาล อยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ด้านการช่วยฟื้นคืนชีพ จำแนกตามรายชื่อ (n = 328)

สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ด้านการช่วยฟื้นคืนชีพ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.สามารถทำ Heimlich Maneuver or Abdominal thrust , Back blows and chest thrust ได้	3.56	0.87	ปานกลาง
2.สามารถให้ออกซิเจนโดยวิธี ปริมาณ เหมาะสมตามอาการ	4.29	0.60	สูง
3.สามารถประเมินลักษณะคลื่นไฟฟ้าที่ต้องช่วยเหลือ ฉุกเฉินได้ เช่น Ventricular Tachycardia , Ventricular Fibrillation	3.49	0.85	ปานกลาง
4.ปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การจัดทำช่วย เปิดทางเดินหายใจ , ดูแลทางเดินหายใจให้โล่ง , การช่วย หายใจ , การนวดหัวใจภายนอก	4.29	0.60	สูง
5.จัดเตรียมอุปกรณ์และช่วยแพทย์ใส่ท่อช่วยหายใจ	4.34	0.65	สูง
6.เตรียมเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าและช่วยแพทย์ใช้เครื่อง กระตุ้นหัวใจไฟฟ้า	4.15	0.73	สูง
7.สามารถสอนและสาธิตการช่วยฟื้นคืนชีพและการใช้ อุปกรณ์ช่วยฟื้นคืนชีพ	3.95	0.67	สูง
รวม	4.01	0.53	สูง

จากตารางที่ 4.16 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีระดับสมรรถนะด้านการช่วยฟื้นคืนชีพ โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.014.01$, $SD = 0.53$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์และช่วยแพทย์ใส่ท่อช่วยหายใจ สามารถให้ออกซิเจนโดยวิธี ปริมาณ เหมาะสมตามอาการ สามารถปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน สามารถเตรียมเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าและช่วยแพทย์ใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้า และสามารถสอนและสาธิตการช่วยฟื้นคืนชีพและการใช้อุปกรณ์ช่วยฟื้นคืนชีพ อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.34$, 4.29 , 4.29 , 4.15 , 3.95 และ $SD = 0.65$, 0.60 , 0.60 , 0.73 , 0.67 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ด้านการใช้เครื่องมือ จำแนกตามรายชื่อ (n = 328)

สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ด้านการใช้เครื่องมือ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.ใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือทางการแพทย์ได้อย่างเหมาะสม	3.93	0.63	สูง
2.มีทักษะในการใช้อุปกรณ์ในรพพยาบาลฉุกเฉิน	4.00	0.61	สูง
3.สามารถสอนและสาธิตการใช้เครื่องมือการแพทย์แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้	3.93	0.65	สูง
4.สามารถจัดระบบการใช้เครื่องมือและจัดทำคู่มือการใช้งานได้	3.76	0.67	สูง
รวม	3.90	0.55	สูง

จากตารางที่ 4.17 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ระดับสมรรถนะด้านการใช้เครื่องมือ โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.90, SD = 0.55$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ทุกข้อของสมรรถนะด้านการใช้เครื่องมือ อยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ด้านภาวะผู้นำ
จำแนกตามรายชื่อ (n = 328)

สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ด้านภาวะผู้นำ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่องานบริการที่มีคุณภาพ	3.72	.63	สูง
2.มีความกระตือรือร้น และใช้ไหวพริบ ในการทำงานและ พัฒนาตนเอง	3.92	.61	สูง
3.พร้อมยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เข้าใจธรรมชาติ ความแตกต่างของแต่ละบุคคล	4.16	.56	สูง
4.มีความรับผิดชอบ และสามารถปรับตัวต่อสภาพงานที่มี ความเครียด หลากหลายและปริมาณงานที่ไม่แน่นอน	4.04	.58	สูง
5.สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ	4.16	.63	สูง
6.เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องส่วนตัวและการปฏิบัติงานใน หน้าที่	3.97	.70	สูง
7.มีความยืดหยุ่นในการทำงาน	4.06	.60	สูง
รวม	4.00	0.47	สูง

จากตารางที่ 4.18 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีระดับสมรรถนะด้านภาวะผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.47$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ทุกชื่อของสมรรถนะด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ด้านบริหารงานในหน่วยงาน จำแนกตามรายชื่อ (n = 328)

สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ด้านบริหารงานในหน่วยงาน	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.ประสานงาน อย่างเป็นขั้นตอนในหน่วยงานและระหว่าง หน่วยงาน	3.98	0.58	สูง
2.ใช้กระบวนการแก้ปัญหา ทั้งทีมการพยาบาลและวิชาชีพ อื่นๆที่เกี่ยวข้อง	3.91	0.57	สูง
3.ปฐมนิเทศผู้ปฏิบัติงานใหม่ได้	3.91	0.69	สูง
4.ประเมินผลการปฏิบัติงานของสมาชิกในทีมได้	3.89	0.65	สูง
5.มีความสามารถในการจัดทำแผนงาน โครงการ	3.41	0.74	ปานกลาง
6.สามารถแก้ไขความขัดแย้งในหน่วยงานได้	3.44	0.69	ปานกลาง
7.ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าทีมและ สมาชิกทีมการพยาบาล	3.78	0.64	สูง
8.สามารถจัดระบบการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.71	0.60	สูง
9.สามารถบริหารเวลาในการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อหน่วยงาน	3.82	0.58	สูง
รวม	3.76	0.49	สูง

จากตารางที่ 4.19 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีสมรรถนะด้านการบริหารงานในหน่วยงาน โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.76$, $SD = 0.49$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า สามารถประสานงานอย่างเป็นขั้นตอนในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน สามารถใช้กระบวนการแก้ปัญหาทั้งทีมการพยาบาลและวิชาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถปฐมนิเทศผู้ปฏิบัติงานใหม่ สามารถประเมินผลการปฏิบัติงานของสมาชิกในทีม ความสามารถบริหารเวลาในการปฏิบัติงาน ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าทีมและสมาชิกทีมการพยาบาล และสามารถจัดระบบการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.98, 3.91, 3.91, 3.89, 3.82, 3.78, 3.71$ และ $SD = 0.58, 0.57, 0.69, 0.64, 0.58, 0.64$ และ 0.60 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและ
ฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ด้านกฎหมาย จริยธรรม
จรรยาบรรณ จำแนกตามรายชื่อ (n = 328)

สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ด้านกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับงาน ที่รับผิดชอบและสามารถค้นหาคำตอบได้เมื่อมีข้อสงสัย	3.61	0.66	ปานกลาง
2.ปฏิบัติตนอยู่ในกฎ ระเบียบและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พยาบาล	4.19	0.59	สูง
3.เคารพสิทธิและเสรีภาพของมนุษยชนในการให้บริการ พยาบาล	4.26	0.58	สูง
4.รักษาสิทธิของผู้ป่วย เช่น ให้ผู้ป่วยตัดสินใจในการรักษา , รักษาความลับของผู้ป่วย เป็นต้น	4.27	0.57	สูง
5.มีพฤติกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคีในทีมงาน	4.18	0.59	สูง
6.มีความอดทน ขยัน หมั่นเพียร	4.16	0.61	สูง
7.มีความเสียสละ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม	4.20	0.59	สูง
8.มีความรับผิดชอบต่อตนเอง หน้าที่และวิชาชีพ	4.27	0.59	สูง
9.มีระเบียบวินัยในตนเองและการปฏิบัติงาน	4.24	0.60	สูง
10.มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นผู้รับผิดชอบต่อ วิชาชีพในการปฏิบัติการพยาบาล	4.21	0.58	สูง
รวม	4.16	0.48	สูง

จากตารางที่ 4.20 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน
เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีสมรรถนะด้านกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณ โดยรวมอยู่ใน
ระดับสูง ($\bar{X} = 4.16$, $SD = 0.48$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายหรือระเบียบ
ที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบและสามารถค้นหาคำตอบได้เมื่อมีข้อสงสัย อยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.61$, $SD = 0.66$) นอกนั้นอยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ด้านวิชาการ จำแนกตามรายชื่อ (n = 328)

สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ด้านวิชาการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.สามารถพูด เขียน อ่าน ฟังภาษาอังกฤษและเข้าใจ สาระสำคัญของเนื้อหาได้	3.13	0.73	ปานกลาง
2.บูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และ ผลงานวิจัย เพื่อจัดให้เกิดบริการที่มีคุณภาพ	3.32	0.68	ปานกลาง
3.มีทักษะในการแสวงหาความรู้ เรียนรู้ด้วยตนเองและ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	3.70	0.64	ปานกลาง
4.มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการพยาบาล ทฤษฎีทางการ พยาบาลและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง	3.67	.630	ปานกลาง
5.ริเริ่มค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ในด้านการพยาบาล	3.56	0.65	ปานกลาง
6.สามารถจัดโปรแกรมการเรียน การสอน เพื่อพัฒนาความรู้ ของบุคลากรในหน่วยงาน	3.28	0.72	ปานกลาง
7.จัดทำเอกสารวิชาการและคู่มือปฏิบัติงานได้	3.41	0.74	ปานกลาง
รวม	3.44	0.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.21 พบว่าพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีสมรรถนะด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.53$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ทุกชื่อของสมรรถนะด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

**ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ
งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข**

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจ กับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ผู้วิจัยนำเสนอระดับความสัมพันธ์กลุ่มปัจจัยค้ำจุน กลุ่มปัจจัยจูงใจ และจำแนกเป็นรายด้านและ โดยรวม ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจกับสมรรถนะพยาบาล วิชาชีพ
งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข (n = 328)

ปัจจัย	สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน	
	r	p-value
ปัจจัยค้ำจุน		
ปัจจัยค้ำจุน โดยรวม	0.485**	< .001
นโยบายและการบริหารงาน	0.400**	< .001
การปกครองการนิเทศ	0.389**	< .001
ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน	0.319**	< .001
สภาพการทำงาน	0.473**	< .001
เงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ	0.222**	< .001
ปัจจัยจูงใจ		
ปัจจัยจูงใจ โดยรวม	0.696**	< .001
ความสำเร็จในงาน	0.487**	< .001
การได้รับการยอมรับ	0.537**	< .001
ลักษณะงาน	0.548**	< .001
ความรับผิดชอบ	0.578**	< .001
ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่	0.464**	< .001

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ปัจจัยคำจูนโดยรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r=0.485$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยคำจูนทุกด้านมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญสถิติ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จากมากไปน้อย ดังนี้ สภาพการทำงาน มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r=0.473$) นโยบายและการบริหารงาน มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r=0.400$) การปกครองการนิเทศ มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r=0.389$) ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r=0.319$) เงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r=0.222$)

ปัจจัยจูงใจโดยรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับสูง ($r=0.696$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัจจัยจูงใจทุกด้านมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญสถิติ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จากมากไปน้อย ดังนี้ ความรับผิดชอบ มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r=0.578$) ลักษณะงาน มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r=0.548$) การได้รับการยอมรับ มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r=0.537$) ความสำเร็จในงาน มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r=0.481$) ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r=0.464$)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่าง ปัจจัยคำจูนและ ปัจจัยจูงใจกับ

สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

ผู้วิจัยนำตัวแปรมาวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ทั้งหมด 10 ตัวแปรคือปัจจัยคำจูน ด้านนโยบายและการบริหารงาน ปัจจัยคำจูนด้านการปกครองการนิเทศ ปัจจัยคำจูนด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ปัจจัยคำจูนด้านสภาพการทำงาน ปัจจัยคำจูนด้านเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ ปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จในงาน ปัจจัยจูงใจด้านการได้รับการยอมรับ ปัจจัยจูงใจด้านลักษณะงาน ปัจจัยจูงใจด้าน และ ปัจจัยจูงใจด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ เพื่อนำไปสู่การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 เมตริกสัมพัทธ์สัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2

กระทรวงสาธารณสุข

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	Y
นโยบายและการบริหารงาน (x ₁)	.000										
การปกครองการนิเทศ (x ₂)	.551**	1.000									
ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน (x ₃)	.526**	.475**	1.000								
สภาพการทำงาน (x ₄)	.508**	.459**	.545**	1.000							
เงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ (x ₅)	.326**	.323**	.316**	.528**	1.000						
ความสำเร็จในงาน (x ₆)	.345**	.307**	.530**	.448**	.286**	1.000					
การได้รับการยอมรับ (x ₇)	.334**	.352**	.433**	.464**	.299**	.449**	1.000				
ลักษณะงาน (x ₈)	.307**	.298**	.382**	.245**	.074*	.486**	.394**	1.000			
ความรับผิดชอบ (x ₉)	.304**	.280**	.372**	.279**	.106*	.518*	.311**	.619**	1.000		
ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ (x ₁₀)	.462**	.487**	.540**	.546**	.444**	.438**	.533**	.339**	.397**	1.000	
สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน (Y)	.400**	.389**	.421**	.473**	.222**	.487**	.537**	.548**	.587**	.397**	1.000

เพื่อความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. x_1 หมายถึง ปัจจัยด้านนโยบายและการบริหารงาน
2. x_2 หมายถึง ปัจจัยด้านการปกครองการนิเทศ
3. x_3 หมายถึง ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน
4. x_4 หมายถึง ปัจจัยด้านสภาพการทำงาน
5. x_5 หมายถึง ปัจจัยด้านเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ
6. x_6 หมายถึง ปัจจัยด้านความสำเร็จในงาน
7. x_7 หมายถึง ปัจจัยด้านการได้รับการยอมรับ
8. x_8 หมายถึง ปัจจัยด้านลักษณะงาน
9. x_9 หมายถึง ปัจจัยด้านความรับผิดชอบ
10. x_{10} หมายถึง ปัจจัยด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่
11. Y หมายถึง สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

จากตารางที่ 4.23 จะพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวพยากรณ์ทุกตัว และความสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์ด้วยกัน

ส่วนที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวพยากรณ์ พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติทุกตัวและมีทิศทางไปในทางบวกทุกตัว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง .222 - .578 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าสูงสุด คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินกับปัจจัยด้านความรับผิดชอบต่อลงมา คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินกับปัจจัยด้านลักษณะงาน ปัจจัยด้านการได้รับการยอมรับ ปัจจัยด้านความสำเร็จในงาน ปัจจัยด้านสภาพการทำงาน ปัจจัยด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ปัจจัยด้านนโยบายและการบริหารงาน ปัจจัยด้านการปกครองการนิเทศ และปัจจัยด้านเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ ตามลำดับ

ความสัมพันธ์ระหว่างพยากรณ์ด้วยกัน พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทั้งหมด 45 คู่ มีค่าระหว่าง .074 - .619 ซึ่งมีค่าไม่ถึง .80 แสดงว่าไม่มีความเป็นความสัมพันธ์ตรงพหุคูณ (multicollinearity) ตัวแปรทุกตัวจึงเหมาะสมที่จะนำมาไว้ในโมเดลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

ตารางที่ 4.24 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อค้นหาตัวพยากรณ์สมรรถนะ
พยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวง
สาธารณสุข

โมเดล	ตัวพยากรณ์	R	R ²	R ² Change	F	p-value
1	x ₉	.578	.334	.334	163.286	<.001
2	x ₉ x ₇	.689	.475	.141	147.055	<.001
3	x ₉ x ₇ x ₄	.714	.509	.034	112.159	<.001
4	x ₉ x ₇ x ₄ x ₈	.729	.532	.022	91.739	<.001

จากตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อค้นหาตัว
พยากรณ์สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน พบว่า

การวิเคราะห์โมเดลที่ 1 ปัจจัยเชิงใจด้านความรับผิดชอบ (x₉) สามารถอธิบายความ
แปรปรวนของสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
(p-value < .001) มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เท่ากับ .334 (R² = .334) แสดงว่าปัจจัยเชิงใจด้านความ
รับผิดชอบ ตัวแปรเดียวสามารถพยากรณ์สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
ได้ร้อยละ 33.40

การวิเคราะห์โมเดลที่ 2 พบว่า เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ปัจจัยเชิงใจด้านการได้รับการ
ยอมรับ (x₇) เข้าไปจะสามารถอธิบายความแปรปรวนของสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งาน
อุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value < .001) ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์
เพิ่มขึ้นเป็น .475 (R² = .475) แสดงว่าปัจจัยเชิงใจด้านความรับผิดชอบ และปัจจัยเชิงใจด้านการได้รับ
การยอมรับสามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้
ร้อยละ 47.50

การวิเคราะห์โมเดลที่ 3 พบว่า เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ปัจจัยด้านสภาพการทำงาน
(x₄) เข้าไปจะสามารถอธิบายความแปรปรวนของสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและ
ฉุกเฉิน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value < .001) ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น
.509 (R² = .509) แสดงว่าปัจจัยเชิงใจด้านความรับผิดชอบ ปัจจัยเชิงใจด้านการได้รับการยอมรับและ
ปัจจัยด้านสภาพการทำงานสามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งาน
อุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้ร้อยละ 50.90

การวิเคราะห์โมเดลที่ 4 พบว่า เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ปัจจัยจิตใจด้านลักษณะงาน (x_8) เข้าไปจะสามารถอธิบายความแปรปรวนของสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < .001$) ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น .532 ($R^2 = .532$) แสดงว่าปัจจัยจิตใจด้านความรับผิดชอบ ปัจจัยจิตใจด้านการได้รับการยอมรับ ปัจจัยด้านคุณภาพการทำงานและปัจจัยจิตใจด้านลักษณะงานสามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้ร้อยละ 53.20

แสดงว่าตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้แก่ ปัจจัยจิตใจด้านความรับผิดชอบ (x_9) ปัจจัยจิตใจด้านการได้รับการยอมรับ (x_7) ปัจจัยด้านสภาพการทำงาน (x_4) ปัจจัยจิตใจด้านลักษณะงาน (x_8)

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อสร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

ตัวพยากรณ์	b	S.E.B.	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (constant)	.849	.159		5.333	.001
x_9	.294	.043	.333	6.860	.001
x_7	.191	.034	.249	5.552	.001
x_4	.140	.032	.189	4.365	.001
x_8	.161	.042	.188	3.797	.001

$R = .729$ $R^2 = .532$ Adjust $R^2 = .526$

จากตารางที่ 4.25 สามารถสร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้สมการในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y = .849 + .294 x_9 + .191 x_7 + .140 x_4 + .161 x_8$$

จากสมการอธิบายได้ว่า ถ้าปัจจัยอื่นคงที่เมื่อปัจจัยจิตใจด้านความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินเปลี่ยนแปลงในทางบวก .294 คะแนน เมื่อปัจจัยจิตใจด้านการได้รับการยอมรับ เพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เปลี่ยนแปลงในทางบวก .191 คะแนน เมื่อปัจจัยด้านสภาพการทำงานเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เปลี่ยนแปลงในทางบวก .140 คะแนน เมื่อปัจจัยจิตใจด้านลักษณะงานเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินเปลี่ยนแปลงในทางบวก .161 คะแนน

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่าตัวพยากรณ์ที่มีค่า Beta สูงสุดคือ ปัจจัยเชิงจิตด้านความรับผิดชอบ (Beta = 0.333) รองลงมาคือ ปัจจัยเชิงจิตด้านการได้รับการยอมรับ (Beta = 0.249) ปัจจัยค้ำจุนด้านสภาพการทำงาน (Beta = 0.189) ปัจจัยเชิงจิตด้านลักษณะงาน (Beta = 0.188) แสดงว่าปัจจัยเชิงจิตด้านความรับผิดชอบ มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข รองลงมาคือปัจจัยเชิงจิตด้านการได้รับการยอมรับ ปัจจัยค้ำจุนด้านสภาพการทำงาน และปัจจัยเชิงจิตด้านลักษณะงาน สามารถสร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z = .333 x_9 + .249 x_7 + .189 x_4 + .188 x_8$$

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ปัจจัยเชิงจิตด้านความรับผิดชอบ เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน มีอำนาจการทำนายสูงสุดร้อยละ 33.4 ปัจจัยรองลงมา คือ ปัจจัยเชิงจิตด้านการได้รับการยอมรับ มีอำนาจการทำนายได้ร้อยละ 14.1 ปัจจัยค้ำจุนด้านสภาพการทำงาน มีอำนาจการทำนายได้ร้อยละ 3.4 และปัจจัยเชิงจิตด้านลักษณะงาน มีอำนาจการทำนายได้ร้อยละ 2.2 เมื่อพิจารณาโดยรวม ปัจจัยเชิงจิตด้านความรับผิดชอบ ปัจจัยเชิงจิตด้านการได้รับการยอมรับ ปัจจัยค้ำจุนด้านสภาพการทำงาน และปัจจัยเชิงจิตด้านลักษณะงาน ซึ่งเป็นตัวพยากรณ์ทั้งหมดสามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 ได้ร้อยละ 53.20 ส่วนปัจจัยค้ำจุนด้านนโยบายและการบริหารงาน ปัจจัยค้ำจุนด้านการปกครองการนิเทศ ปัจจัยค้ำจุนด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ปัจจัยค้ำจุนด้านเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ ปัจจัยเชิงจิตด้านความสำเร็จในงาน และปัจจัยเชิงจิตด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ไม่สามารถร่วมพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 ศึกษา ปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

1.1.2 ศึกษาระดับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

1.1.3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจ กับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

1.1.4 ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยที่สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 39 แห่ง รวมทั้งสิ้น 363 คน ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับมา 328 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.36

1.2.2 เครื่องมือวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจ ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน มีค่าความเที่ยงของ ปัจจัยค้ำจุน ปัจจัยจูงใจและสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เท่ากับ 0.82 , 0.91 และ 0.98 ตามลำดับ

1.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment

correlation coefficient) และสถิติถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

1.3 สรุปผลการวิจัย

1.3.1 ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัย คือพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข มีสถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 50.50 รองลงมา สถานภาพสมรสโสด ร้อยละ 44.50 พยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 91.50 เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาพบว่าส่วนมากจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 96.30 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินเฉลี่ย 7.54 ปี ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานต่ำสุด น้อยกว่า 1 ปี ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานสูงสุด 27 ปี สถานการณ์ปฏิบัติราชการส่วนมากเป็นข้าราชการ ร้อยละ 91.8 สำหรับภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอที่ปฏิบัติงาน ร้อยละ 44.8 อยู่ต่างอำเภอ ร้อยละ 49.4 และอยู่ต่างจังหวัด ร้อยละ 5.8

1.3.2 ปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจ พบว่าพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ได้รับปัจจัยค้ำจุนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, $SD = 0.41$) เมื่อพิจารณารายปัจจัยค้ำจุนรายด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.81$ และ $SD = 0.50$) ส่วนนโยบายและการบริหารงาน สภาพการทำงาน การปกครองการนิเทศ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.67, 3.51, 3.35$ และ $SD = 0.58, 0.56, 0.45$ ตามลำดับ) สำหรับเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.31$, $SD = 0.60$) ปัจจัยจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.79$, $SD = 0.38$) เมื่อพิจารณารายปัจจัยจูงใจรายด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ลักษณะงาน ความสำเร็จในงาน อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.07, 3.98, 3.81$ และ $SD = 0.47, 0.48, 0.46$ ตามลำดับ) ส่วนความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ การได้รับการยอมรับ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.60, 3.46$ และ $SD = 0.61, 0.54$ ตามลำดับ)

1.3.3 สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข พบว่า สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โดยรวม อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.92$, $SD = 0.41$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าสมรรถนะด้านกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณ ด้านการประเมินอาการ ด้านการช่วยฟื้นคืน ด้านภาวะผู้นำ ด้านปฏิบัติการพยาบาล ด้านการใช้เครื่องมือ ด้านการบริหารงานในหน่วยงาน อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.16, 4.09, 4.01, 4.00, 3.96, 3.90, 3.76$ และ $SD = 0.48, 0.50, 0.53, 0.47, 0.49, 0.55, 0.49$ ตามลำดับ) ส่วนสมรรถนะด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.53$)

1.3.4 ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยค่าเงินและปัจจัยจิตใจกับสมรรถนะพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ได้ข้อค้นพบ ดังนี้

1) ปัจจัยค่าเงิน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) ปัจจัยจิตใจ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3.5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ กลุ่มตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิเคราะห์ สามารถพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน พบว่ามีตัวแปรอิสระ 4 ตัวที่ใช้ในการทำนาย คือ ปัจจัยจิตใจด้านความรับผิดชอบ ปัจจัยจิตใจด้านการได้รับการยอมรับ ปัจจัยค่าเงินด้านสภาพการทำงาน ปัจจัยจิตใจด้านลักษณะงาน โดยตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้ร้อยละ 53.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ในการอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอเรียงลำดับ ดังนี้

2.1 ปัจจัยค่าเงินและปัจจัยจิตใจของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

2.1.1 ปัจจัยค่าเงิน จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยค่าเงิน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, $SD = 0.41$) สอดคล้องกับการศึกษาของ สุภาพีญ ภาณุวัฒน์พิสุทธิ์ (2539) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในงานและการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชน เขต 8 พบว่า พยาบาลวิชาชีพใน โรงพยาบาลชุมชน เขต 8 มีความพึงพอใจปัจจัยค่าเงินอยู่ในระดับปานกลาง ลดาวัลย์ รุจเศรณี (2546) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และความพึงพอใจในงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดหนองคาย พบว่า พยาบาลวิชาชีพ ศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดหนองคาย ความพึงพอใจในปัจจัยค่าเงิน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดาราพร รักหน้าที่ (2548) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในศูนย์สุขภาพชุมชนในเขตสาธารณสุขที่ 7

พบว่า พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในศูนย์สุขภาพชุมชนในเขตสาธารณสุขที่ 7 การรับรู้ปัจจัยคำจูนอยู่ในระดับปานกลาง และเพชรลด ห้วยเรไร (2548) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพยาบาลห้องผ่าตัด โรงพยาบาลศูนย์ กระทรวงสาธารณสุข พบว่า พยาบาลห้องผ่าตัด โรงพยาบาลศูนย์ กระทรวงสาธารณสุข การรับรู้ปัจจัยคำจูนอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัจจัยคำจูนด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน และการปกครองการนิเทศ อยู่ในระดับสูง อธิบายได้ ดังนี้

1) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน การบริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เป็นงานที่ต้องปฏิบัติเป็นทีมผู้ให้บริการต้องมีความรู้ ความสามารถและสมรรถนะในการช่วยเหลือให้การพยาบาลอย่างถูกต้อง เป็นระบบและทันต่อภาวะฉุกเฉินที่มีผู้ป่วยมารับบริการทั้งรายบุคคลและกลุ่มชน (mass casualty) งานบริการดังกล่าวต้องมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ร่วมงาน ก่อให้เกิดความรักความสามัคคี ความร่วมมือและเต็มใจช่วยเหลือกัน มีการทำงานเป็นทีมที่สอดคล้องกันและมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ความสัมพันธ์ฉันท์มิตรเป็นแรงดึงดูดทางสังคมทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริการ Cavanagh (1992 อ้างถึงใน อโนชา กลิ่นสุคนธ์ 2546: 53) กล่าวว่า การมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลในองค์การจะช่วยส่งเสริมบรรยากาศการทำงานและผู้เกิดความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานได้สูง และการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ประสพการณ์ในการปฏิบัติงานเฉลี่ย 7.54 ปี ซึ่งแสดงว่าพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน มีระยะเวลาการทำงานร่วมกันเป็นระยะยาวนาน ซึ่งสามารถส่งผลต่อความคุ้นเคย สนับสนุนกันระหว่างเพื่อนร่วมงานอยู่ในระดับสูงได้ และประสพการณ์ในการปฏิบัติงานเฉลี่ย 7.54 ปี แสดงว่าพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินเป็นระยะผู้เชี่ยวชาญ (Expert) ซึ่งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญสามารถเชื่อมโยงและเข้าใจสถานการณ์ได้ดี (Benner 1984 อ้างถึงใน สมจิต เจริญกุล 2543: 11) ซึ่งส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานได้สูง

2) ด้านการปกครองการนิเทศ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินมีกิจกรรมการปฏิบัติงานที่หลากหลาย มีระบบการทำงานเป็นทีม พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน กลุ่มที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่ปฏิบัติงาน ร้อยละ 94.2 และประสพการณ์ในการปฏิบัติงานเฉลี่ย 7.54 ปี มีระยะเวลาการทำงานร่วมกันเป็นระยะยาวนาน เป็นกลุ่มที่อยู่ในภูมิลำเนาเดียวกันมีความใกล้ชิดสนิทสนมคุ้นเคยกัน ทำให้มีการปฏิบัติงานแบบพี่สอนน้อง ดังนั้นการนิเทศงานจึงได้เปลี่ยนแนวการปฏิบัติจากเดิมที่อยู่ในรูปของการค้นหาข้อบกพร่องและข้อตำหนิต่าง ๆ มาเป็นการมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนให้บุคลากร หาวิธีการทำงานที่ถูกต้อง กระตุ้นให้ผู้ถูกนิเทศแสดงความคิดเห็นและจงใจในทีมงานให้ทำงานได้สำเร็จ การอธิบายหรือชี้แจงกับเรื่องงานที่

พยาบาลต้องรับผิดชอบให้เข้าใจอย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้พยาบาลซึ่งจะช่วยให้พยาบาลมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีความรับผิดชอบงานนั้น สนับสนุนให้พยาบาลได้พัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้า ให้พยาบาลได้ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ จะทำให้พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติงานของตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ (สุลักษณ์ มีชูทรัพย์ 2539 อ้างถึงใน วิชาดา แสงจันทร์ 2548: 32)

ส่วนปัจจัยค้ำจุนด้านนโยบายและการบริหารงานและสภาพการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง อธิบายได้ ดังนี้

3) ด้านนโยบายและการบริหารงาน ผู้บริหารทางการพยาบาลเปรียบเสมือนกุญแจที่จะไขไปสู่ความสำเร็จในการให้บริการพยาบาลและความสำเร็จของวิชาชีพ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารเป็นผู้นำที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานที่ปฏิบัติงาน รับผิดชอบบุคลากรในสายพยาบาล (แลลัม พวงจันทร์ 2533: 72-87) งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินในโรงพยาบาลชุมชนเป็นหน่วยงานหนึ่งในกลุ่มการพยาบาล ดังนั้นการดำเนินนโยบายและการบริหารงานภายในหน่วยงานต้องให้สอดคล้องกับแผนแม่บทของโรงพยาบาลและกลุ่มการพยาบาลซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการบริหาร โรงพยาบาล พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน มีส่วนร่วมน้อยในการกำหนดนโยบายและการบริหารงาน ดังนั้นการรับรู้ด้านนโยบายและการบริหารงานจึงอยู่ในระดับปานกลาง

4) ด้านสภาพการทำงาน งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินเป็นงานที่ให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง การปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินมีทั้งปฏิบัติงานในโรงพยาบาล การส่งต่อผู้ป่วยไปรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลที่มีศักยภาพสูงกว่าและการออกปฏิบัติงาน ณ จุดเกิดเหตุ (EMS) ดังนั้นผู้มารับบริการที่หน่วยงานนี้ จึงมีทั้งที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องการช่วยเหลือทันทีและไม่มี ความจำเป็นเร่งด่วน เนื่องจากต้องทำงานในแนวกว้างโดยต้องพบกับผู้ป่วยทุกประเภทและเป็นค่าน้ำที่ ต้องพบผู้ป่วยก่อนแพทย์ประกอบกับผู้มารับบริการมีความคาดหวังจากการมาใช้บริการสูง จึงทำให้เกิดความกดดันในการบริการผู้ป่วยทุกประเภท นอกจากนี้ยังไม่อาจคาดเดาจำนวนและประเภทผู้ป่วยที่มาใช้บริการในแต่ละช่วงเวลาได้ ทำให้การจัดสรรบุคลากรเพื่อรองรับงานอาจไม่เหมาะสม เนื่องจากมีภาระงานหนัก ฉุกเฉินและเครียด จากการที่ผู้ปฏิบัติต้องรองรับอารมณ์ของผู้ป่วยและญาติ ผู้บังคับบัญชาและสังคมที่ไม่รับรู้ความเหนื่อยยาก ทั้งอาจมีส่วนทำให้การตรวจรักษาผู้ป่วยฉุกเฉินล่าช้า ผิดพลาด สุ่มเสี่ยงและเป็นทุกข์ทั้งบุคลากร ผู้ป่วยและญาติ จึงไม่ค่อยมีใครอยากทำงานในห้องฉุกเฉิน (สันต์ หัตถิรัตน์ 2547: 1) พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานจึงมีอัตราเสี่ยงสูงต่อการถูกร้องเรียนจากผู้รับบริการ การถูกก่อกวนจากอารมณ์ของผู้รับบริการ ความก้าวร้าวรุนแรง ในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินเป็นสิ่งที่น่าสนใจและเป็น

ปัญหาสำคัญที่ไม่ค่อยมีรายงาน (Pane G.A. 1991 อ้างถึงใน อรรถย บึงวงศานุรักษ์ 2540: 44) ซึ่งส่งผลกระทบต่อปฏิบัติงานหรือ ด้านสภาพการทำงานของพยาบาลวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปัจจัยด้านเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ อยู่ในระดับต่ำอธิบาย ได้ดังนี้

5) ด้านเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ สมพงษ์ เกษมสิน (2526:75) ได้กล่าวว่าสิ่งจูงใจที่เห็นได้ง่ายและมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของพนักงาน คือ สิ่งจูงใจที่เป็นเงิน ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง ผลประโยชน์ที่แตกต่าง ๆ และสิ่งจูงใจที่มีเงินทองหรือสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น ความพึงพอใจในงาน สวัสดิการ เป็นต้น พยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข เป็นข้าราชการ ร้อยละ 91.8 และเป็นลูกจ้างชั่วคราว ร้อยละ 8.2 พยาบาลวิชาชีพที่เป็นข้าราชการนั้น เงินประจำตำแหน่งและการเลื่อนเงินเดือนเป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้และตามระบบขั้นเงินเดือนของทางราชการ สวัสดิการต่าง ๆ เป็นไปตามที่รัฐบาลและโรงพยาบาลจัดให้ ส่วนพยาบาลวิชาชีพที่เป็นลูกจ้างชั่วคราว เงินเดือนได้รับจากหมวดเงินบำรุงของโรงพยาบาลอัตราจ้างหรือการเลื่อนเงินเดือนเป็นไปตามนโยบายของแต่ละโรงพยาบาล สวัสดิการต่าง ๆ จะได้รับเท่าที่โรงพยาบาลจัดให้เท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบกับค่าครองชีพนั้นไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ในขณะที่ค่าตอบแทนที่ได้รับ เช่น เงินประจำตำแหน่ง เบี้ยกันดาร พตส. เป็นต้น ได้รับเท่ากับพยาบาลวิชาชีพงานอื่น ๆ และแตกต่างจากเภสัชกร ทันตแพทย์และแพทย์ ถึง 5 - 10 เท่า (กระทรวงสาธารณสุข 2549) ประกอบกับงานบริการผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินมีขอบเขตของงานบริการกว้างและปริมาณงานในแต่ละช่วงเวลาไม่แน่นอน อีกทั้งมีข้อจำกัดมากมายในการให้บริการผู้ป่วยตามนโยบายของแต่ละโรงพยาบาล ทำให้งานบริการเหล่านั้นมีความเสี่ยงในผู้ให้บริการ เช่น การออกปฏิบัติการช่วยหรือผู้ป่วย ณ.จุดเกิดเหตุ และการส่งผู้ป่วยไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลที่มีศักยภาพสูงกว่า พยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินซึ่งเป็นผู้ให้บริการอาจได้รับบาดเจ็บหรือการเสียชีวิต จากเหตุการณ์ดังกล่าว เป็นต้น และเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์กับเจ้าหน้าที่จากการปฏิบัติงาน การได้รับการชดเชยต่าง ๆ ก็ยังมีข้อจำกัดในการได้รับ เช่น ความล่าช้า ได้รับค่าชดเชยน้อย เป็นต้น Pigors & Myers (1981: 116) ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นแรงจูงใจในการทำงานให้เป็นผลสำเร็จ มี 8 องค์ประกอบ ซึ่ง ค่าจ้าง ค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเพียงพอก็เป็นหนึ่งในองค์ประกอบนั้น

2.1.2 ปัจจัยจูงใจ จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.79$, $SD = 0.38$) สอดคล้องกับการศึกษาของ ลดาวัลย์ รุ่งเศรษฐี (2546) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และความพึงพอใจในงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดหนองคาย พบว่า พยาบาลวิชาชีพ ศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัด

หนองคาย ความพึงพอใจในปัจจัยงูใจโดยรวมอยู่ในระดับสูง เพชรลดา ห้วยเรไร (2548) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพยาบาลห้องผ่าตัด โรงพยาบาลศูนย์ กระทรวงสาธารณสุข พบว่า พยาบาลห้องผ่าตัด โรงพยาบาลศูนย์ กระทรวงสาธารณสุข มีการรับรู้ปัจจัยงูใจอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ปัจจัยงูใจด้านความรับผิดชอบ ด้านลักษณะงาน และด้านความสำเร็จในงาน อยู่ในระดับสูง อธิบายได้ ดังนี้

1) ด้านความรับผิดชอบ งานการพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เป็นการช่วยเหลือให้การรักษายาบาลอย่างเป็นระบบทันต่อภาวะฉุกเฉินเป็นงานที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง เนื่องจากเป็นงานเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์เนื่องจากต้องให้การช่วยเหลือ แก้ไขบรรเทาอาการ และแก้ไขภาวะคุกคามชีวิตทันทีที่ตรวจพบปัญหา การปฏิบัติงานต้องมีประสิทธิภาพอยู่ตลอดเวลาและผิดพลาดไม่ได้ เนื่องจากความผิดพลาดจะส่งผลเสียต่อภาวะสุขภาพหรือแม้กระทั่งชีวิตผู้ป่วย (วันทนา พรหมเศรษฐี 2545: 49) พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน นอกจากจะปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่พยาบาลซึ่งต้องปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและทบทวนผลการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาตนเองพัฒนาระบบงานแล้ว ยังต้องมีหน้าที่พิเศษที่ร่วมรับผิดชอบกับเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ในโรงพยาบาลเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริการทั้งระบบของโรงพยาบาลอีกด้วย ด้วยบทบาทหน้าที่ที่มอบหมายให้พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินรับผิดชอบมีความชัดเจนในขอบเขตงาน ตามมาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลการบริการผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ซึ่งกองการพยาบาล สำนักปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข และนโยบายของโรงพยาบาลกำหนดไว้ ทำให้ผู้ปฏิบัติจึงให้ความสำคัญอย่างเต็มที่

2) ด้านลักษณะงาน งานการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินเป็นงานที่ต้องประมวลความรู้ทางการพยาบาลทั้งหมด เป็นงานบริการพยาบาลที่ต้องให้การพยาบาลอย่างรวดเร็ว ถูกต้องและผู้รับบริการมีความปลอดภัย เป็นงานเฉพาะที่ต้องอาศัยประสบการณ์ ใช้ความรู้และทักษะที่มีความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาเร่งด่วนที่เกิดขึ้นตั้งแต่แรกรับผู้ป่วยจนเสร็จสิ้นการรักษา ตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลวิชาชีพหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ที่สำนักงานก.พ.กำหนดไว้ อีกทั้งยังเป็นงานที่มีลักษณะความเป็นวิชาชีพ งานบริการอุบัติเหตุและฉุกเฉินเป็นลักษณะงานที่ต้องใช้การตัดสินใจอย่างรีบด่วน ทำทายความสามารถของพยาบาลที่ปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดความรู้สึกในคุณค่าของความสำเร็จจากการกระทำของพยาบาลที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพบริการที่แสดงต่อผู้รับบริการรู้สึกได้ว่า ได้ทำสิ่งที่ดี มีความชื่นชมในงานของตนและมั่นใจ (วันทนา พรหมเศรษฐี 2545: 4)

3) ด้านความสำเร็จในงาน บุคลากรทุกคนขององค์กรถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่ง เมื่อบุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองแล้ว บุคลากรกลับมาปฏิบัติงานและมีผลงานหรือประสบความสำเร็จจากการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายงานเท่าใด คุณค่าของตัวบุคลากรแต่ละคนก็จะยิ่งเพิ่มขึ้น (ณรงค์ศักดิ์ บุญเลิศ 2547: 215) ดังที่กล่าวมาแล้วว่างานการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินเป็นงานเฉพาะที่ต้องอาศัยประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเชี่ยวชาญมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้รู้สึกมั่นใจในการให้บริการผู้ป่วย มีความภาคภูมิใจที่ปฏิบัติได้สำเร็จตามเป้าหมายและให้บริการมีคุณภาพแก่ผู้รับบริการ ซึ่งเป็นการความต้องการขั้นสูงสุดตามทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์

สำหรับด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ การได้รับการยอมรับ อยู่ในระดับปานกลาง อธิบายได้ ดังนี้

4) ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ จากการศึกษาของ วิภาดา แสงจันทร์ (2548: 61) พบว่า ในการปฏิบัติงานพยาบาลต้องการได้รับความก้าวหน้า ได้รับการพัฒนาในทิศทางที่ตนเองต้องการ มีความก้าวหน้าในตำแหน่งสูงขึ้น มีโอกาสได้รับการศึกษาความรู้เพิ่มเติม ได้รับการพัฒนาทักษะในการทำงานเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการปฏิบัติงาน พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน มีผู้ปฏิบัติงานเป็นข้าราชการ ร้อยละ 91.8 และเป็นลูกจ้างชั่วคราว ร้อยละ 8.2 พยาบาลวิชาชีพที่เป็นข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดกรอบให้พยาบาลพยาบาลวิชาชีพ ระดับ 7 เป็นระดับที่สูงสุดในการปฏิบัติงาน ทำให้พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานมาเป็นระยะเวลานาน มีความก้าวหน้าไม่เหมาะสมกับระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน สำหรับพยาบาลวิชาชีพที่เป็นลูกจ้างชั่วคราวไม่สามารถบรรจุเป็นข้าราชการได้เนื่องจากนโยบายการลดกำลังคนของสำนักงาน ก.พ.ทำให้มีแนวทางในการกำหนดความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพไม่สอดคล้องกับระยะเวลาการปฏิบัติงาน ความเชี่ยวชาญของพยาบาลวิชาชีพ

5) ด้านการได้รับการยอมรับ พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ประเมินการรับรู้ด้านการได้รับการยอมรับปานกลาง อาจเนื่องจากสภาวะการณ์ในหน่วยงาน อุบัติเหตุฉุกเฉินจะมีความเร่งด่วนทั้งผู้ป่วย ญาติและผู้ให้บริการประกอบกับความคาดหวังที่สูงขึ้นของผู้รับบริการ ทำให้งานบริการด้านนี้มักจะได้รับคำร้องเรียนกล่าวโทษจากผู้รับบริการเสมอ ในโรงพยาบาลชุมชนมีจำนวนแพทย์จำกัดทำให้บางครั้งพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินต้องตรวจรักษาผู้ป่วยนอกเวลาราชการแทนแพทย์ด้วยอีกด้วย จากการศึกษาของ อุษนันท์ อินทมาศน์ (2546: ง) พบว่าพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน มีการปฏิบัติหน้าที่เกินขอบเขตในเรื่องการรักษาโรค โดยพยาบาลวิชาชีพได้ให้บริการรักษานอกเวลาราชการแก่ผู้รับบริการที่เจ็บป่วยเล็กน้อยถึงรุนแรง การปฏิบัติบทบาทเกินขอบเขต พยาบาลวิชาชีพรับรู้บทบาทหน้าที่ของตนและ

ต้องการให้งานการพยาบาลเป็นไปตามขอบเขตที่กำหนด แต่ด้วยความจำเป็นด้านบุคลากร ทำให้พยาบาลวิชาชีพต้องปฏิบัติหน้าที่ด้านการรักษา ซึ่งผู้ป่วยจะให้ความเชื่อถือในการตรวจรักษาของพยาบาลน้อยกว่าแพทย์ สุคาพรรณ รัชฎา (2546: 472) กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติงานการพยาบาลในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินจะต้องพบผู้ป่วยทุกประเภท โดยเฉพาะผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุหรือถูกทำร้าย พยาบาลมีโอกาสนจะถูกร้องเรียนหรือถูกฟ้องร้องตามกฎหมายได้ เมื่อผู้ป่วยและญาติไม่พอใจในบริการที่ได้รับ แม้บางครั้งพยาบาลจะกระทำไปด้วยความบริสุทธิ์ใจในวิชาชีพ แต่อาจเกินขอบเขตหน้าที่ของตน โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์แต่ในบางกรณีก็เนื่องจากขาดทักษะหรือความสามารถในบางเรื่อง

2.2 ระดับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โดยรวม อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.92$, $SD = 0.41$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าสมรรถนะด้านกฎหมาย จริยธรรม ด้านการประเมินอาการ ด้านการช่วยฟื้นคืน ด้านภาวะผู้นำ ด้านปฏิบัติการพยาบาล ด้านการใช้เทคโนโลยี ด้านการบริหารงานในหน่วยงาน อยู่ในระดับสูง ส่วนสมรรถนะด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง อธิบายได้ดังนี้

2.2.1 สมรรถนะด้านกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณ ในปัจจุบันประชาชนสนใจที่จะศึกษากฎหมายกันมากขึ้นและสามารถนำความรู้ต่าง ๆ มาพิทักษ์สิทธิ์หรือเรียกร้องสิทธิอันควรมีควรได้ของตน จึงมีการฟ้องร้องคดีกันมากขึ้นดังจะเห็นได้จากกรณีต่าง ๆ ที่นำเสนอพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องปฏิบัติงานใกล้ชิดกับประชาชนและการปฏิบัติงานของพยาบาล อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกายหรือสุขภาพของผู้ป่วยหรือผู้รับบริการได้ง่าย ดังนั้นพยาบาลจึงต้องมีความรู้ทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพื่อจะได้ตระหนักถึงขณะปฏิบัติงานและมีหลักเกณฑ์ในการป้องกันตนเอง ลดความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้องไม่ว่าทางจริยธรรมแห่งวิชาชีพ วินัยข้าราชการ และยังรวมไปถึงการถูกดำเนินคดีทางแพ่ง ทางอาญา พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินต้องให้การบริการผู้ป่วยอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ปลอดภัย การปฏิบัติการพยาบาลใด ๆ จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมีจริยธรรม ปฏิบัติต่อผู้ป่วยในฐานะของความเป็นมนุษย์ที่พึงปฏิบัติต่อกันด้วยความเอื้ออาทร มีความอ่อนโยน เชื่อถือและไว้วางใจได้ เอาใจเขามาใส่ใจเราและให้ความเคารพในฐานะของความเป็นมนุษย์ที่มีศักดิ์ศรีเช่นเดียวกับตนเอง Aiken (1994 อ้างถึงใน วันทนา พรหมเสริม 2545: 30) กล่าวไว้ว่าถึงแม้ว่าคนเราสามารถกระทำผิดได้แต่พยาบาลที่มีความเข้าใจต่อจรรยาบรรณปฏิบัติตามจรรยาบรรณ และปฏิบัติตามมาตรฐานการพยาบาลและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลแทบไม่มีโอกาสถูกฟ้องร้องเลย นอกจากนี้สภาการพยาบาลยังได้มีการ

ประชุมวิชาการเรื่อง “พยาบาลกับคหิตทางจริยธรรมวิชาชีพ วินัยราชการหรือคหิตเพ่ง คหิตอาญา” เป็นประจำซึ่งในปี พ.ศ. 2550 ซึ่งได้จัดเป็นรุ่นที่ 5 และยังมีกรนำเสนอกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพพยาบาลทางเว็บไซต์ของสภาการพยาบาลอีกด้วย ดังนั้นสมรรถนะด้านกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินจึงอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับ วันทนา พรหมเศรษฐี (2545) ซึ่งศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียง

2.2.2 สมรรถนะด้านการประเมินอาการ Adler และ Icenhour (1993 อ้างถึงใน อรทัย ปิงวงสานุรักษ์ 2540: 32) ได้ศึกษากิจกรรมการปฏิบัติการตามบทบาทของพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน 9 กิจกรรม พบว่ากิจกรรมที่ทำบ่อยครั้งที่สุด คือ บทบาทด้านการประเมินอาการโดยพบถึงร้อยละ 38.9 การประเมินผู้ป่วยเมื่อแรกรับมีความสำคัญมากและถือเป็นช่วงเวลาสำคัญที่สุดช่วงหนึ่งของการดูแลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน (golden period) กิจกรรมการประเมินผู้ป่วยเป็นกิจกรรมแรกของกระบวนการพยาบาล การประเมินผู้ป่วยทำให้สามารถทราบปัญหาเร่งด่วนที่เกิดขึ้นและแก้ไขภาวะนั้นได้อย่างรวดเร็ว พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จึงต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถตัดสินใจกับเหตุการณ์ฉุกเฉินได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว โดยอาศัยการประเมิน การสังเกตอาการและอาการแสดงของผู้ป่วยร่วมกับการจัดลำดับความรุนแรงของภาวะการเจ็บป่วย เพื่อให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้น การรักษาต่อเนื่องอย่างรวดเร็ว เหมาะสมและป้องกันภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยฉุกเฉินอันจะส่งผลให้ผู้ป่วยพ้นจากภาวะวิกฤตและลดการสูญเสียอวัยวะได้ จึงมีความจำเป็นที่พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินจะต้องมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประเมินผู้ป่วยได้เป็นอย่างดี ดังนั้นพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินจึงต้องมีสมรรถนะด้านการประเมินอาการตามบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับ วันทนา พรหมเศรษฐี (2545) ซึ่งศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียง

2.2.3 สมรรถนะด้านการช่วยฟื้นคืน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤติเป็นภาวะที่คุกคามต่อชีวิตที่ต้องได้รับการช่วยเหลือทันที การรีบจะทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความพิการได้ ผู้ป่วยทุกรายที่อยู่ในภาวะฉุกเฉินจำเป็นต้องได้รับการดูแลอย่างถูกต้องและรวดเร็วจากบุคลากรพยาบาล ซึ่งใกล้ชิดผู้ป่วยมากที่สุด เพื่อช่วยประคับประคองชีวิตผู้ป่วยให้ผ่านพ้นภาวะฉุกเฉินได้โดยเร็วที่สุด การปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพจะประสบผลสำเร็จได้นั้น จะต้องมีบุคลากรในทีมสุขภาพที่มีความรู้ ความชำนาญ มีการฝึกอบรมการช่วยฟื้นคืนชีพและฝึกปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพทุกปี และมีความสามารถในการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือพิเศษต่าง ๆ ในการปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพได้อย่างถูกต้อง การช่วยฟื้นคืนชีพเป็นการพยาบาลฉุกเฉินและวิกฤติที่พยาบาลต้องตระหนักถึงความสำคัญ

ควรมีความคิดอย่างมีวิจารณญาณในการพยาบาลทั้งความรู้และทักษะตลอดจนความรวดเร็ว ความคล่องตัว (สุภาพ สุวรรณเวช 2546: 99) ซึ่งสภาการพยาบาลได้กำหนดความสามารถของพยาบาลที่ปฏิบัติงานแผนกต่าง ๆ ของโรงพยาบาลไว้ โดยกำหนดให้ควรมีพยาบาลวิชาชีพที่ผ่านการอบรม การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นสูงประจำหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินตลอดเวลา (พูลสุข หิงคานนท์ 2549:1-30) พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินที่ทำให้การพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินและวิกฤติจึงต้องมีความรู้ ความชำนาญและการตัดสินใจที่รวดเร็วและถูกต้องในการดูแลผู้ป่วย สอดคล้องกับการพิจารณาคะแนนสมรรถนะด้านการช่วยฟื้นคืน โดยรวมที่อยู่ในระดับสูง

2.2.4 สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ พยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

โรงพยาบาลชุมชน ประเมินสมรรถนะด้านภาวะผู้นำของตนเองอยู่ในระดับสูง สอดคล้อง จินดา อัทธู ซึ่งศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นในการบริหารงานของหัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2545) และวันทนา พรหมเสริม (2545) ซึ่งศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่พบเห็น โดยทั่วไปในสังคมมนุษย์ เกิดขึ้นได้เพราะลักษณะที่แตกต่างกันของบุคคล ผู้นำทางการพยาบาลจะต้องมีลักษณะที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในวิชาชีพ งานบริการผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินเป็นงานที่ต้องปฏิบัติเป็นทีมซึ่งต้องมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ร่วมงาน และในสถานการณ์ที่ฉุกเฉินเร่งด่วนที่ไม่สามารถรอได้ พยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินทุกคนก็สามารถเป็นผู้นำและสามารถตัดสินใจได้โดยไม่ต้องรอคำสั่งจากหัวหน้าเวร ผู้นำทีมทางการพยาบาลต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถที่จะอำนวยความสะดวกให้ผู้อื่นให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การมีภาวะผู้นำที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของสมาชิกทีมงานสิ่งนี้จะช่วยสร้างความเชื่อถือศรัทธาให้เกิดแก่สมาชิกทีมงานทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานของทีมงานทำให้งานบรรลุผลสำเร็จได้เร็วขึ้น (เฉลิมพงศ์ มีสมนัย 2547:393)

2.2.5 สมรรถนะด้านปฏิบัติการพยาบาล เป็นบทบาทหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง และเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของวิชาชีพ อีกทั้งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ปฏิบัติงานมากกว่า 5 ปี ร้อยละ 54.9 ซึ่งตามแนวคิดของ Benner (1984 อ้างถึงใน สมจิต หนูเจริญกุล 2543 :11) หมายถึง ระยะเวลาผู้เชี่ยวชาญ (Expert) สามารถเชื่อมโยงและเข้าใจสถานการณ์ได้ดี มีโอกาสเผชิญปัญหาและมีข้อมูลในการตัดสินใจและเลือกแนวทางการปฏิบัติได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น บทบาทของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินต้องค้นหาปัญหาและดำเนินการแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว การให้การพยาบาลในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน มีทั้งการพยาบาลที่เป็นอิสระและการให้การช่วยเหลือร่วมกับบุคลากรในทีมสุขภาพ กิจกรรมการพยาบาลงานอุบัติเหตุ

และฉุกเฉินกิจกรรมหนึ่ง ๆ ต้องประกอบไปด้วยหน้าที่ที่แตกต่างกันหลายอย่าง พยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินจะเป็นบุคคลแรกที่พบผู้ป่วยจึงต้องรู้ถึงภาวะฉุกเฉิน ความเป็นมาของโรคของผู้ป่วยและสามารถสังเกตถึงอาการผิดปกติที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องโดยต้องประมวลความรู้ทางการพยาบาลทั้งหมด จึงจะสามารถปฏิบัติการพยาบาลได้อย่าง รวดเร็ว ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการพิจารณาคะแนนแบบสอบ ตามรายชื่อพบว่าทุกรายชื่อในสมรรถนะด้านการวางแผนและปฏิบัติการพยาบาลอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับ จินดา อัดชู (2545) ซึ่งศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นในการบริหารงานของหัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และวันทนา พรหมเสริม (2545) ซึ่งศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2.6 สมรรถนะด้านการใช้เครื่องมือ วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไม่หยุดยั้งทั้งนี้มาจากลักษณะเฉพาะของวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ซึ่งประกอบด้วยร่างกาย จิตใจ สังคมและสิ่งแวดล้อม การแพทย์ในปัจจุบันก้าวหน้าและขีดความสามารถสูงกว่าในอดีตเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ใช้มีความซับซ้อนมากขึ้น การรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะฉุกเฉินและวิกฤตจึงมีเครื่องมือทางการแพทย์ที่จำเป็นและสำคัญในการช่วยชีวิตผู้ป่วยประจำ หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ดังนั้นพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินจึงต้องมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือทุกชนิด ต้องมั่นฝึกฝนหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ (จารุวรรณ พรรคพานิช ภัทรา นิโครธาและจินตนา ดันติกุล 2546: 5) การเลือกใช้ การเตรียมเครื่องมือและการบำรุงรักษา เครื่องมือทางการแพทย์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้บริการผู้ป่วยในภาวะฉุกเฉินอย่างรวดเร็ว ถูกต้องและปลอดภัย พยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน จึงประเมินสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีของตนเองอยู่ในระดับสูง

2.2.7 สมรรถนะด้านการบริหารงานในหน่วยงาน บทบาทในทีมพยาบาลของ พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินนั้นมีทั้งบทบาทการเป็นหัวหน้าทีมและสมาชิกในทีม หมุนเวียนสลับเปลี่ยนกันไปตลอดเวลา ในการปฏิบัติงานนอกเวลาพยาบาลต้องทำหน้าที่แทน หัวหน้าหอผู้ป่วย ซึ่งต้องทำหน้าที่บริหารพร้อมกันไปในการบริหารคน บริหารการพยาบาล บริหารสิ่งแวดล้อม (ฟารีดา อิบราฮิม 2542 อ้างถึงใน นารี แซ่ฮึง 2543: 67) หน่วยงานอุบัติเหตุและ ฉุกเฉินเป็นหน่วยงานที่สำคัญหน่วยงานหนึ่งของโรงพยาบาลที่ต้องให้บริการรักษาผู้บาดเจ็บและ เจ็บป่วยที่อยู่ในภาวะฉุกเฉินและวิกฤตที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างรีบด่วน ดังนั้นการเตรียม หน่วยงานให้มีความพร้อมตลอดเวลาและการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้นมิใช่เป็น หน้าที่เฉพาะหัวหน้าหน่วยงานเท่านั้นแต่รวมถึงบุคลากรทุกคนในทีม พยาบาลวิชาชีพงาน

อุบัติเหตุและฉุกเฉินในฐานะหัวหน้าทีม (Incharge) จึงต้องมีความรู้ในการการบริหารงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินเป็นอย่างดี สมรรถนะด้านการบริหารงานในหน่วยงานจึงอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับ วันทนา พรหมเศรษฐี (2545) ซึ่งศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2.8 สมรรถนะด้านวิชาการ สำหรับสมรรถนะด้านนี้พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน ประเมินตนเองอยู่ในระดับรวมระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ วันทนา พรหมเศรษฐี (2545) อาจเนื่องจากพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน กลุ่มที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนมากจบการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 96.30 วิไลพรรณ มณีพันธ์ (2539 อ้างถึงใน อรทัย ปิงวงศานุรักษ์ 2540: 39) ได้ศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร พบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง พยาบาลที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสูงกว่าพยาบาลประจำการที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ความสามารถในการบูรณาการความรู้ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และนำผลการวิจัยมาพัฒนาทั้งตนเองและระบบงาน ความสามารถด้านภาษาอังกฤษจึงอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นเพื่อให้พยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินเป็นผู้ที่มีสมรรถนะทางวิชาการที่ดีจึงต้องมีการพัฒนาตนเองทางวิชาการอย่างต่อเนื่องและทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่น

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจ ทั้งรายด้านและโดยรวมกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน พบว่าปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4.1 และ 4.2 อธิบายผลได้ดังนี้

2.3.1 ปัจจัยค้ำจุน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยค้ำจุนโดยรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินในระดับปานกลาง ($r = 0.485$) เมื่อพิจารณารายด้านของปัจจัยค้ำจุน พบว่า ด้านสภาพการทำงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ด้านนโยบายและการบริหารงาน มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินในระดับปานกลาง ($r = 0.473$, $r = 0.421$, 0.400) ด้านการปกครองนิเทศ

ด้านเงินเดือน ค่าตอบแทนและสวัสดิการ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินในระดับต่ำ ($r = 0.389$, $r = 0.254$) อธิบายได้ดังนี้

ปัจจัยค่าจูนเป็นปัจจัยที่ทำให้ดำรงชีวิตได้ องค์ประกอบของปัจจัยค่าจูนจะเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสภาพของการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผลผลิตและประสิทธิภาพของของงาน (พูลสุข หิงคานนท์ 2549: 3-34) ปัจจัยค่าจูนเป็นข้อกำหนดเบื้องต้นที่ป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พึงพอใจ ถ้าขาดหรือไม่สอดคล้องกับผู้ปฏิบัติงานก็จะนำไปสู่การไม่ชอบงานนั้นทำให้ผลการปฏิบัติงานต่ำลง แต่หากมีปัจจัยค่าจูนเพียงพอก็จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานได้ผลระยะหนึ่ง จึงจำเป็นต้องมีปัจจัยค่าจูนนำมาก่อนและเสริมปัจจัยจูงใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การบริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินเป็นงานที่ต้องปฏิบัติเป็นทีมซึ่งต้องมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ร่วมงาน มีการทำงานเป็นทีมที่สอดคล้องกันและมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายตลอดจนการปกครองนิเทศที่เป็นวิธีการช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้ถูกนิเทศแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการทำงาน นอกจากนี้สภาพการทำงานที่การจัดสภาพของที่ทำงานให้เป็นสัดส่วน สะอาดเรียบร้อย มีอุปกรณ์และมีสวัสดิการที่เพียงพอและเหมาะสม ทำให้คนสามารถทำงานให้บังเกิดผลได้อย่างรวดเร็ว เป็นการเสริมสร้างความสามารถและสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพได้เพราะสมรรถนะนั้นมีปัจจัยจากความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีความพึงพอใจต่องาน

2.3.2 ปัจจัยจูงใจ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยจูงใจโดยรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินในระดับสูง ($r = 0.696$) เมื่อพิจารณารายด้านของปัจจัยจูงใจ พบว่า ด้านความรับผิดชอบ ด้านลักษณะงาน ด้านการได้รับการยอมรับ ด้านความสำเร็จในงาน และด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินในระดับปานกลาง ($r = 0.578$, $r = 0.548$, $r = 0.537$, $r = 0.481$, $r = 0.464$) อธิบายได้ดังนี้

ปัจจัยจูงใจเป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับเนื้อหา (Job Content) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในงานขั้นที่สูงกว่าและเป็นความพึงพอใจในความสำเร็จของงานที่บุคคลได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ มีการพัฒนาและเติบโต หากเข้าได้รับการตอบสนองผลผลิตของงานก็จะมีประสิทธิภาพด้วย (พูลสุข หิงคานนท์ 2549: 3-34) ลักษณะงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินงานที่ต้องประมวลความรู้ทางการพยาบาลทั้งหมด เป็นงานบริการพยาบาลที่ต้องให้การพยาบาลอย่างรวดเร็ว ถูกต้องและผู้รับบริการมีความปลอดภัย เป็นงานเฉพาะที่ต้องอาศัยประสบการณ์ ใ้ใช้ความรู้และทักษะที่มีความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาเร่งด่วน การที่ได้ปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ มีอิสระในการตัดสินใจจนบังเกิดความสำเร็จและได้รับการ

ยอมรับนับถือ ยกย่องชมเชย การได้รับการเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานตลอดจน การได้รับความก้าวหน้าในหน้าที่การงานจะทำให้เกิดความพร้อมในการสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ เป็นสิ่งที่ทำทนายและสร้างความภาคภูมิใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ทำให้พยาบาลวิชาชีพมีทัศนคติที่ดีในการทำงานจึงทำให้ผลการปฏิบัติงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ ทำให้สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งาน อุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข สูงขึ้นได้

2.4 การศึกษาอิทธิพลของปัจจัยที่สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะของพยาบาล วิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า ตัวพยากรณ์ที่สามารถร่วมกันทำนาย สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวง สาธารณสุข ได้แก่ ปัจจัยจูงใจด้านความรับผิดชอบ ปัจจัยจูงใจด้านการได้รับการยอมรับ ปัจจัยค้ำ จุนด้านสภาพการทำงาน ปัจจัยจูงใจด้านลักษณะงาน โดยตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว สามารถร่วมกัน พยากรณ์สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้ร้อยละ 55.10 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4.3

จากการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยจูงใจด้านความรับผิดชอบ ด้านการได้รับการยอมรับ ด้านลักษณะงาน เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับงาน โดยตรงความท้าทายของงาน ความน่าสนใจของงาน ความรับผิดชอบที่ชัดเจนภายในขอบเขตหน้าที่ของงานรวมถึงการได้รับการมอบหมายให้ทำงานที่ สูงขึ้น ทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจที่จะใช้ความพยายามปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมาย ไว้เพื่อคุณภาพผลงาน สำหรับปัจจัยค้ำจุนด้านสภาพการทำงานเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และสภาพของการทำงาน การปรับปรุงการทำงานเพื่อเอื้ออำนวยให้เกิดประสิทธิภาพในการ ทำงาน ความปลอดภัยและคุณภาพงานจะเป็นพื้นฐานในการเพิ่มผลผลิต ปัจจัยดังกล่าวเป็นการ เพิ่มสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินและยิ่งถ้าเพิ่มปัจจัยด้านนั้นมากขึ้นก็ยิ่ง เป็นการเพิ่มสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินเพิ่มขึ้น Portsmouth Housing Trust (อ้างถึงใน ควงจันท์ ทิพย์ปรีชา 2548: 9) ได้กล่าวไว้ว่า อะไรก็ตามที่คนเราทำตามบทบาท ได้ดี ตามศักยภาพที่ได้แสดงออกถึงความรู้ ทักษะ ที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ก็แสดง ความสามารถออกมาเป็นสมรรถนะที่พึงประสงค์ได้เช่นกัน ดังนั้นปัจจัยที่ส่งเสริมให้บุคคลได้ ทำงานตามความรับผิดชอบ ได้รับการยอมรับ ได้ทำงานในลักษณะงานที่ตรงตามความรับผิดชอบ และสภาพการทำงานที่เหมาะสม จึงมีอิทธิพลต่อสมรรถนะของบุคคล

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข โดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สมรรถนะด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ยังพบว่าพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ได้รับปัจจัยค้ำจุนในระดับปานกลางและปัจจัยจูงใจในระดับสูง รวมทั้งพบว่าปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจมีอิทธิพลทางบวกต่อสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จึงเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

3.1.1 ควรส่งเสริมให้สมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ที่อยู่ในระดับสูงให้เพิ่มขึ้นและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ให้สอดคล้องกับวิวัฒนาการทางการแพทย์ที่เจริญก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ และมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

3.1.2 สมรรถนะด้านวิชาการที่อยู่ในระดับปานกลางซึ่งต่ำกว่าสมรรถนะด้านอื่น ควรมีการสนับสนุนด้านเอกสารวิชาการ งบประมาณและการอบรมฟื้นฟูความรู้ทางวิชาการ และควรสนับสนุนให้มีอุปกรณ์สำหรับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเพื่อให้สามารถเข้าถึงความรู้ใหม่ ๆ และสามารถบูรณาการความรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตนเองและการบริการให้เกิดคุณภาพได้

3.1.3 ปัจจัยจูงใจด้านความรับผิดชอบ ปัจจัยจูงใจด้านการได้รับการยอมรับ ปัจจัยค้ำจุนด้านสภาพการทำงาน และปัจจัยจูงใจด้านลักษณะงาน มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข ผู้บริหารจึงควรสนับสนุนมอบหมายงานให้ตรงความสามาและกำหนดลักษณะงานให้ชัดเจน การให้การยอมรับในผลงาน ซึ่งจะทำให้เกิดแรงจูงใจในปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

3.1.4 ผู้บริหารควรพิจารณาให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านเงินเดือน ค่าตอบแทน และสวัสดิการ โดยพิจารณาถึงการจัดเงินชดเชยเพื่อการดำเนินชีวิต เมื่อได้รับผลเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่ เพิ่มเติมนอกเหนือจากความช่วยเหลือ ตามสิทธิของเจ้าหน้าที่ของราชการ การจัดสวัสดิการให้เหมาะสม การพิจารณาความดีความชอบเลื่อนขั้นเงินเดือน มีความเหมาะสม อย่างโปร่งใสและยุติธรรมและค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานตามปริมาณงาน ความยุ่งยากของงานและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่อิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เปรียบเทียบตามขนาดของโรงพยาบาล

3.2.2 ควรมีการเปรียบเทียบสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ งาน
อุบัติเหตุและฉุกเฉิน โดยการประเมินตนเองและหัวหน้าหน่วยงานประเมิน

3.2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยคุณภาพเพื่อศึกษาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งาน
อุบัติเหตุและฉุกเฉิน โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือศึกษาวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi
technique) เพื่อร่วมกำหนดสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิ่งพร ทองใบ (2547) "การบริหารค่าตอบแทน" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดองค์กรและทรัพยากรมนุษย์* หน้าที่ 13 หน้า 341 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- กรองไค อุดมสุด (2550) *ดิถีขั้นนำริความสามารถเชิงสมรรถนะหลัก สำหรับพยาบาลหน่วยอุบัติเหตุในการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุ* กรุงเทพมหานคร สหธรรมิก
- กระทรวงสาธารณสุข "ค่าตอบแทนสำหรับกำลังคนด้านสาธารณสุข" ค้นคืนวันที่ 9 มีนาคม 2550 จาก <http://www.neomoph.go.th/pay/>
- กระทรวงสาธารณสุข "สถิติสาธารณสุขที่สำคัญ" ค้นคืนวันที่ 12 เมษายน 2550 จาก <http://www.moph.go.th/stat1.php>
- กุลยา ดันดิผลาชีวะ (2532) "การพัฒนารูปแบบการฝึกภาคปฏิบัติการพยาบาลเน้นชุมชน สำหรับนักศึกษาพยาบาล : วิธีการเชิงสมรรถนะ" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กองการพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข (2542) *มาตรฐานการพยาบาลในโรงพยาบาล การพัฒนาปฏิบัติการวิชาชีพ พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
- จินดา อัดชู (2545) "การศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นในการบริหารงานของหัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- จารุวรรณ พรรคพานิช ภัทรา นิโครธา และจินตนา ดันติกุล (2546) "การบริหารงานแผนกฉุกเฉิน" ใน *สุดาพรรณ รัญจิรา และวนิดา ออประเสริฐศักดิ์ การพยาบาลฉุกเฉินและอุบัติเหตุ* หน้า 1-12 กรุงเทพมหานคร สามพานิชย์(กรุงเทพ)
- จ่านง อิ่มใจ และคารณี จามจูรี (2536) "การบริหารจัดการงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน" ใน *คารณี จามจูรี อัจฉราพรรณ กาญจนนัมพะ และสงศรี กิตติรักษ์ตระกูล การพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉิน* หน้า 12-29 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- เฉลิมพงศ์ มีสมนัย (2547) "พฤติกรรมบุคคลและกลุ่มในองค์กร" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดองค์กรและทรัพยากรมนุษย์* หน้าที่ 6 หน้า 393 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

- แจลล์ม พวงจันทร์ (2533) "บทนำ" ใน แจลล์ม พวงจันทร์ และคณะ *การบริหารการพยาบาล*
หน้า 1-14 พิษณุโลก โรงพิมพ์โมเดิร์นสกรีน
- _____. (2533) "ผู้บริหารกับผู้นำ" ใน แจลล์ม พวงจันทร์ และคณะ *การบริหารการพยาบาล*
หน้า 72-87 พิษณุโลก โรงพิมพ์โมเดิร์นสกรีน
- _____. (2533) "การบริหารงานบุคคล" ใน แจลล์ม พวงจันทร์ และคณะ *การบริหารการ*
พยาบาล หน้า 143-177 พิษณุโลก โรงพิมพ์โมเดิร์นสกรีน
- _____. (2533) "เครื่องมือในการบริหาร" ใน แจลล์ม พวงจันทร์ และคณะ *การบริหารการ*
พยาบาล หน้า 254-265 พิษณุโลก โรงพิมพ์โมเดิร์นสกรีน
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ (2547) "การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการ*
จัดองค์การและทรัพยากรมนุษย์ หน่วยที่ 14 หน้า 405 - 440 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- _____. (2541) *การจัดการทรัพยากรบุคคล* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ราช
วิทยาลัย
- ณรงค์ศักดิ์ บุญเลิศ (2547) "การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ" ใน *ประมวลสาระชุด*
วิชาการจัดองค์การและทรัพยากรมนุษย์ หน่วยที่ 11 หน้า 203 - 278 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- ดวงจันทร์ ทิพย์ปรีชา (2548) *ศักยภาพความสามารถในการบริหารทรัพยากรบุคคล*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ พี.เอ.ลีฟวิ่ง
- คุณฐิติ ทองบุญ (2547) "Professional Competencies For ER personnel" ใน *การประชุมวิชาการ*
เวชศาสตร์ฉุกเฉิน ครั้งที่ 4 เรื่อง Advance Life Support for Doctor – Nurse in ER &
EMS วันที่ 12 – 16 กรกฎาคม 2547 โรงแรมราชเอเชีย กรุงเทพมหานคร ศูนย์กู้ชีพ
“นเรนทร” โรงพยาบาลราชวิถี กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข หน้า 83
- คาราพร รักหน้าที่ (2548) "ปัจจัยด้านแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่
ปฏิบัติงานในศูนย์สุขภาพชุมชนในเขตสาธารณสุขที่ 7" วิทยานิพนธ์ปริญญา
สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- คารุณี จามจรี (2536) "หลักการประเมินและวินิจฉัยทางการพยาบาลกรณีผู้ป่วยฉุกเฉิน" ใน
คารุณี จามจรี อัจฉราพรรณ กาญจนนัมพะ และสงศรี กิตติรักษ์ตระกูล *การ*
พยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉิน หน้า 63-93 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์

- คารุณี จามจรี (2549) "การบริหารทรัพยากรเพื่อการจัดบริการพยาบาล" ใน *การพัฒนาศักยภาพระบบบริการพยาบาล* หน่วยที่ 6 หน้า 6-1 – 6-26 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
- เดือนใจ พิทยาวัฒน์ชัย (2548) "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย" *วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น*
- ทัศนยา บุญทอง (2544) "สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและสมรรถนะหลักของผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง" ใน *การสัมมนาพยาบาลศาสตร์ศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 3 เรื่อง การพัฒนาการจัดหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เพื่อตอบสนองการปฏิรูประบบบริการสุขภาพไทย* วันที่ 23-25 กรกฎาคม 2544 โรงแรมเอเชีย สภาการพยาบาล หน้า 43-48
- ธงชัย สันติวงษ์ (2530) *องค์การและการบริหาร : การศึกษาการจัดการแผนใหม่* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิชย์
- ธนชัย ยมจินดา (2547) "การควบคุมในองค์กร" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดองค์การและทรัพยากรมนุษย์* หน่วยที่ 7 หน้า 485 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- นงนุช โอบะ (2545) "องค์ประกอบสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพและความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพกับปัจจัยคัดสรรบางประการของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข" *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร*
- นงพงา ปั้นทองพันธ์ (2542) "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการภาวะผู้นำ และการเสริมสร้างพลังอำนาจในหัวหน้างานหอผู้ป่วยกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการหน่วยอภิบาลผู้ป่วยหนักโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร" *วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- นันทา เล็กสวัสดิ์ (2545) "การปฏิบัติการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานและขั้นสูงในผู้ใหญ่และเด็ก" ใน *นันทา เล็กสวัสดิ์ การปฏิบัติการช่วยชีวิตขั้นสูง : ความทันสมัยในปัจจุบัน* หน้า 1-17 เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- นารี แซ่อึ้ง (2543) "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ สังกัด
กระทรวงสาธารณสุข" วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- พรจันทร์ สุวรรณชาติ และสมใจ พุทธาพิทักษ์ผล (2544) "พัฒนาการวิชาชีพการพยาบาล" ใน
เอกสารการสอนชุดวิชาหมโนมติและกระบวนการพยาบาล หน่วยที่ 2 หน้า 27 - 109
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
- พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ (2544) *ก้าวใหม่สู่บทบาทใหม่ในการบริหารการพยาบาล*
กรุงเทพมหานคร ว่างใหม่บุณพรินต์
- พลสุข หิงคานนท์ (2549)) "ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารระบบบริการพยาบาล" ใน *ประมวล
สาระชุดวิชาการพัฒนาศักยภาพระบบบริการพยาบาล* หน่วยที่ 3 หน้า 3-34
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
- _____ (2549) "แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพระบบบริการพยาบาล" ใน *ประมวล
สาระชุดวิชาการพัฒนาศักยภาพระบบบริการพยาบาล* หน่วยที่ 1 หน้า 1-1-1-43
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
- เพชรลดา ห้วยเรไร (2548) "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพยาบาลห้องผ่าตัด โรงพยาบาล
ศูนย์ กระทรวงสาธารณสุข" วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- เพ็ญศรี ปรางสุวรรณ (2541) "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถในการ
ปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดภาคใต้ในประเทศไทย"
วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลสาธารณสุข บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- ฟารีดา อิบราฮิม (2541) *นิเทศวิชาชีพและจริยศาสตร์ทางการพยาบาล* กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์สามเจริญพานิชย์
- ภัทรา เจดีย์ศรี (2533) "การนิเทศการพยาบาล" ใน *แฉล้ม พวงอยู่และคณะ การบริหารการ
พยาบาล* หน้า 210-2230 พิษณุโลก โรงพิมพ์โมเดิร์นสกรีน
- มุกดา ต้นชัย (2549) "สถิติที่ใช้ศึกษาความสัมพันธ์ของข้อมูล" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัย
ทางการพยาบาล สารสนเทศและสถิติ* หน่วยที่ 9 หน้า 9-1-9-88 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

- ยุบล แสงอรุณ (2547) "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล สภาพแวดล้อมในการทำงาน กับ ความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลชุมชน ขนาด 60 เตียง จังหวัดสุพรรณบุรี" วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ราชบัณฑิตยสถาน ((2539) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- ราณี อธิชัยกุล (2547) "การจูงใจและการติดต่อสื่อสารในองค์กร" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการ จัดองค์การและทรัพยากรมนุษย์* หน่วยที่ 5 หน้า 271-338 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- เรวดี ศิรินคร (2536) "จริยธรรมในการให้บริการผู้ป่วย" ใน *คาร์ณี จามจุรี อัจฉราพรรณ กาญจนนัมพะ และสงศรี กิตติรักษ์ตระกูล การพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉิน* หน้า 401-422 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ลดาวัลย์ รุจเศรษฐี (2546) "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และความพึงพอใจในงานกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดหนองคาย" วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ลธิธิการ ศรีวะรมย์ (2547) "องค์การและสภาพแวดล้อมองค์กร" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการ จัดองค์การและทรัพยากรมนุษย์* หน่วยที่ 1 หน้า 1 - 52 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- วิภาดา แสงจันทร์ (2548) "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่คัดสรรและความพึงพอใจในงานกับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชนในพื้นที่ทุรกันดาร ในจังหวัดที่มีเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา" วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- วันทนา พรหมเศรษฐี (2545) "การศึกษาศมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- วิทย์ เทียงบูรณธรรม (2541) *พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย* กรุงเทพมหานคร ซิลเวอร์พินส์โปรดักส์

- ศรีวงศ์ หะวานนท์ (2536) "การบริการผู้ป่วยฉุกเฉิน" ใน คารณิ จามจรี อัจฉราพรรณ
กาญจนนัมพะ และสงศรี กิตติรักษ์ตระกูล การพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉิน หน้า 2-4
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สงศรี กิตติรักษ์ตระกูล (2536) "บทบาทของพยาบาลวิชาชีพหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน" ใน
คารณิ จามจรี อัจฉราพรรณ กาญจนนัมพะ และสงศรี กิตติรักษ์ตระกูล
การพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉิน หน้า 5-10 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุดาพรรณ ธัญจิรา (2546) "กฎหมายกับการพยาบาลในหน่วยฉุกเฉิน" ใน สุดาพรรณ ธัญจิรา
และวนิดา ออประเสริฐศักดิ์ การพยาบาลฉุกเฉินและอุบัติเหตุ หน้า 473 -480
กรุงเทพมหานคร สามพานิชย์(กรุงเทพ)
- _____ (2546) "การจำแนกผู้ป่วย" ใน สุดาพรรณ ธัญจิรา และวนิดา ออประเสริฐศักดิ์ การ
พยาบาลฉุกเฉินและอุบัติเหตุ หน้า 473 - 480 กรุงเทพมหานคร สามพานิชย์
(กรุงเทพ)
- สภาการพยาบาล (2542) พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2540
กรุงเทพมหานคร ศรียอดการพิมพ์
- สุภาพ สุวรรณเวช (2546) "การช่วยหายใจและช่วยฟื้นชีวิต" ใน สุดาพรรณ ธัญจิรา และวนิดา
ออประเสริฐศักดิ์ การพยาบาลฉุกเฉินและอุบัติเหตุ หน้า 74-99 กรุงเทพมหานคร
สามพานิชย์(กรุงเทพ)
- สุรพงษ์ มาลี (2549) "การบริหารทรัพยากรมนุษย์ตามหลักสมรรถนะ" ใน ประมวลสารชุด
วิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ หน่วยที่ 14 หน้า 14-1 – 14-47 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- สมจิต หนูเจริญกุล (2543) การพยาบาล : ศาสตร์ของการปฏิบัติ กรุงเทพมหานคร วิ.เจ.พรินด์ิง
- สมชาย กาญจนสุด (2545) "ระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินในประเทศไทย" ใน ปรีชา ศิริทอง
ถาวร สืบวงศ์ จุฑาทิสิทธิ์ และอนันต์ ตันमुखกุล ศัลยศาสตร์อุบัติเหตุ 12 การดูแล
รักษาผู้ป่วยอุบัติเหตุช่วงโคม่าแรกในห้องฉุกเฉิน หน้า 2-11 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
เรือนแก้วการพิมพ์
- สมพงษ์ เกษมสิน (2526) การบริหาร กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- สมยศ นาวิการ (2543) การบริหารและพฤติกรรมองค์กร กรุงเทพมหานคร บรรณกิจ
- สมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย (2549) ปฏิทินสาธารณสุข 2549 กรุงเทพมหานคร สหประชา
พานิชย์

- สันต์ หัตถิรัตน์ (2547) "แพทย์-พยาบาลพันธุ์ใหม่" ใน การประชุมวิชาการเวชศาสตร์ฉุกเฉิน ครั้งที่ 4 เรื่อง *Advance Life Support for Doctor - Nurse in ER & EMS* วันที่ 12 - 16 กรกฎาคม 2547 โรงแรมราชเอเชีย กรุงเทพมหานคร ศูนย์กู้ชีพ "นเรนทร" โรงพยาบาลราชวิถี กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข หน้า 1-5
- สิวลี ศรีวิไล (2542) *จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล พิมพ์ครั้งที่ 7* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุกัญญา รัศมีโชติ (2459) *แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency* พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร ศิริวัฒนา อินเตอร์พรีน
- สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ และอภิญา จำปามูล (2549) "สมรรถนะผู้นำทางการพยาบาล" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาศักยภาพระบบบริการการพยาบาล* หน่วยที่ 12 หน้า 12-1 - 12-38 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
- สุภาเพ็ญ ปาณะวัฒนพิสุทธ์ (2539) "ความพึงพอใจในงานและการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลชุมชน เขต 8" *วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*
- สมบัติ นนท์ขุนทด (2549) "ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ " *วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น*
- สุรางค์ เลิศล้ำ (2545) "บทนำ" ใน อุบลรัตน์ โพธิ์พัฒนชัย *จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล* หน้า 1-9 กรุงเทพมหานคร ประชุมช่าง
- สุวิณี วิวัฒน์วานิช และจ่านง อิ่มใจ (2536) "การจัดทีมให้การรักษายาบาล" ใน คารณิ จามจรี อังกรพรหม กาญจนนัมพะ และสงศรี กิตติรักษ์ตระกูล *การพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉิน* หน้า 31-35 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สำลี คิมนาร์ภย์ (2545) "การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลนครปฐม" *วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*
- อโนชา กลิ่นสุคนธ์ (2546) "ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสิงห์บุรี" *วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา*

- อรรถัย ปิงวงศานุรักษ์ (2540) "ตัวประกอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพหน่วยงานอุบัติเหตุและ
ฉุกเฉินในโรงพยาบาลของรัฐ" วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อวยใจ สมใจ (2548) "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลจังหวัด
ภาคใต้ตอนล่าง" วิทยานิพนธ์ปริญญาสาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
สาขารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อวยพร ตัณมุขกุล และบุญทิพย์ สิริธรรังศรี (2544) "กระบวนการพยาบาลกับปฏิบัติการพยาบาล"
ใน เอกสารการสอนชุดวิชาประเด็นและแนวโน้มทางการพยาบาล หน่วยที่ 10
หน้า 591 - 632 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
- อุษนันท์ อินทรมาศน์ (2546) "การปฏิบัติบทบาทของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชน"
วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพยาบาล บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Best, JW. (1977) *Research in Education*. 3 rd ed. New Jersey: Prentice Hall.

Boles, H. W., & Davenport, J. A. (1975) *Introduction to educational leadership*. New York:
Harper and Row.

Daft, Richard L. (1999) *Leadership Theory and Practice* Florida: The Dryden Press.

Good, Carter. (1959) *Dictionary of Education*. 2 nd ed New York: Prentice-Hall.

Herzberg, F., Mausner., B., & Synderman, BB. (1959) *The Motivation to work*. 2 nd ed. New
York: John Wiley and Sons.

LaShonda, L.B. (2004) Factors That Most Influence Job Satisfaction Among Cardiac Nurses In
An Acute Care Setting” Requirements for the degree of Master of Science Nursing.
The Graduate College of Marshall University.

McGaghie, W.C. and others. (1978) *Competency – Based Curriculum Development in medical
education*. Geneva: WHO.

Pigors, B. G., & Myer, J. L. (1981) *Principles and practice of adult health nursing*. 2 nd ed.
Missouri: Mosby Year Book.

Yukl, G.A. (1998) *Leadership in organization* 4 th ed. New Jersey: Protice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรองไค อุณหสูต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรพร เกิดมงคล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
3. อาจารย์ ดร.จันทร์เพ็ญ สันตวาจา อาจารย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครุเทพ

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ที่ ศษ 0522.26/501

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

8 พฤษภาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการทดสอบเครื่องมือการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลลาดยาว

ด้วยนางเบญจพร ปิยศิริวัฒน์ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการบริหารการพยาบาล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข และเครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถาม ซึ่งนักศึกษาต้องทำการทดลองการใช้แบบสอบถาม เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในกลุ่มพยาบาลวิชาชีพที่มีไข่มุมตัวอย่าง ก่อนดำเนินการเก็บข้อมูล

ในการนี้สาขาพยาบาลศาสตร์จึงขอความอนุเคราะห์จากโรงพยาบาลลาดยาว ได้กรุณาให้นักศึกษาสามารถส่งแบบสอบถาม เพื่อการทดสอบเครื่องมือกับพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ในโรงพยาบาลของท่านได้ ทั้งนี้นักศึกษาจะได้นำแบบสอบถามและมาประสานกับกลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลลาดยาว โดยตรงด้วยตนเองต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ตามสมควรด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พูลสุข หิงคานนท์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
โทร 02-504-7777 ต่อ 8036-7, 02-503-2620
โทรสาร 02-504-8096

ที่ ศธ 0522.26/501

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

8 พฤษภาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการทดสอบเครื่องมือการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลสูงเม่น

ด้วยนางเบญจพร ปิยสิริวัฒน์ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการบริหารการพยาบาล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข และเครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม ซึ่งนักศึกษาต้องทำการทดลองการใช้แบบสอบถาม เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในกลุ่มพยาบาลวิชาชีพที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง ก่อนดำเนินการเก็บข้อมูล

ในการนี้สาขาพยาบาลศาสตร์จึงขอความอนุเคราะห์จากโรงพยาบาลสูงเม่น ได้กรุณาให้นักศึกษาสามารถส่งแบบสอบถาม เพื่อการทดสอบเครื่องมือกับพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ในโรงพยาบาลของท่านได้ ทั้งนี้นักศึกษาจะได้นำแบบสอบถามและมาประสานกับกลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลลาดยาว โดยตรงด้วยตนเองต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ตามสมควรด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พูลสุข หิงคานนท์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
โทร 02-504-7777 ต่อ 8036-7 , 02-503-2620
โทรสาร 02-504-8096

ที่ ศธ 0522.26/614

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

4 มิถุนายน 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงพยาบาล

ด้วยนางเบญจพร ปิยศิริวัฒน์ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการบริหารการพยาบาล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

ในการนี้สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ จึงใคร่ขออนุญาตให้นักศึกษา ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อทำงานวิจัยโดยใช้แบบสอบถามในกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพใน โรงพยาบาลของท่าน ทั้งนี้ นักศึกษาจะดำเนินการประสานงานเกี่ยวกับ วัน เวลา และสถานที่ ในการดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในครั้งนี้ด้วย สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พูลสุข หิงคานนท์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
โทร 02-504-7777 ต่อ 8036-7 , 02-503-2620
โทรสาร 02-504-8096

แบบสอบถาม

วิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้สอบถามเฉพาะพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานที่งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
เดือนละ 15 เวนขึ้นไปเท่านั้น
2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจปัจจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของท่าน และสมรรถนะในการปฏิบัติงานของท่าน
3. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพล
ส่วนที่ 3 แบบวัดสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
4. โปรดอ่านคำชี้แจงก่อนตอบแบบสอบถามแต่ละส่วนโดยละเอียด และกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อคำถาม เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์
5. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความอิสระในตัดสินใจที่จะเข้าร่วมหรือสามารถปฏิเสธการเข้าร่วมตอบแบบสอบถามเมื่อใดก็ได้เมื่อเห็นสมควร
6. การนำเสนอข้อมูลจะกระทำในภาพรวมเท่านั้น ไม่มีการเสนอเป็นรายบุคคล
7. ข้อมูลที่ได้จะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด แต่จะนำไปใช้เพื่อประโยชน์การวิจัยเท่านั้น

ขอขอบคุณในความกรุณาของท่านในการตอบแบบสอบถาม

นางเบญจพร ปิยศิริวัฒน์

นักศึกษาลัทธิศาสตร์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชาการบริหารการพยาบาล

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง ตามจริงเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของท่าน

1. สถานภาพสมรส	สำหรับผู้วิจัย
☐ 1. โสด	AA1
☐ 2. คู่	
☐ 3. ม่าย หย่า แยก	
2. เพศ	AA2
☐ 1. หญิง	
☐ 2. ชาย	
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด	AA3
☐ 1. ปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาตรี	
☐ 2. ปริญญาโท	
4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินปี.....เดือน	AA4
5. สถานการณ์ปฏิบัติราชการ	AA5
☐ 1. ข้าราชการ	
☐ 2. ลูกจ้างชั่วคราว	
6. ภูมิลำเนา	AA6
☐ 1. อยู่ในอำเภอที่ท่านปฏิบัติงาน	
☐ 2. อยู่ต่างอำเภอ	
☐ 3. อยู่ต่างจังหวัด	

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพล

คำชี้แจง

1. ข้อความต่อไปนี้ เป็นคำอธิบายปัจจัยที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานจากหน่วยงานและ/หรือโรงพยาบาลของท่าน ขอให้ท่านพิจารณาว่าข้อความนั้นเป็นจริงกับหน่วยงานและ/หรือโรงพยาบาลของท่าน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าเป็นจริงเพียงข้อเดียว โดยมีความหมายดังนี้

- เป็นจริงมากที่สุด** หมายถึง ข้อความนั้นทั้งหมดตรงกับความเป็นจริงในหน่วยงานและ/หรือโรงพยาบาลของท่าน
- เป็นจริงมาก** หมายถึง ข้อความนั้นส่วนใหญ่ตรงกับความเป็นจริงในหน่วยงานและ/หรือโรงพยาบาลของท่าน
- เป็นจริงปานกลาง** หมายถึง ท่านไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงในหน่วยงานและ/หรือโรงพยาบาลของท่าน
- เป็นจริงน้อย** หมายถึง ข้อความส่วนใหญ่ไม่ตรงกับความเป็นจริงในหน่วยงานและ/หรือโรงพยาบาลของท่าน
- ไม่เป็นจริงเลย** หมายถึง ข้อความนั้นทั้งหมดไม่ตรงกับความเป็นจริงในหน่วยงานและ/หรือโรงพยาบาลของท่าน

2. คำจำกัดความ

หน่วยงาน หมายถึง งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

ผู้บังคับบัญชา หมายถึง หัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล ผู้อำนวยการ โรงพยาบาล

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงปานกลาง	เป็นจริงน้อย	ไม่เป็นจริงเลย	สำหรับผู้วิจัย
1	ปัจจัยค้ำจุนนโยบายและการบริหารงานโรงพยาบาลของท่านมีนโยบายชัดเจนในวิถีคัดเลือกพยาบาลวิชาชีพเข้าทำงาน ในงานอุบัติเหตุฉุกเฉินอย่างเหมาะสม						FA1

ข้อ ที่	ข้อความ	เป็นจริง มากที่สุด	เป็น จริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	ไม่เป็น จริง เลย	สำหรับ ผู้วิจัย
2	โรงพยาบาลของท่านมีเงิน โบนัสและ แนวทางการบริหารงานของ โรงพยาบาลให้ บุคลากรทุกระดับทราบ ทุกครั้ง และเมื่อมี การเปลี่ยนแปลงใด ๆ						FA2
3	โรงพยาบาลของท่านมีการกำหนดขอบเขต หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติพยาบาล ในงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน ไว้อย่างชัดเจน						FA3
4	โรงพยาบาลของท่านมีระบบการควบคุม กำกับงานที่ดี						FA4
5	<u>การปกครองการนิเทศ</u> ผู้บังคับบัญชาท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ						FB1
6	ท่านได้รับทราบถึงผลการปฏิบัติงานของ ตนเอง เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงการ ปฏิบัติงานอยู่เสมอ						FB2
7	ผู้บังคับบัญชาจะช่วยเสนอแนะแนวทาง แก้ปัญหาและส่งเสริมให้ตัดสินใจแก้ปัญหา การปฏิบัติงานทุกครั้ง						FB3
8	ท่านได้รับการอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับ งานที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน						FB4
9	บุคลากรในในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โดย ส่วนใหญ่ปฏิบัติงาน ไม่มีประสิทธิภาพ						FB5
10	เมื่อมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นขณะปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชาจะชี้แจงให้ท่านทราบแทนการ กล่าวโทษ						FB6
11	<u>ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน</u> บุคลากร ในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ให้ ความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี						FC1

ข้อ ที่	ข้อความ	เป็นจริง มากที่สุด	เป็น จริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	ไม่เป็น จริง เลย	สำหรับ ผู้วิจัย
12	บุคลากร ในงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน มีความเป็น กันเอง มีความเคารพ และให้เกียรติซึ่งกัน และกัน						FC2
13	ท่านได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องอื่นๆภายใน โรงพยาบาล เป็นอย่างดี						FC3
14	ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงพยาบาล เป็นประจำ						FC4
15	บุคลากรในวิชาชีพอื่นๆใน โรงพยาบาล ให้ ความร่วมมือกับพยาบาลที่ปฏิบัติงานในงาน ในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน						FC5
16	งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินมีทีมงานที่ดี และ มีผลการทำงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ กำหนดไว้						FC6
17	โรงพยาบาลของท่านส่งเสริมและสนับสนุน การสร้างเครือข่ายในการปฏิบัติงาน						FC7
18	<u>สภาพการทำงาน</u> งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินมีการจัดอัตรากำลัง เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ						FD1
19	งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินมีการจัดเครื่องมือ อุปกรณ์ เวชภัณฑ์ เพียงพอกับการทำงาน และพร้อมใช้ได้ทันที						FD2
20	ภายในสถานที่ทำงานของท่านมีแสงสว่าง เพียงพอ มีการระบายอากาศที่ดีและมีการ จัดแบ่งพื้นที่อย่างเหมาะสม						FD3
21	งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินได้รับการสนับสนุน งบประมาณ ในการจัดซื้อเครื่องมือและ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน ให้ได้ตามเกณฑ์ มาตรฐาน						FD4
22	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและ ลักษณะการใช้งานของอุปกรณ์การแพทย์						FD5

	และเครื่องมือต่าง ๆ ในหน่วยงาน						
ข้อ ที่	ข้อความ	เป็นจริง มากที่สุด	เป็น จริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	ไม่เป็น จริง เลย	สำหรับ ผู้วิจัย
23	งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ถูกคาดหวังอย่างมากจากโรงพยาบาล ในผลการปฏิบัติ ที่ต้องสร้างความพึงพอใจให้ผู้รับบริการ						FD6
24	โรงพยาบาลของท่าน มีมาตรการ ขั้นตอนให้ ความคุ้มครองพยาบาลในงานอุบัติเหตุและ ฉุกเฉิน หากมีข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการ						FD7
25	โรงพยาบาลของท่านมีมาตรการ คุ้มครอง ความปลอดภัย การถูกละเมิดในการ ปฏิบัติงานของพยาบาลในงานอุบัติเหตุและ ฉุกเฉิน เมื่อมีเหตุการณ์ก่อกวน ระหว่าง ให้บริการ เช่น คนเมาสุรา กลุ่มคนที่มีกร ทะเลาะวิวาท						FD8
26	เงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ การพิจารณาความดีความชอบเลื่อนขั้น เงินเดือน มีความเหมาะสม อย่างโปร่งใส และยุติธรรม						FE1
27	ท่านได้รับค่าตอบแทนการทำงานล่วงเวลา อย่างเป็นธรรม กับงานที่ได้รับมอบหมายทุก ครั้ง						FE2
28	โรงพยาบาลของท่านมีการจัดสวัสดิการต่าง ๆ เช่น บ้านพัก อาหารเจ้าหน้าที่ที่อยู่แเวร เป็น ดัน ให้เหมาะสม						FE3
29	โรงพยาบาลของท่าน มีการจัดเงินชดเชยเพื่อ การดำเนินชีวิต เมื่อต้องได้รับผลเสียหา ยจากการปฏิบัติหน้าที่ เพิ่มเติมนอกเหนือจาก ความช่วยเหลือ ตามสิทธิของเจ้าหน้าที่ของ ราชการ						FE4

ข้อ ที่	ข้อความ	เป็นจริง มากที่สุด	เป็น จริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	ไม่เป็น จริง เลย	สำหรับ ผู้วิจัย
30	<u>ปัจจัยจูงใจ</u> ความสำเร็จในงาน ท่านภูมิใจกับผลงานที่สำเร็จตามเป้าหมาย ที่ตั้งไว้						FF1
31	ผลการประเมินการปฏิบัติงานของท่านอยู่ใน เกณฑ์ดี						FF2
32	ท่านภาคภูมิใจในตำแหน่งงานและงานที่ท่าน ปฏิบัติงาน						FF3
33	ท่านรู้สึกมีความทุกข์ในการทำงาน มากกว่า ความรู้สึกที่เป็นสุข						FF4
34	ท่าน มีความเชี่ยวชาญ มั่นใจการ ในการ ให้บริการพยาบาลงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน มากขึ้นเรื่อยๆ						FF5
35	<u>การได้รับการยอมรับ</u> การปฏิบัติงานของท่านได้รับการชื่นชม ยอมรับจากผู้รับบริการ						FG1
36	ท่าน ได้รับมอบหมายให้ทำงานที่ท้าทาย ความสามารถ						FG2
37	ท่าน ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน โดย ท่านมีผลงานที่เป็นที่ยอมรับ						FG3
38	เมื่อหน่วยงานมีภารกิจ เร่งด่วน ท่านมัก ได้รับเลือกให้เป็นผู้ปฏิบัติ						FG4
39	ท่านมักได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน นอกเหนือจากความรับผิดชอบในหน้าที่ของ ท่าน						FG5
40	ท่านได้รับคำยกย่อง ชมเชย การอ้างอิงเป็น ตัวอย่างที่ดีของหน่วยงานและ/หรือ โรงพยาบาล						FG6
41	<u>ลักษณะงาน</u> งานที่ท่านทำมีภาระงานมาก มีกิจกรรมที่ หลากหลาย						FH1

ข้อ ที่	ข้อความ	เป็นจริง มากที่สุด	เป็น จริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	ไม่เป็น จริง เลย	สำหรับ ผู้วิจัย
42	งานที่ท่านต้องใช้ทักษะและความสามารถ หลายอย่าง						FH2
43	ท่านได้รับมอบหมายงานอย่าง เหมาะสมกับ ภาระงานและความรู้ความสามารถ						FH3
44	งานการพยาบาลในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เป็นงานที่ทำท่าย และสร้างความภูมิใจแก่ ผู้ปฏิบัติงาน						FH4
45	<u>ความรับผิดชอบ</u> ท่านปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบและมีความ ทุ่มเทกับงานที่ได้รับมอบหมาย						FI1
46	ท่านให้ความสำคัญกับงานอย่างเต็ม ความสามารถทุกงาน						FI2
47	ท่านมีการทบทวนผลการปฏิบัติงานทั้งใน ส่วนที่สำเร็จ และมีข้อผิดพลาด มาพัฒนา ตนเองอยู่เสมอ						FI3
48	ท่าน คิดหาวิธีการแก้ปัญหา ในการปรับปรุง งานที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ						FI4
49	ท่านพร้อมรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้นจากการ ปฏิบัติงาน และยินดีปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น						FI5
50	<u>ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่</u> ท่านได้รับการสนับสนุนในการเข้ารับการ อบรมและเพิ่มพูนทักษะ ในการปฏิบัติงาน						FJ1
51	โรงพยาบาลของท่านมีแผนและพัฒนา ความก้าวหน้าในอาชีพ						FJ2
52	ท่านมีความก้าวหน้าในตำแหน่งที่เหมาะสม กับระยะเวลาปฏิบัติงาน						FJ3
53	ท่านรับผิดชอบงานที่สามารถ เอื้ออำนวยต่อ ความเจริญก้าวหน้าในปัจจุบันของท่าน						FJ4
54	ท่านมีแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อ ความก้าวหน้าของตนเองอย่างชัดเจน						FJ5

ส่วนที่ 3 แบบวัดสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของท่าน
ด้าน ต่าง ๆ โดยระดับสมรรถนะแบ่งเป็น 5 ระดับคือ

มากที่สุด หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประ โยคเป็นกิจกรรมที่ท่านมีความสามารถใน
ระดับมากที่สุด

มาก หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประ โยคเป็นกิจกรรมที่ท่านมีความสามารถใน
ระดับมาก

ปานกลาง หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประ โยคเป็นกิจกรรมที่ท่านมีความสามารถใน
ระดับปานกลาง

น้อย หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประ โยคเป็นกิจกรรมที่ท่านมีความสามารถใน
ระดับน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความทั้งหมดในประ โยคเป็นกิจกรรมที่ท่านมีความสามารถใน
ระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	สำหรับ ผู้วิจัย
1	สมรรถนะด้านการประเมินอาการ ซักประวัติ หาข้อมูล อาการสำคัญ ได้อย่าง รวดเร็ว ถูกต้อง						CA1
2	จัดระดับความรุนแรงของภาวะการณ้เจ็บป่วย แต่ละราย ตามกลุ่ม E , U , N ได้อย่างถูกต้อง						CA2
3	ประเมินอาการ โดยใช้หลัก Primary survey และ secondary survey						CA3
4	ประเมินความรู้สึกตัวโดยใช้ Glasgow Coma Scale						CA4
5	ตรวจร่างกายขั้นต้น โดยวิธี ดู คลำ เคาะ ฟัง						CA5
6	วินิจฉัยโรค ให้ยาเบื้องต้นและตัดสินใจรายงาน แพทย์ เมื่อเกินขีดความสามารถตนเอง						CA6
7	สมรรถนะด้านการวางแผนและปฏิบัติการ พยาบาล วิเคราะห์ปัญหาและวินิจฉัยปัญหาทางการ พยาบาล ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง						CB1

ข้อ ที่	สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	สำหรับ ผู้วิจัย
8	คาดการณ์สถานการณ์ฉุกเฉินและเตรียม อุปกรณ์ เครื่องมือในการรักษาพยาบาลได้อย่าง ถูกต้อง						CB2
9	ปฏิบัติการพยาบาลอย่างรวดเร็วถูกต้องตาม มาตรฐานงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินของ หน่วยงาน เช่น การล้างท้อง การให้สารน้ำทาง หลอดเลือดดำ การดูแลบาดแผล การดูแล อวัยวะส่วนที่หัก การนำสิ่งแปลกปลอมออก จากผิวหนัง จมูก หู ตา การทำคลอดฉุกเฉิน เป็นต้น						CB3
10	ประเมินผลการพยาบาลและปรับเปลี่ยน แผนการพยาบาลตามอาการของผู้ป่วย						CB4
11	สามารถใช้ยา High Alert Drug และวางแผน แก้ไขภาวะฉุกเฉินของผู้ป่วยจากการได้รับยา						CB5
12	จำหน่ายผู้ป่วยและปรับปรุงพัฒนาระบบการ จำหน่ายผู้ป่วย						CB6
13	สามารถประยุกต์ศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ ในปฏิบัติการพยาบาล						CB7
	<u>สมรรถนะด้านการช่วยฟื้นคืนชีพ</u>						CC1
14	สามารถทำ Heimlich Maneuver or Abdominal thrust , Back blows and chest thrust ได้						
15	สามารถให้ออกซิเจนโดยวิธี ปริมาณ เหมาะสม ตามอาการ						CC2
16	สามารถประเมินลักษณะคลื่น ไฟฟ้าที่ต้อง ช่วยเหลือฉุกเฉินได้ เช่น Ventricular Tachycardia , Ventricular Fibrillation						CC3
17	ปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การ จัดทำช่วยเปิดทางเดินหายใจ , ดูแลทางเดิน หายใจให้โล่ง , การช่วยหายใจ , การนวดหัวใจ ภายนอก						CC4

ข้อ ที่	สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	สำหรับ ผู้วิจัย
18	จัดเตรียมอุปกรณ์และช่วยแพทย์ใส่ท่อช่วย หายใจ						CC5
19	เตรียมเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าและช่วยแพทย์ ใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้า						CC6
20	สามารถสอนและสาธิตการช่วยฟื้นคืนชีพและ การใช้อุปกรณ์ช่วยฟื้นคืนชีพ						CC7
21	<u>สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย</u> ใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือทางการแพทย์ได้ อย่างเหมาะสม						CD1
22	มีทักษะในการใช้อุปกรณ์ในรพพยาบาลฉุกเฉิน						CD2
23	สามารถสอนและสาธิตการใช้เครื่องมือ การแพทย์แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้						CD3
24	สามารถจัดระบบการใช้เครื่องมือและจัดทำ คู่มือการใช้งานได้						CD4
25	<u>สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ</u> มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่องานบริการที่มี คุณภาพ						CE1
26	มีความกระตือรือร้น และใช้ไหวพริบ ในการ ทำงานและพัฒนาตนเอง						CE2
27	พร้อมยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เข้าใจ ธรรมชาติความแตกต่างของแต่ละบุคคล						CE3
28	มีความรับผิดชอบ และสามารถปรับตัวต่อ สภาพงานที่มีความเครียด หลากหลายและ ปริมาณงานที่ไม่แน่นอน						CE4
29	สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง แต่งกายสะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ						CE5
30	เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องส่วนตัวและการ ปฏิบัติงานในหน้าที่						CE6
31	มีความยืดหยุ่นในการทำงาน						CE7
32	<u>สมรรถนะด้านการบริหารงานในหน่วยงาน</u> ประสานงาน อย่างเป็นขั้นตอนในหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงาน						CF1

ข้อ ที่	สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	สำหรับ ผู้วิจัย
33	ใช้กระบวนการแก้ปัญหา ทั้งทีมการพยาบาล และวิชาชีพอื่นๆที่เกี่ยวข้อง						CF2
34	ปฐมนิเทศผู้ปฏิบัติงานใหม่ได้						CF3
35	ประเมินผลการปฏิบัติงานของสมาชิกในทีม ได้						CF4
36	มีความสามารถในการจัดทำแผนงาน โครงการ						CF5
37	สามารถแก้ไขความขัดแย้งในหน่วยงานได้						CF6
38	ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้า ทีมและสมาชิกทีมการพยาบาล						CF7
39	สามารถจัดระบบการพยาบาลได้อย่างมี ประสิทธิภาพ						CF8
40	สามารถบริหารเวลาในการปฏิบัติงานให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน						CF9
41	<u>สมรรถนะด้านกฎหมาย คุณธรรม จริยธรรม</u> มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายหรือระเบียบที่ เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบและสามารถ ค้นหาคำตอบได้เมื่อมีข้อสงสัย						CG1
42	ปฏิบัติตนอยู่ในกฎ ระเบียบและจรรยาบรรณ ของวิชาชีพพยาบาล						CG2
43	เคารพสิทธิและเสรีภาพของมนุษยชนในการ ให้บริการพยาบาล						CG3
44	รักษาสิทธิของผู้ป่วย เช่น ให้ผู้ป่วยตัดสินใจใน การรักษา, รักษาความลับของผู้ป่วย เป็นต้น						CG4
45	มีพฤติกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคีในทีมงาน						CG5
46	มีความอดทน ขยัน หมั่นเพียร						CG6
47	มีความเสียสละ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม						CG7
48	มีความรับผิดชอบต่อตนเอง หน้าที่และวิชาชีพ						CG8
49	มีระเบียบวินัยในตนเองและการปฏิบัติงาน						CG9
50	มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเป็น ผู้รับผิดชอบต่อวิชาชีพในการปฏิบัติการ พยาบาล						CG10

ข้อ ที่	สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	สำหรับ ผู้วิจัย
51	<u>สมรรถนะด้านวิชาการ</u> สามารถพูด เขียน อ่าน ฟังภาษาอังกฤษและ เข้าใจสาระสำคัญของเนื้อหาได้						CH1
52	บูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลเชิง ประจักษ์และผลงานวิจัย เพื่อจัดให้เกิดบริการ ที่มีคุณภาพ						CH2
53	มีทักษะในการแสวงหาความรู้ เรียนรู้ด้วย ตนเองและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและ สม่ำเสมอ						CH3
54	มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการพยาบาล ทฤษฎีทางการพยาบาลและศาสตร์อื่นที่ เกี่ยวข้อง						CH4
55	ริเริ่มค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ในด้านการพยาบาล อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง						CH5
56	สามารถจัดโปรแกรมการเรียน การสอน เพื่อ พัฒนาความรู้ของบุคลากรในหน่วยงาน						CH6
57	จัดทำเอกสารวิชาการและคู่มือปฏิบัติงานได้						CH7

ภาคผนวก ก

**ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล
(ตารางผนวกที่ 1 – ตารางผนวกที่ 2)**

ตารางผนวกที่ 1 จำนวนร้อยละของระดับการรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยจูงใจ ของพยาบาล
วิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข
(n = 328)

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการรับรู้ (คน/ร้อยละ)				
		เป็นจริง มากที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปานกลาง	เป็นจริง น้อย	ไม่เป็น จริงเลย
1	ปัจจัยค้ำจุน นโยบายและการบริหารงาน โรงพยาบาลของท่านมีนโยบายชัดเจนในวิธี คัดเลือกพยาบาลวิชาชีพเข้าทำงาน ในงาน อุบัติเหตุฉุกเฉินอย่างเหมาะสม	29 (8.80)	126 (38.4)	129 (39.30)	31 (9.50)	13 (4.00)
2	โรงพยาบาลของท่านมีแผนนโยบายและ แนวทางการบริหารงานของโรงพยาบาลให้ บุคลากรทุกระดับทราบ ทุกครั้ง และเมื่อมีการ เปลี่ยนแปลงใด ๆ	42 (12.80)	171 (52.10)	93 (28.40)	18 (5.50)	4 (1.20)
3	โรงพยาบาลของท่านมีการกำหนดขอบเขต หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติพยาบาลใน งานอุบัติเหตุฉุกเฉิน ไว้อย่างชัดเจน	87 (26.50)	177 (54.00)	55 (16.80)	8 (2.40)	1 (0.30)
4	โรงพยาบาลของท่านมีระบบการควบคุมกำกับ งานที่ดี	16 (4.90)	168 (51.20)	124 (37.80)	17 (5.20)	3 (0.90)
5	การปกครองการนิเทศ ผู้บังคับบัญชาท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	35 (10.70)	179 (54.60)	95 (29.00)	18 (5.50)	1 (0.30)
6	ท่านได้รับทราบถึงผลการปฏิบัติงานของ ตนเอง เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงการ ปฏิบัติงานอยู่เสมอ	21 (6.40)	182 (55.50)	113 (34.50)	11 (3.40)	1 (0.30)
7	ผู้บังคับบัญชาจะช่วยเสนอแนะแนวทาง แก้ปัญหาและส่งเสริมให้ตัดสินใจแก้ปัญหา การปฏิบัติงานทุกครั้ง	30 (9.10)	166 (50.60)	112 (34.10)	19 (5.80)	1 (0.30)
8	ท่านได้รับการอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่ ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน	30 (9.10)	203 (61.90)	90 (27.40)	4 (1.20)	1 (0.30)
9	บุคลากรในในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โดย ส่วนใหญ่ปฏิบัติงาน ไม่มีประสิทธิภาพ		15 (4.60)	32 (9.80)	147 (44.80)	134 (40.90)

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการรับรู้ (คน/ร้อยละ)				
		เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงปานกลาง	เป็นจริงน้อย	ไม่เป็นจริงเลย
10	เมื่อมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นขณะปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชาจะชี้แจงให้ท่านทราบแทนการกล่าวโทษ	35 (10.70)	150 (40.70)	109 (33.20)	30 (9.10)	4 (1.20)
11	<u>ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน</u> บุคคลากรในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี	80 (24.40)	178 (54.30)	66 (20.10)	1 (0.30)	3 (0.90)
12	บุคคลากรในงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน มีความเป็นกันเอง มีความเคารพ และให้เกียรติซึ่งกันและกัน	77 (23.50)	187 (57.00)	57 (17.40)	7 (2.10)	-
13	ท่านได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆภายในโรงพยาบาล เป็นอย่างดี	22 (6.70)	172 (52.40)	112 (34.10)	19 (5.80)	3 (0.90)
14	ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงพยาบาลเป็นประจำ	51 (15.50)	198 (60.40)	70 (21.30)	8 (2.40)	1 (0.30)
15	บุคคลากรในวิชาชีพอื่นๆในโรงพยาบาล ให้ความร่วมมือกับพยาบาลที่ปฏิบัติงานในงานในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน	23 (7.00)	178 (54.30)	111 (33.80)	15 (4.60)	1 (0.30)
16	งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินมีทีมงานที่ดี และมีผลการทำงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	44 (13.40)	207 (63.10)	70 (21.30)	7 (2.10)	-
17	โรงพยาบาลของท่านส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างเครือข่ายในการปฏิบัติงาน	33 (10.10)	162 (49.40)	119 (36.30)	14 (4.30)	-
18	<u>สภาพการทำงาน</u> งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินมีการจัดอัตรากำลังเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ	24 (7.30)	133 (40.50)	106 (32.3)	59 (18.00)	6 (1.80)
19	งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินมีการจัดเครื่องมืออุปกรณ์ เวชภัณฑ์ เพียงพอกับการทำงานและพร้อมใช้ได้ทันที	50 (15.20)	185 (56.40)	75 (22.90)	16 (4.90)	2 (0.60)
20	ภายในสถานที่ทำงานของท่านมีแสงสว่างเพียงพอ มีการระบายอากาศที่ดีและมีการจัดแบ่งพื้นที่อย่างเหมาะสม	51 (15.50)	164 (50.00)	92 (28.00)	20 (6.10)	1 (0.30)

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการรับรู้ (คน/ร้อยละ)				
		เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงปานกลาง	เป็นจริงน้อย	ไม่เป็นจริงเลย
21	งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน	34 (10.40)	144 (43.90)	119 (36.30)	30 (9.10)	1 (0.30)
22	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและลักษณะการใช้งานของอุปกรณ์การแพทย์และเครื่องมือต่าง ๆ ในหน่วยงาน	30 (9.10)	126 (38.40)	133 (40.50)	34 (10.40)	5 (0)
23	งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ถูกคาดหวังอย่างมากจากโรงพยาบาล ในผลการปฏิบัติ ที่ต้องสร้างความพึงพอใจให้ผู้รับบริการ	96 (29.30)	177 (54.00)	55 (16.80)	-	-
24	โรงพยาบาลของท่าน มีมาตรการ ชี้้นตอนให้ ความคุ้มครองพยาบาลในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน หากมีข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการ	14 (4.30)	113 (34.50)	122 (37.20)	58 (17.70)	21 (6.40)
25	โรงพยาบาลของท่านมีมาตรการ คุ้มครองความปลอดภัย การถูกละเมิดในการปฏิบัติงานของพยาบาลในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เมื่อมีเหตุการณ์ก่อกรวน ระหว่างให้บริการ เช่น คนเมาสุรา กลุ่มคนที่มีการทะเลาะวิวาท	18 (5.50)	81 (24.70)	121 (36.90)	83 (25.30)	25 (7.60)
26	<u>เงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ</u> การพิจารณาความคิดเห็นความชอบเลื่อนขั้นเงินเดือน มีความเหมาะสม อย่างโปร่งใสและยุติธรรม	2 (0.60)	26 (7.90)	84 (25.60)	152 (46.30)	64 (19.50)
27	ท่านได้รับค่าตอบแทนการทำงานล่วงเวลา อย่างเป็นธรรม กับงานที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง	6 (1.80)	38 (11.60)	109 (33.20)	133 (40.50)	42 (12.80)
28	โรงพยาบาลของท่านมีการจัดสวัสดิการต่าง ๆ เช่น บ้านพัก อาหารเจ้าหน้าที่ที่อยู่เวร เป็นต้น ให้เหมาะสม	12 (3.70)	28 (8.50)	89 (27.10)	149 (45.40)	50 (15.20)
29	โรงพยาบาลของท่าน มีการจัดเงินชดเชยเพื่อ การดำเนินชีวิต เมื่อต้องได้รับผลเสียจากการปฏิบัติหน้าที่ เพิ่มเติมนอกเหนือจากความช่วยเหลือ ตามสิทธิของเจ้าหน้าที่ของราชการ	3 (0.90)	16 (4.90)	77 (23.50)	152 (46.30)	80 (24.40)

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการรับรู้ (คน/ร้อยละ)				
		เป็นจริง มากที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปานกลาง	เป็นจริง น้อย	ไม่เป็น จริงเลย
30	ปัจจัยจูงใจ ความสำเร็จในงาน ท่านภูมิใจกับผลงานที่สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้ง ไว้	47 (14.30)	196 (59.80)	82 (25.00)	3 (0.90)	-
31	ผลการประเมินการปฏิบัติงานของท่านอยู่ใน เกณฑ์ดี	20 (6.10)	205 (62.50)	102 (31.10)	1 (0.30)	-
32	ท่านภาคภูมิใจในตำแหน่งงานและงานที่ท่าน ปฏิบัติงาน	52 (15.90)	202 (61.60)	72 (22.00)	2 (0.60)	-
33	ท่านรู้สึกมีความทุกข์ในการทำงาน มากกว่า ความรู้สึกที่เป็นสุข	64 (19.50)	126 (38.40)	96 (29.30)	36 (11.00)	6 (1.80)
34	ท่าน มีความเชี่ยวชาญ มั่นใจในการ ให้บริการพยาบาลงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน มาก ขึ้นเรื่อยๆ	36 (11.00)	226 (68.90)	64 (19.50)	2 (0.60)	-
35	การได้รับการยอมรับ การปฏิบัติงานของท่านได้รับการชื่นชม ยอมรับ จากผู้รับบริการ	17 (5.20)	176 (53.70)	127 (38.70)	8 (2.40)	-
36	ท่านได้รับมอบหมายให้ทำงานที่ท้าทาย ความสามารถ	22 (6.70)	165 (50.30)	129 (39.30)	12 (3.70)	-
37	ท่านได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน โดย ท่านมีผลงานที่เป็นที่ยอมรับ	18 (5.50)	188 (57.30)	112 (34.10)	9 (2.70)	1 (0.30)
38	เมื่อหน่วยงานมีภารกิจเร่งด่วน ท่านมักได้รับ เลือกให้เป็นผู้ปฏิบัติ	18 (5.50)	122 (37.20)	154 (47.00)	33 (10.10)	1 (0.30)
39	ท่านมักได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน นอกเหนือจากความรับผิดชอบในหน้าที่ของ ท่าน	25 (7.60)	137 (41.80)	137 (41.80)	29 (8.80)	-
40	ท่านได้รับคำยกย่อง ชมเชย การอ้างอิงเป็น ตัวอย่างที่ดีของหน่วยงานและ/หรือ โรงพยาบาล	7 (2.10)	78 (23.80)	183 (55.80)	49 (14.90)	11 (3.40)
41	ลักษณะงาน งานที่ท่านทำมีภาระงานมาก มีกิจกรรมที่ หลากหลาย	56 (17.10)	162 (49.40)	102 (31.10)	6 (1.80)	3 (0.60)

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการรับรู้ (คน/ร้อยละ)				
		เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงปานกลาง	เป็นจริงน้อย	ไม่เป็นจริงเลย
42	งานที่ท่านต้องใช้ทักษะและความสามารถหลายอย่าง	88 (26.80)	189 (57.60)	49 (14.90)	2 (0.60)	-
43	ท่านได้รับมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับภาระงานและความรู้ความสามารถ	31 (9.50)	211 (64.30)	78 (23.80)	7 (2.10)	1 (0.30)
44	งานการพยาบาลในงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เป็นงานที่ทำทนาย และสร้างความภูมิใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน	96 (29.30)	204 (62.20)	27 (8.20)	1 (0.30)	-
45	<u>ความรับผิดชอบ</u> ท่านปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบและมีความทุ่มเทกับงานที่ได้รับมอบหมาย	93 (28.30)	208 (63.40)	27 (8.20)	-	-
46	ท่านให้ความสำคัญกับงานอย่างเต็มความสามารถทุกงาน	93 (28.30)	202 (61.60)	33 (10.10)	-	-
47	ท่านมีการทบทวนผลการปฏิบัติงานทั้งในส่วนที่สำเร็จ และมีข้อผิดพลาด มาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	47 (14.30)	207 (63.10)	73 (22.30)	-	1 (0.30)
48	ท่าน คิดหาวิธีการแก้ปัญหา ในการปรับปรุงงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ	36 (11.00)	216 (65.90)	74 (22.60)	2 (0.60)	-
49	ท่านพร้อมรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และยินดีปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น	87 (26.50)	213 (64.90)	28 (8.50)	-	-
50	<u>ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่</u> ท่านได้รับการสนับสนุนในการเข้ารับการอบรมและเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงาน	45 (13.70)	179 (54.60)	84 (25.60)	18 (5.50)	2 (0.60)
51	โรงพยาบาลของท่านมีแผนและพัฒนาความก้าวหน้าในอาชีพ	29 (8.80)	156 (47.60)	106 (32.20)	29 (8.80)	8 (2.40)
52	ท่านมีความก้าวหน้าในตำแหน่งที่เหมาะสมกับระยะเวลาปฏิบัติงาน	21 (6.40)	156 (47.60)	120 (36.60)	20 (6.10)	11 (3.40)
53	ท่านรับผิดชอบงานที่สามารถ เอื้ออำนวยต่อความเจริญก้าวหน้าในปัจจุบันของท่าน	27 (8.20)	182 (55.50)	100 (30.50)	17 (5.20)	2 (0.60)
54	ท่านมีแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อความก้าวหน้าของตนเองอย่างชัดเจน	19 (5.80)	184 (56.10)	108 (32.90)	15 (4.60)	2 (0.60)

ตารางผนวกที่ 2 จำนวน ร้อยละ ของระดับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
วิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 กระทรวงสาธารณสุข (n = 328)

ข้อที่	สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน	ระดับความสามารถ (คน/ร้อยละ)				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	สมรรถนะด้านการประเมินอาการ ซักประวัติ หาข้อมูล อาการสำคัญ ได้อย่าง รวดเร็ว ถูกต้อง	78 (23.80)	218 (66.50)	32 (9.80)	-	-
2	จัดระดับความรุนแรงของภาวะการเจ็บป่วยแต่ละ ราย ตามกลุ่ม E, U, N ได้อย่างถูกต้อง	82 (25.00)	199 (60.70)	46 (14.00)	1 (0.30)	-
3	ประเมินอาการ โดยใช้หลัก Primary survey และ secondary survey	71 (21.60)	205 (62.50)	51 (15.50)	1 (0.30)	-
4	ประเมินความรู้สึกตัวโดยใช้ Glasgow Coma Scale	94 (28.70)	184 (56.10)	48 (14.60)	2 (0.60)	-
5	ตรวจร่างกายขั้นต้นโดยวิธี ดู คลำ เคาะ ฟัง	60 (18.30)	187 (57.00)	79 (24.10)	1 (0.30)	1 (0.30)
6	วินิจฉัยโรค ให้ยาเบื้องต้นและตัดสินใจรายงาน แพทย์ เมื่อเกินขีดความสามารถตนเอง	106 (32.30)	184 (56.10)	36 (11.00)	2 (0.60)	-
7	สมรรถนะด้านการปฏิบัติการพยาบาล วิเคราะห์ปัญหาและวินิจฉัยปัญหาทางการ พยาบาล ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง	40 (12.20)	222 (67.70)	66 (20.10)	-	-
8	คาดการณ์สถานการณ์ฉุกเฉินและเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือในการรักษาพยาบาลได้อย่างถูกต้อง	66 (20.10)	207 (63.10)	54 (16.50)	1 (0.30)	-
9	ปฏิบัติการพยาบาลอย่างรวดเร็วถูกต้องตาม มาตรฐานงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินของหน่วยงาน เช่น การล้างท้อง การให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ การดูแลบาดแผล การดูแลวิยะส่วนที่หัก การ นำสิ่งแปลกปลอมออกจากผิวหนัง จมูก หู ตา การทำคลอดฉุกเฉิน เป็นต้น	103 (31.40)	199 (60.70)	25 (7.60)	1 (0.30)	-
10	ประเมินผลการพยาบาลและปรับเปลี่ยนแผนการ พยาบาลตามอาการของผู้ป่วย	65 (29.80)	225 (68.60)	36 (11.00)	2 (0.60)	-

ข้อที่	สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน	ระดับความสามารถ (คน/ร้อยละ)				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11	สามารถใช้ยา High Alert Drug และวางแผน แก้ไขภาวะฉุกเฉินของผู้ป่วยจากการได้รับยา	50 (15.20)	177 (54.00)	96 (29.30)	5 (1.50)	-
12	เจ้าหน้าที่ผู้ช่วยและปรับปรุงพัฒนาระบบการ เจ้าหน้าที่ผู้ช่วย	48 (14.60)	201 (61.30)	73 (22.30)	4 (1.20)	2 (0.60)
13	สามารถประยุกต์ศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ ในปฏิบัติการพยาบาล	29 (8.80)	188 (57.30)	106 (32.30)	5 (1.50)	-
	<u>สมรรถนะด้านการช่วยฟื้นคืนชีพ</u>					
14	สามารถทำ Heimlich Maneuver or Abdominal thrust , Back blows and chest thrust ได้	33 (10.10)	158 (48.20)	105 (32.00)	23 (7.00)	9 (2.70)
15	สามารถให้ออกซิเจนโดยวิธี ปริมาณ เหมาะสม ตามอาการ	119 (36.30)	186 (56.70)	22 (6.70)	1 (0.30)	-
16	สามารถประเมินลักษณะคลื่น ไฟฟ้าที่ต้อง ช่วยเหลือฉุกเฉินได้ เช่น Ventricular Tachycardia , Ventricular Fibrillation	30 (9.10)	141 (43.00)	121 (36.90)	31 (9.50)	5 (1.50)
17	ปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การ จัดทำช่วยเปิดทางเดินหายใจ , ดูแลทางเดิน หายใจให้โล่ง , การช่วยหายใจ , การนวดหัวใจ ภายนอก	119 (36.30)	185 (56.40)	23 (7.00)	1 (0.30)	-
18	จัดเตรียมอุปกรณ์และช่วยแพทย์ใส่ท่อช่วย หายใจ	143 (43.60)	157 (47.90)	26 (7.90)	2 (0.60)	
19	เตรียมเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าและช่วยแพทย์ ใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้า	109 (33.20)	166 (50.60)	47 (14.30)	6 (1.80)	-
20	สามารถสอนและสาธิตการช่วยฟื้นคืนชีพและ การใช้อุปกรณ์ช่วยฟื้นคืนชีพ	64 (19.50)	196 (59.80)	63 (19.20)	5 (1.50)	-
	<u>สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย</u>					
21	ใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือทางการแพทย์ได้ อย่างเหมาะสม	54 (16.50)	199 (60.70)	74 (22.60)	1 (0.30)	-
22	มีทักษะในการใช้อุปกรณ์ในรถพยาบาลฉุกเฉิน	58 (17.70)	213 (64.90)	55 (16.80)	2 (0.60)	-
23	สามารถสอนและสาธิตการใช้เครื่องมือ การแพทย์แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้	56 (17.10)	197 (60.10)	72 (22.00)	2 (0.60)	-

ข้อที่	สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน	ระดับความสามารถ (คน/ร้อยละ)				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
24	สามารถจัดระบบการใช้เครื่องมือและจัดทำคู่มือ การใช้งานได้	37 (11.30)	181 (55.20)	103 (31.40)	7 (2.10)	-
25	<u>สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ</u> มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่องานบริการที่มี คุณภาพ	28 (8.50)	183 (55.80)	114 (34.80)	3 (0.90)	-
26	มีความกระตือรือร้น และใช้ไหวพริบ ในการ ทำงานและพัฒนาตนเอง	48 (14.60)	207 (63.10)	72 (22.00)	1 (0.30)	-
27	พร้อมยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เข้าใจ ธรรมชาติความแตกต่างของแต่ละบุคคล	82 (25.00)	218 (66.50)	28 (8.50)	-	-
28	มีความรับผิดชอบ และสามารถปรับตัวต่อสภาพ งานที่มีความเครียด หลากหลายและปริมาณงาน ที่ไม่แน่นอน	61 (18.60)	219 (66.80)	48 (14.60)	-	-
29	สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง แต่งกายสะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ	92 (28.00)	200 (61.00)	34 (10.40)	1 (0.30)	1 (0.30)
30	เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องส่วนตัวและการ ปฏิบัติงานในหน้าที่	69 (21.00)	183 (55.80)	74 (22.60)	2 (0.60)	-
31	มีความยืดหยุ่นในการทำงาน	68 (20.70)	212 (64.60)	48 (14.60)	-	-
32	<u>สมรรถนะด้านการบริหารงานในหน่วยงาน</u> ประสานงาน อย่างเป็นขั้นตอนในหน่วยงานและ ระหว่างหน่วยงาน	50 (15.20)	221 (67.40)	56 (17.10)	1 (0.30)	-
33	ใช้กระบวนการแก้ปัญหา ทั้งทีมการพยาบาล และวิชาชีพอื่นๆที่เกี่ยวข้อง	40 (12.20)	221 (67.40)	66 (20.10)	1 (0.30)	-
34	ปรุมนิเทศผู้ปฏิบัติงานใหม่ได้	59 (18.00)	186 (56.70)	78 (23.80)	5 (1.50)	-
35	ประเมินผลการปฏิบัติงานของสมาชิกในทีมได้	48 (14.60)	202 (61.60)	74 (22.60)	3 (0.90)	1 (0.30)
36	มีความสามารถในการจัดทำแผนงาน โครงการ	23 (7.00)	115 (35.10)	165 (50.30)	24 (7.30)	1 (0.30)
37	สามารถแก้ไขความขัดแย้งในหน่วยงานได้	19 (5.80)	124 (37.80)	169 (51.50)	15 (4.60)	1 (0.30)

ข้อที่	สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน	ระดับความสามารถ (คน/ร้อยละ)				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
38	ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าทีม และสมาชิกทีมการพยาบาล	33 (10.10)	196 (59.80)	94 (38.70)	4 (1.20)	1 (0.30)
39	สามารถจัดระบบการพยาบาลได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	21 (6.40)	197 (60.10)	105 (32.00)	5 (1.50)	-
40	สามารถบริหารเวลาในการปฏิบัติงานให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน	28 (8.50)	218 (66.50)	78 (23.80)	4 (1.20)	-
41	<u>สมรรถนะด้านกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณ</u> มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง กับงานที่รับผิดชอบและสามารถค้นหาคำตอบได้ เมื่อมีข้อสงสัย	23 (7.00)	162 (49.40)	134 (40.90)	9 (2.70)	-
42	ปฏิบัติตนอยู่ในกฎ ระเบียบและจรรยาบรรณของ วิชาชีพพยาบาล	94 (28.70)	203 (61.90)	31 (9.50)	-	-
43	เคารพสิทธิและเสรีภาพของมนุษยชนในการ ให้บริการพยาบาล	108 (32.90)	197 (60.10)	23 (7.00)	-	-
44	รักษาสิทธิของผู้ป่วย เช่น ให้ผู้ป่วยตัดสินใจใน การรักษา , รักษาความลับของผู้ป่วย เป็นต้น	109 (33.2)	198 (60.40)	21 (6.40)	-	-
45	มีพฤติกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคีในทีมงาน	91 (27.70)	204 (62.20)	33 (10.10)	-	-
46	มีความอดทน ขยัน หมั่นเพียร	92 (28.00)	197 (60.10)	39 (11.90)	-	-
47	มีความเสียสละ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม	98 (29.90)	199 (60.70)	31 (9.50)	-	-
48	มีความรับผิดชอบต่อตนเอง หน้าที่และวิชาชีพ	113 (34.50)	189 (57.60)	26 (7.90)	-	-
49	มีระเบียบวินัยในตนเองและการปฏิบัติงาน	108 (32.90)	190 (57.90)	30 (9.10)	-	-
50	มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นผู้รับผิดชอบต่อ วิชาชีพในการปฏิบัติการพยาบาล	96 (29.30)	204 (62.20)	28 (8.50)	-	-

ข้อที่	สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน	ระดับความสามารถ (คน/ร้อยละ)				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
51	<u>สมรรถนะด้านวิชาการ</u> สามารถพูด เขียน อ่าน ฟังภาษาอังกฤษและเข้าใจ สาระสำคัญของเนื้อหาได้	13 (4.00)	78 (23.80)	195 (29.50)	38 (11.60)	4 (1.20)
52	บูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลเชิง ประจักษ์และผลงานวิจัย เพื่อจัดให้เกิดบริการที่มี คุณภาพ	13 (4.00)	106 (32.30)	183 (55.80)	26 (7.90)	-
53	มีทักษะในการแสวงหาความรู้ เรียนรู้ด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	28 (8.50)	176 (53.70)	120 (36.60)	4 (1.20)	-
54	มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการพยาบาล ทฤษฎี ทางการพยาบาลและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง	23 (7.00)	179 (54.60)	120 (36.60)	6 (1.80)	-
55	ริเริ่มค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ในด้านการพยาบาล อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	21 (6.40)	150 (45.70)	151 (46.00)	5 (1.50)	1 (0.30)
56	สามารถจัดโปรแกรมการเรียนรู้ การสอน เพื่อ พัฒนาความรู้ของบุคคลากรในหน่วยงาน	13 (4.00)	102 (31.10)	179 (54.60)	31 (9.50)	3 (0.90)
57	จัดทำเอกสารวิชาการและคู่มือปฏิบัติงานได้	21 (6.40)	120 (36.60)	159 (48.50)	27 (8.20)	1 (0.30)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางเบญจพร ปิยสิริวัฒน์
วัน เดือน ปีเกิด	29 พฤศจิกายน 2509
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดตาก
ประวัติการศึกษา	ประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ ระดับต้น วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนัยนาท พ.ศ.2529 ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ ชั้นสูง วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพุทธชินราช พ.ศ.2536
สถานที่ทำงาน	โรงพยาบาลบ้านตาก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก
ตำแหน่ง	พยาบาลวิชาชีพ 7 หัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลบ้านตาก